

Sammanställning av verksamhet i förvaltningsform (nämnder) och bolagsform

Innehåll

Verksamhet i förvaltningsform – nämnder	3
Översikt över kommunens nämnder	3
Kommunstyrelsen	3
Valnämnden	13
Gatu- och samhällsmiljönämnden	16
Plan- och byggnadsnämnden	20
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	23
Räddningsnämnden	29
Namngivningsnämnden	32
Utbildningsnämnden	34
Arbetsmarknadsnämnden	41
Kulturnämnden	47
Idrotts- och fritidsnämnden	52
Äldrenämnden	55
Omsorgsnämnden	59
Socialnämnden	64
Överförmyndarnämnden	70
Verksamhet i bolagsform	73
Uppsala Stadshus AB	73
AB Uppsala kommuns Industrihus	76
Destination Uppsala AB	78
Fyrishov AB	81
Uppsala bostadsförmedling AB	84
Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB	87
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	90
Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB	93
Uppsala kommuns Fastighets AB	96
Uppsala Konsert & Kongress AB	99
Uppsala Parkerings AB	102
Uppsala R2 AB	105
Uppsala Stadshus Holding AB	105
Uppsala Stadsteater AB	106
Uppsala Vatten och Avfall AB	109
Uppsalahem AB	113

Verksamhet i förvaltningsform – nämnder

Följande avsnitt beskriver utvecklingen inom nämndernas verksamhet mer nyanserat. En översikt över statusen för nämndernas arbete med fullmäktiges mål och uppdrag finns i bilaga 1. I varje nämndavsnitt presenteras statusen för kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden. Det handlar förutom om uppdrag från Mål och budget 2020 om kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och om tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige givit nämnden vid annat tillfälle än Mål och budget och som har sorterats in under relevant inriktningsmål. Värt att notera är att bedömningen av nämndens bidrag till inriktningsmålen utveckling baseras på både fullmäktiges uppdrag och övrig verksamhet som nämnden bedriver.

I redovisningen hänvisas ibland till jämförbara kommuner. Om inget annat sägs handlar det om kommunerna i jämförelsenätverket R9 där förutom Uppsala också Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro ingår. För den som är intresserad går det att hitta genomsnittliga resultat för R9-kommunerna i databasen Kolada på www.kolada.se genom att uppges Resultatnätverket R9 i sökningen av kommun.

Översikt över kommunens nämnder

Nettokostnad och resultat per nämnd					
Belopp i miljoner kronor	Intäkter exkl. kommunbidrag	Total kostnad	Netto-kostnad	Kommun-bidrag	Resultat 2020
Utbildningsnämnden	918	-6 178	-5 260	5 401	141
Arbetsmarknadsnämnden	276	-1 057	-780	799	18
Socialnämnden	138	-971	-833	788	-45
Omsorgsnämnden	261	-1 952	-1 691	1 707	16
Äldrenämnden	515	-2 381	-1 866	1 917	51
Kulturnämnden	40	-403	-363	367	4
Idrotts- och fritidsnämnden	50	-391	-341	336	-6
Gatu- och samhällsmiljönämnden	165	-650	-484	511	26
Plan- och byggnadsnämnden	76	-141	-65	79	14
Namngivningsnämnden	0	-1	-1	2	0
Räddningsnämnden	66	-238	-172	174	2
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	42	-69	-27	27	0
Överförmyndarnämnden	15	-35	-20	22	2
Kommunstyrelsen	2 467	-2 710	-242	518	275
Valnämnden	0	-1	-1	1	0
Finansförvaltningen	15 582	-15 102	-	-	480
Totalt kommunen			-12 147	12 647	979

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de

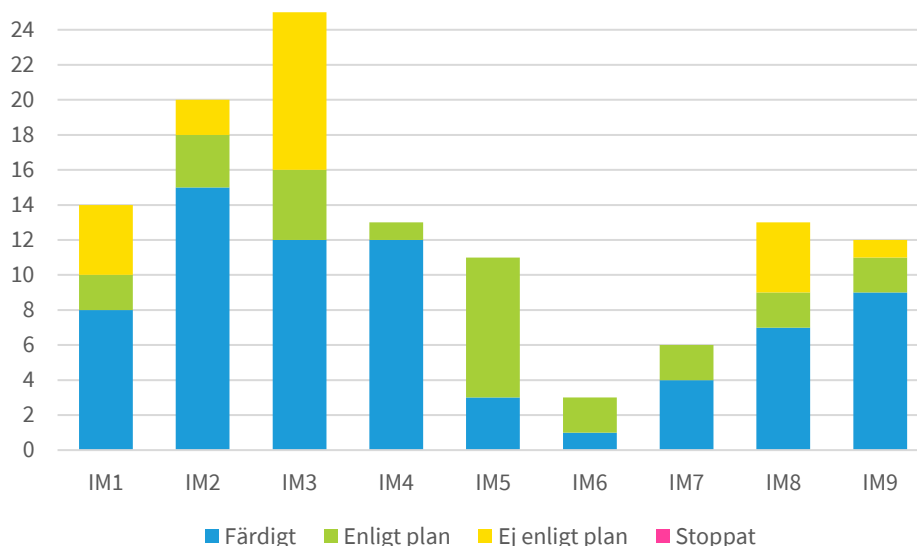
kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, samt kris och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet och för att klara av att tillgodose dessa behov är det nödvändigt att ständigt utveckla arbetssätt, organisation och medarbetare. För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen har tilldelats betydligt fler uppdrag från kommunfullmäktige jämfört med andra nämnder och bolagsstyrelser. Kommunstyrelsen har blivit färdig med 71 av 117 uppdrag under året. 26 uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) pågår enligt plan. 20 uppdrag är försenade jämfört med ursprunglig plan. Nästan alla försenade uppdrag beräknas bli färdiga 2021. De försenade uppdragen handlar i flertalet fall om att utvecklingsarbetet har fått stå tillbaka när egna eller samarbetsparters resurser har behövts för krishantering. I några fall beror det även på att arbetet avvaktar pågående programöversyn och utveckling av kommunens styrning.

Observera att diagrammet över kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen har en annan skala än för övriga nämnder och bolagsstyrelser, eftersom kommunstyrelsen har så pass många fler uppdrag.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms kommunstyrelsen ha bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Kommunstyrelsen har exempelvis

- infört ett nytt system för e-handel i kommunen som beräknas ge stora kostnadsbesparingar och främja mer hållbara inköp
- beslutat om en handlingsplan för Gränby och Kvarngärdet för att stärka säkerheten och tryggheten för de som bor, verkar och vistas där
- invigt tre nya servicepunkter på landsbygden som samlar olika former av kommersiell service och skapar nya mötesplatser i bygderna
- deltagit i totalförsvarsövning 2020 under ledning av Försvarsmakten och MSB för att öva och utveckla Sveriges motståndskraft vid ett eventuellt angrepp
- tagit fram en utvecklingsplan för Södra Åstråket som innebär att ett nytt grönt stråk för rekreation och aktivitet utvecklas mellan Islandsbron och Vindbron
- utlyst två markanvisningar där byggaktörer ska uppfylla regeringens krav för investeringsbidrag vilket innebär rimliga boendekostnader och låga energikostnader
- genomfört en första omgång av Uppsala kommuns program för framtida ledare (Ledarlabbet) med 15 deltagare
- anpassat kommunens övergripande uppföljnings- och planeringsprocess för att ta hänsyn till de nya förutsättningarna på grund av pandemin
- genomfört en utredning för att se hur kommunens fastighetsförvaltning kan hanteras mer samordnat och samtidigt skapa större nytta för föreningslivet
- samordnat arbetet med omställning av kommunens fordonspark så att etappmålet om 100 procent fossilfria lätta fordon 2020 har uppnåtts
- påbörjat förhandlingar för att lokalisera Uppsala konstmuseum på antingen Uppsala slott eller i kvarteret Kaniken och utrett möjlig samlokalisering
- beslutat om en nödvattenplan för att kunna hantera en allvarlig störning av dricksvattenförsörjningen.

Ekonomiskt utfall

Kommunstyrelsen				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	67	5	2	3
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	251	290	-19	8
Fritid och kultur	9	1	1	0
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	0	0	-2	0
Vård och omsorg	0	-1	-3	-1
Affärsverksamhet	0	7	150	-1
Kommunledning och gemensam verksamhet	190	-27	13	41
Nämnden totalt	518	275	142	50

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	1 170	399	558	536
Extern finansiering	-416	-71	-141	-247

Kommunstyrelsens resultat 2020 är ett överskott om 275 miljoner kronor.

Överskottet, i jämförelse med årets nollbudget och tidigare helårsprognos, består i huvudsak av nettoeffekter av årets markförsäljningar inom exploateringsverksamheten inklusive en effekt av förändrade redovisningsprinciper avseende intäkter. Överskottet dämpas av några poster av engångskaraktär inom fastighetsverksamheten samt kostnader i syfte att stödja det lokala näringslivet under den pågående pandemin. Kommunstyrelsen har även ökade kostnader för skyddsmaterial till följd av pandemin. I övrigt har planerad verksamhet och utvecklingsinsatser bedrivits i något lägre omfattning för att istället ge utrymme till ett ökat fokus på hantering av pandemin vilket innebär en positiv påverkan på det ekonomiska resultatet.

Investeringar

Kommunstyrelsens investeringar 2020 uppgår till 399 miljoner kronor varav 121 miljoner kronor avser skattefinansierade investeringar och 278 miljoner kronor avser externfinansierade investeringar inom exploateringsverksamheten. 71 mnkr har erhållits som finansiering för utbyggnad av infrastruktur genom exploateringsavtal med externa byggaktörer. De skattefinansierade investeringarna består av investeringar i fastighetsunderhåll, IT samt strategiska markförvärv. Inom exploateringsverksamheten har utbyggnad av infrastruktur skett i omkring 80 pågående projekt, med de största volymerna i Rosendal och Östra Salabacke.

Redovisningen av extern finansiering av investeringar inom exploateringsverksamheten har anpassats till Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation R2 avseende intäktsredovisning. Med tidigare redovisningsprinciper skulle del av årets markförsäljning ha redovisats som finansiering för investeringar. Dessa intäkter har enligt de nya principerna istället tillförts årets resultat.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Ekonomisk hållbarhet och ett aktivt näringsliv

Pandemin har slagit hårt mot Uppsala kommuns ekonomiska förutsättningar. Påverkan på Uppsalas näringsliv och därmed sysselsättningen har varit omfattande. För att mildra effekterna för det lokala närings- och föreningslivet startade kommunstyrelsen under våren en digital företagsakut och genomförde anpassningar i ekonomihanteringen för kommunens leverantörer.

Uppsala kommun arbetar långsiktigt tillsammans med näringslivet för att skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen per år. I december beslutade kommunstyrelsen om en reviderad handlingsplan för näringslivsprogrammet. Stärkt stöd för företagens utveckling genom ökat utbud av mark samt fokus på bättre bemötande och service till företagen är i fokus.

Kommunstyrelsen arbetar på olika sätt för att stärka kommunens innovationsförmåga. Under året har en innovationsplan för kommunkoncernen tagits fram. Insatser görs även för att koppla ihop kommunens behov med de resurser som andra innovationsstödjande aktörer erbjuder. Under 2020 deltog kommunen i den nationella innovationsveckan med olika aktiviteter.

Genom en ökad samordning och bättre samutnyttjande kan kommunens lokalförsörjning effektiviseras. I arbetet med bostads- och lokalförsörjningsplanerna kartläggs möjligheterna till samlokalisering av förskola/skola/äldreboende redan inför detaljplaneringen. Bland annat samutnyttjar en träffpunkt för äldre och en fritidsklubb gemensamma lokaler på Orstenen i Eriksberg.

Kommunstyrelsen utvecklar kommunens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling. Under 2020 har bland annat miljökrav för tyngre fordon och arbetsmaskiner utvecklats. Vid markanvisning ställs krav på att byggaktörer och andra leverantörer åtar sig sociala åtaganden och sysselsättningskrav. Flera ramavtal har följts upp under året för att säkerställa att hållbarhetskraven uppfylls.

Kommunstyrelsen samordnar det kommunövergripande arbetet med att kartlägga fördelningen av resurser mellan män och kvinnor. Under 2020 har arbete pågått inom områdena jämställd biståndsbedömning, utbildning och stora investeringar. Kommunstyrelsen sammanställer även ett jämställdhetsboksut för att informera om vad kommunkoncernen gör och behöver göra framöver för att stärka jämställdheten.

Policy och handlingsplan för digital transformation beslutades under året. Det lägger grund för det långsiktiga arbetet med att göra Uppsala till en av Europas mest digitala platser år 2050. Kommunfullmäktige har även avsatt extra medel under en treårsperiod för att påskynda den digitala transformationen. Årets medel fördelades till kompetensförstärkning och satsningar som har potential att accelerera den digitala utvecklingen i stort. Pandemin gav i många avseenden digitaliseringen en skjuts framåt under 2020, men bromsade också annat digitaliseringsarbete.

Tryggt och socialt hållbart samhälle

Under pandemin har kommunens förmåga att samordna och leda verksamheten under kris utvecklats genom inrättande av en kommunövergripande inriktnings- och samordningsfunktion. Nämnder och bolag med samhällsviktig verksamhet har tagit fram risk- och sårbarhetsanalyser. De stärker nu kommunens krisberedskap. Arbetet med civilt försvar stannade av på grund av pandemin, men är en ökande uppgift som ligger på kommunen och kommer att behöva särskilt fokus de kommande åren.

Kommunens säkerhetsskydd har stärkts under 2020. Säkerhetsskyddsanalyser har genomförts inom olika delar av verksamheten. Kommunen har i dag förmåga att hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagstiftningen.

Arbetet med kamerabevakning fortsätter att utvecklas och bidrar till en ökad upplärning av brott. Under 2020 driftsattes bevakningskameror på Stora Torget och Påvel Snickares gränd samt på vissa skolgårdar. Kommunen har beviljats uppsättning av ytterligare kameror på olika platser i Uppsala centrum under 2021.

Samordningen av trygghetsarbetet i utsatta områden har utvecklats under året. Inom ramen för handlingsplan Gottsunda/Valsätra har förvaltningar och bolag arbetat tillsammans för att förbättra livsvillkoren i området. Genom samverkansprojektet Fokus Gottsunda arbetar kommunen mot grov och organiserad brottslighet tillsammans med Polisen och Brottsförebyggande rådet. Under året har fokus också varit på att utveckla det lokala områdesarbetet i Gränby/Kvarngärdet utifrån den framtagna handlingsplanen för området.

Kommunstyrelsen beslutade i december om en integrationsrapport. Rapportens ger en bild av nuläget avseende integration och etablering och syftar till att skapa en bredare förståelse för integrationsfrågan. Vidare anges i rapporten vad kommunen särskilt behöver fokusera på under det närmaste året för att ytterligare främja integration och etablering för såväl kvinnor som män.

Hållbar samhällsbyggnad

Pandemin har haft liten påverkan på kommunens fysiska planering och byggande. Under 2020 har mark sålts och anvisats till flera bostadsprojekt med prisrimliga bostäder och flera olika boendekoncept har startats. Exempelvis byggemenskaper, kollektivhus, hyresrätter med investeringsstöd och co-living.

För att underlätta för företag att planera för etablering och tillväxt i olika delar av kommunen prioriteras detaljplanearbeten i delgeografier. Garverigatan, Västra Librobäck och Främre Boländerna planeras som nya verksamhetsområden och Fullerö utreds som ett kommande.

En aktualitetsförklaring av kommunens översiktsplan beslutades under året. Översiktsplanen är kommunens samlade strategi för hur markanvändningen och den byggda miljön ska utvecklas fram till år 2050. I aktualitetsförklaringen framgår det att kommunen bör ha beredskap för en ännu snabbare befolkningstillväxt och att den geografiska utbyggnadsinriktningen ändras på grund av Uppsalapaketet.

Genom områdesplanering bygger kommunen kunskap om lokala förutsättningar i samverkan med andra aktörer. Det ger förutsättningar för att identifiera behov av riktade åtgärder. Bland annat används ökad jämlikhet, ökad trygghet och minskad segregation som utvärderingsfaktorer i den fysiska planeringen. Arbetet förstärks genom samverkan med Uppsala universitet. Tre gemensamt anställda postdoktorer bidrar till kunskapsutveckling kring orsaker och effekter av segregation.

Under året har kommunstyrelsen sammanställt en behovs- och marknadsanalys över bostadsläget i kommunen. Lägesbilden innehåller kunskap om hushållens olika behov och möjlighet att efterfråga en bostad under olika skeden i livet. Resultatet synliggör även skillnader mellan olika stadsdelar. Det bidrar till att göra mer träffsäkra analyser av vilken typ av bostäder som borde adderas på olika platser.

Uppsala ska vara Sveriges bästa landsbygdskommun. Under 2020 har ytterligare tre servicepunkt etablerats på landsbygden i syfte att säkerställa en god service för medborgare och företagare. En handlingsplan för pendlarparkeringar har tagits fram och utbyggnad av pendlarparkeringen i Vattholma påbörjats. Ett arbete har även inletts för att öka byggandet av bostäder på landsbygden.

Aktivt klimat- och miljöarbete

Flera initiativ har pågått och initierats under året för att tillsammans med övriga samhället skynda på klimatomställningen. Uppsala klimatprotokoll är fortsättningsvis en viktig arena för Uppsalas klimatarbete. I nätverket samverkar offentliga organisationer, företag, universitet och föreningar i klimatfrågan för att utsläppen ska minska i linje med vad Parisavtalet kräver.

Uppsala kommun tar tillsammans med Uppsala klimatprotokoll fram en färdplan för klimatet. Färdplanen ska bli en konkret vägledning till hur vi kan nå klimatmålen, och

undersöker hållbara lösningar inom åtta olika fokusområden: energi, transporter, kretslopp, livsmedelskedja och kolinlagring, bygg och anläggning, cirkulär ekonomi och affärsutveckling, hållbara livsstilar och engagemang samt geografiska delområden. I färdplanen används modellerings- och visualiseringsverktyg för att undersöka och visa de kort- och långsiktiga effekterna av olika klimatåtgärder.

Flera av etappmålen i Miljö- och klimatprogrammet har målår 2020. Etappmål 3 om fossilfria fordon har uppnåtts, nästan 100 procent av kommunens lätta fordon är fossilfria. De sista fordonen har ännu inte hunnit levereras på grund av pandemin. För övriga etappmål är uppföljningen ännu inte klar. Etappmål 4 om energieffektivisering ser ut att kunna nås. Etappmål 1 om förnybar uppvärmning ser inte ut att nås. Kommunens oljepannor är i princip utfasade, men målet att köpa in 100 procent klimatneutral fjärrvärme senast år 2020 kommer bara delvis att uppnås.

Årets delmål för kommunens plastminskningsarbete är inte helt uppnått. Det beror bland annat på att det fortfarande saknas upphandlade alternativ till flera fossila plastprodukter. Pandemin har även medfört att användningen av engångsartiklar i plast i vissa fall ökat. Den sammantagna effekten av plastarbetet i kommunen har hittills resulterat i minskade klimatutsläpp från plastanvändning med 2 500 ton CO₂-ekv/år. Stödet till verksamheterna fortsätter för att uppnå delmålet 2023 som planerat.

I syfte att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala har naturvärdesobjekten och behoven av grön infrastruktur för fokusarter och ekosystemtjänster analyserats. Underlagen har vägts samman med sociala värden och behov i befintliga och föreslagna grönområden. Ett arbete med att ta fram en ekosystemtjänstmetod för planering av tätorter genomförs och kommer att implementeras under våren 2021.

Demokratiskt samhälle med delaktiga medborgare

Kommunstyrelsen genomför olika typer av dialoger med medborgare och andra målgrupper i syfte att utveckla verksamheten. Bland annat har ett omfattande dialog- och delaktighetsarbete genomförts i Gottsunda/Valsätra. Utgångspunkten har varit att ge en röst till de som sällan kommer till tals i det offentliga rummet. För att underlätta dialog med fler grupper har kommunstyrelsen tagit fram en vägledning för flerspråkig kommunikation och medborgardialog. Kommunen ingår även i ett Vinnova-projekt kring dialogutveckling. Eftersom fysiska sammankomster inte har varit möjliga under pandemin har dialoger istället genomförts digitalt.

Det ska vara lätt för alla som lever, verkar och vistas i Uppsala att lämna synpunkter och ställa frågor. Därför säkerställer kommunstyrelsen en gemensam första ingång för synpunkter och felanmälan, både digitalt och genom Kontaktcenter. En gemensam systematik ska utvecklas för att säkerställa att inkomna synpunkter i högre utsträckning leder till verksamhetsutveckling. Ett förslag till reviderad riktlinje för synpunkter har tagits fram för beslut under 2021 som även inkluderar kommunens bolagsstyrelser. En flerstegsutbildning har även inletts som under året omfattat cirka 200 medarbetare inom ett flertal förvaltningar, med fokus på företagservice, bemötande och kommunikation.

I oktober antog kommunstyrelsen en reviderad handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism. Syftet med handlingsplanen är att vägleda nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att säkerställa respekten, skyddet för och främjandet av mänskliga rättigheter. Planen pekar ut områden där en

förflyttning behöver göras; antidiskrimineringsarbetet, delaktighet/inkludering, öppen och tillgänglig kommunikation samt språkkartläggningar.

Attraktiv arbetsgivare

Under 2020 har kommunens verksamhet präglats av pandemin vilket lett till att arbetet med arbetsmiljö, hälsa och livsstil fått en ändrad inriktning. Det har varit nödvändigt att arbeta med de nya förutsättningar som gäller vid hemarbete, fysisk distansering på arbetsplatsen och hög sjukfrånvaro. Trots ändrade förutsättningar har system och rutiner för hälsofrämjande och hållbart arbetsliv visat robusthet genom denna period.

Kommunen har ett väl utbyggt ledningssystem för kompetensförsörjning, som är baserat på forskning och beprövad erfarenhet. En enhetlig metodik för kompetensplanering är ett efterfrågat stöd som beräknas höja förmågan till en samlad, träffsäker och långsiktig kompetensförsörjning. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder ska även arbetas in i kompetensplaneringen. Arbeta med riktlinje och metodik pågår och kommer att införas under 2021.

Arbetet med kommunens chefs- och ledarutveckling har på grund av pandemin ställts om till att i huvudsak genomföras digitalt. Trots omställningen pågår arbetet enligt plan med fortsatt utveckling under kommande år för att säkerställa ett hållbart, utvecklande och attraktivt uppdrag för chefer på samtliga ledningsnivåer. En förstudie om ett riktmärke för antal medarbetare per chef ska genomföras under 2021.

Kommunens ledare har en viktig roll i verksamhetens utveckling, förändring och i den kulturella förflyttning som ska göras i samklang med den digitala transformationen. Därför är digitaliseringen i fokus i de insatser och den utveckling som ges till ledare.

Uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet

Kommunstyrelsen utför brukarnära tjänster i form av måltidsservice, städ och fastighetsdrift. Dessa följs upp enligt Riktlinje för kontroll och uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet. Den verksamhet som utförs i egen regi följs upp enligt ordinarie uppföljningsrutiner.

Kommunstyrelsen utför all måltidsservice i kommunens skolor och förskolor samt alla luncher och middagar på kommunens äldreboenden. Frukost och mellanmål på äldreboenden samt lunchlådor till hemtjänsten köps in från extern leverantör av äldrenämnden. Här ansvarar äldrenämnden för uppföljning av verksamheten.

Kommunstyrelsen utför cirka 70 procent av lokalvården i kommunens lokaler och cirka 30 procent köps in från externa leverantörer. Kommunstyrelsen genomför kvalitetskontroller löpande både av städ i egen regi och av städ i extern regi. Under 2020 har antalet kvalitetskontroller varit lägre än normalt för att minimera antalet besök i verksamheten under pandemin. Resultatet av kvalitetskontrollerna sammanställs och där det finns upprepade avvikelser i kvaliteten sker uppföljning genom möten mellan leverantör och köpare.

I de fastigheter som kommunstyrelsen äger sköts fastighetsdriften helt i egen regi. I externa fastigheter utför den externa fastighetsägaren som regel fastighetsdriften. Det är den inhyrda verksamheten som upptäcker om driften sköts med rätt kvalitet. Vid upprepade förseelser kontaktas kommunstyrelsens fastighetsverksamhet som tar kontakt med den externa fastighetsägaren för eventuella åtgärder. Under 2020 har ett

sådant fall föranlett löpande samtal med den lokala ledningen för fastighetsbolaget och ett gemensamt kvalitetsarbete har inletts.

Framtida utmaningar

Främja en hållbar omstart. Pandemin har haft en stor påverkan på Uppsalas näringsliv och arbetslöshet. Ojämlighet i levnadsvillkor har förstärkts av pandemin och det finns en påtaglig risk för negativa effekter på den psykiska hälsan. Det krävs en strategi för hur kommunen ska starta om och stärka Uppsalas långsiktiga konkurrenskraft efter pandemin. Med rätt åtgärder kan samhället komma bättre rustat ut ur krisen. Lösningar behövs som möjliggör för att fler kommer in på arbetsmarknaden och som skapar plattformar för samhällsutveckling, digitalisering och innovation. I den egna organisationen behöver våra nya digitala arbetsätt omhändertas inför framtiden.

Ett tufft ekonomiskt läge. Stora investeringsbehov och en ökad försörjningskvot bidrar till en tuffare ekonomi. För att klara sitt välfärdsuppdrag måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom starka resultat och effektiviseringar. I den egna verksamheten behöver kommunstyrelsen säkerställa en effektiv lokalförsörjning, bra upphandlingar och en tydlig styrning av stora projekt för att nå störst nytta av satsade medel. Bildandet av det nya fastighetsbolaget kommer att kräva stort fokus 2021.

Kompetensförsörjning för framtiden. Kommunen står inför stora rekryteringsbehov och därmed ett ökat behov av strategisk kompetensförsörjning. Det krävs ett systematiskt arbete med att identifiera, planera och säkerställa att rätt kompetens finns på rätt plats. Till följd av ett ökat förändringstryck och digitalisering förändras arbetsuppgifter och kompetenskrav. Kommunstyrelsen behöver löpande kompetensutveckla medarbetare för att kunna möta nya kompetenskrav.

Ett fossilfritt Uppsala 2030. Det behövs innovativa lösningar som möjliggör de stora samhällsbyggnadsprojekten och en hållbar utveckling. För att nå klimatmålen måste omställningstakten öka. Det kräver strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjning och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Nya lösningar krävs för en hållbar mobilitet. Kommunens upphandlingar behöver bidra till långsiktiga och strukturella förändringar i social, ekologisk och ekonomisk hållbar riktning. Fler arenor och samarbetsformer med näringsliv, föreningar och andra aktörer som bidrar i samhällsutvecklingen och välfärden behöver utvecklas.

Trygghet och social sammanhållning. Under 2020 minskade antalet skjutningar markant i Uppsala. Många andra brottstyper har också minskat, liksom bilbränder och anlagda bränder. Men för att stärka känslan av trygghet krävs ytterligare åtgärder. Tilltron till samhället och vår demokrati måste fördjupas. Tryggheten behöver stärkas i särskilt utsatta stadsdelar i nära samverkan med polis, civilsamhälle och näringsliv. Myndighetssamverkan behöver öka för att motverka organiserad brottslighet och brott mot välfärden. Lägesbilder och orsaksanalys behöver utvecklas som underlag för brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. En trygg och säker skolmiljö är viktigt för att skapa en likvärdig skola.

Förbättrad service för ett starkare näringsliv. Det ska vara lätt för invånare, näringsliv och besökare i Uppsala att möta kommunen utifrån sina behov. Kommunens service behöver utformas med särskild hänsyn till de människor som har sämst förutsättningar. Kommunens företagservice ska vara i framkant och integreras i all

berörd verksamhet för att tillsammans med näringslivet skapa förutsättningar för 2 000 nya arbetstillfällen per år som krävs för en hållbar tillväxt.

Verksamhetsutveckling för de vi är till för. För att möta framtidens utmaningar behöver kommunens förmåga till verksamhetsutveckling och innovation stärkas. Innovation och digital transformation måste bli vardag. En hög takt i digital transformation kräver strukturella, tekniska och kompetensmässiga förutsättningar. Parallellt behöver risken för digital segregation och ökad sårbarhet gällande cyberangrepp eller otillåten påverkan hanteras. Inför flytten till nya stadshuset 2021 behöver verksamheten rustas med ändamålsenlig teknik, arbetssätt och kompetens.

Valnämnden

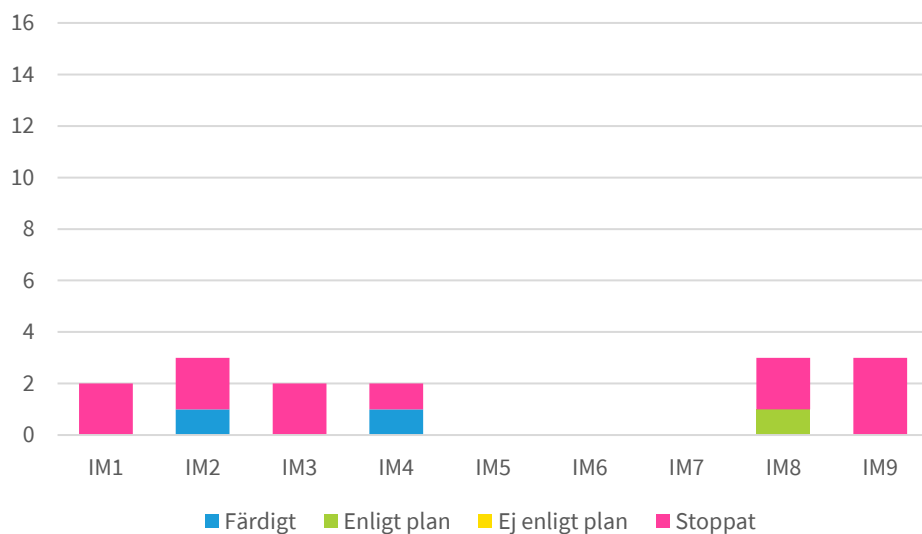
Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, lagen om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Under åren mellan val består nämndens arbete till övervägande del att upprätthålla den politiska verksamheten. Det medför att nämndens möjlighet att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål är begränsat. Valnämnden har i arbetet med att konkretisera Mål och budget övervägt samtliga mål och uppdrag riktade till samtliga nämnder. Valnämnden har bedömt att nämnden inte har möjlighet att genomföra uppdragen inom ramen för sitt ansvarsområde under åren 2020 – 2021.

Ett uppdrag är i Mål och Budget direkt riktat mot nämnden och hur detta hanterats redovisas nedan.

Valnämnden har blivit färdig med två av 15 uppdrag under året och ett uppdrag pågår enligt plan. Övriga 12 uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla de inriktningsmål den är berörd av.

Nämnden har exempelvis

- säkerställt att information om nämndens ansvarsområde är tydlig och finns tillgänglig på Uppsala kommuns hemsida
- haft extra bevakning av kommunens sociala plattformar med anledning av det amerikanska valet. Detta för att snabbt kunna bemöta och förhindra att eventuell desinformation kring det svenska valet skulle spridas. Ingen spridning av desinformation kunde under hösten identifieras.

Ekonomiskt utfall

Valnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat		
		Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2020	2020	2019	202008
Politisk verksamhet	0,9	0,2	0,1	0,1
Nämnden totalt	0,9	0,2	0,1	0,1

Valnämndens resultat 2020 är ett överskott om 0,2 miljoner kronor. Nämnden har inga ekonomiska konsekvenser kopplade till pandemin.

Nämnden har under mellanvalsåren en begränsad verksamhet med fyra sammanträden budgeterade per år. Inga större kostnader har tagits under året för förberedande valadministration.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Under hösten påbörjades arbetet med en översyn av valdistriktsindelningen i Uppsala kommun. Information om detta gavs vid nämndens sammanträde i december. Översynen är underlag för det beslutsärende om valdistriktsindelning inför allmänna val 2022 som kommunfullmäktige ska besluta om senast oktober 2021.

Under året har valnämndens kansli deltagit i erfarenhetsutbyte med övriga större kommuner samt Valmyndigheten och Sveriges kommuner och regioner.

Inför det allmänna valet till riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige år 2022 behöver ett nytt valadministrativt system upphandlas då nuvarande avtal löper ut före 2022. En översyn av distriktsindelning behöver göras och förslag på indelning beslutas av kommunfullmäktige. Vallokaler och lokaler för förtidsröstning ska säkerställas. Nämnden kommer att arbeta med att aktivera andra förvaltningar och kommunala bolag i ett tidigare skede. Fortsatta erfarenhetsutbyten planeras med andra kommuner.

Kvalitetssäkring av nämndens verksamhet

Inför valet 2022 har en processkartläggning genomförts under 2019 och flera rutiner och checklistor tagits fram. Utöver dessa har även flera utvärderingar genomförts inom ett flertal områden dessa ligger till grund för den kommande planeringen av valet 2022.

Framtida utmaningar

Vallokaler. Nämnden ser stora utmaningar att hitta lämpliga vallokaler och framförallt lokaler för förtidsröstning till valet 2022 då skyddet av valhemligheten för första gången ska tillämpas vid ett val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. Nämnden ser också utmaningar i nybyggda bostadsområden då dessa områden innehåller få större samlingslokaler som går att använda till vallokaler.

Ökad polarisering. En ökad polarisering av åsikter och en ökad mängd åsiktskanaler bidrar till att det samhälleliga samtalet innehåller mindre fakta och mer tyckande. Det leder till en ökad sårbarhet i samhället för påverkanskampanjer. En risk är till exempel att förtroendevalda utsätts genom hot och påtryckning. Kommunen behöver främja

dialog, kunskapsutbyte och öppenhet så att förtroendet för kommunens verksamhet och organisation kan fortsätta upprätthållas.

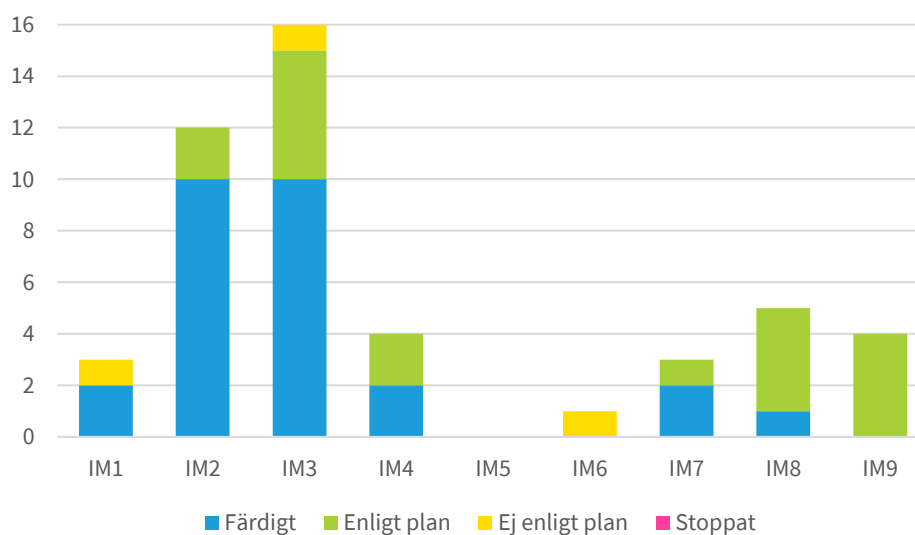
Påverkanskampanjer. Den ökade polariseringen inom flera områden i samhället påverkar förutsättningarna för att genomföra demokratiska val. Ojämligheten i levnadsvillkor ökar, både mellan individer och mellan olika bostadsområden. Inkomstskillnaderna växer liksom skillnaderna i sysselsättning och hälsa. Samhällsklimatet upplevs som allt hårdare. Lokalt kan detta ta sig uttryck i form av social oro och en ökad närvaro av icke-demokratiska krafter och metoder.

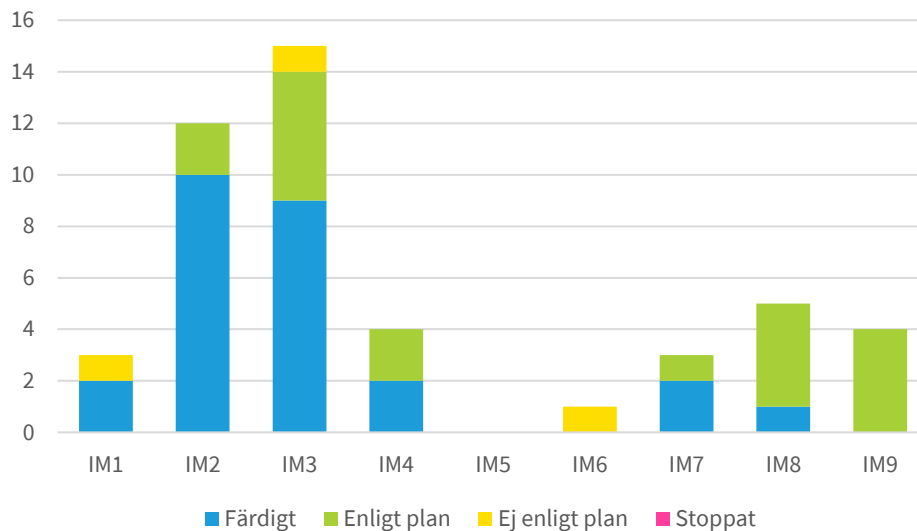
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksferietjänst och trafikfrågor.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Gatu- och samhällsmiljönämnden har blivit färdig med 27 av 48 uppdrag under året. 18 uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) pågår enligt plan. Tre uppdrag är försenade jämfört med ursprunglig plan. De försenade uppdragen rör kartläggning av hur resurser fördelas mellan män och kvinnor och inventering av tätortsnära natur- och friluftsområden. De flesta av dessa uppdrag beräknas vara färdiga 2020. De uppdrag som är stoppade avser uppdrag som handlar om att förbättra ljudmiljön i förskolor. Här anses nämnden att det är ett uppdrag som bör ligga på kommunstyrelsen.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- satsat på trygghetsarbete och deltagit i flera trygghetsvandringar tillsammans med bland andra polis, socialtjänst, fastighetsägare och allmänhet
- testat konceptet sommargata på Östra Ågatan med god respons
- påbörjat ombyggnationen av gågatan i Uppsala centrum
- infört avgiftsfri parkering i innerstaden under delar av året och infört avgiftsfri markupplåtelse för butiker och restauranger för att underlätta för näringslivet
- infört tidsstyrning av tunga transporter i ett område i centrala stadskärnan
- fortsatt arbetet med att skapa attraktiva miljöer för rörelse och vistelse, såsom parker, lekplatser, bad och friluftsområden
- färdigställt fem cykelöverfarter med hastighetsdämpande åtgärd och 34 ombyggnationer med målsättning om bättre passagepunkter mellan gång- och cykelvägar och körbanor
- minskat mängden höga kanter och ojämna beläggningar på allmän plats och ökat antalet sittplatser för att göra platserna mer tillgängliga och inkluderande
- informerat om trafiksäkerhet till nyanlända och genomfört fyra informationstillfällen på Utbildning- och jobbcenter i Boländerna.

Ekonomiskt utfall

Gatu- och samhällsmiljönämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag	Resultat		
		Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2020	2020	2019	202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	445	12	-43	15
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	61	15	-2	13
Affärsverksamhet	2	-1	-1	0
Nämnden totalt	511	26	-47	29

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2020	2020	2019	202008
Investeringar	682	234	197	304
Extern finansiering	0	-3	7	0

Gatu- och samhällsmiljönämndens resultat 2020 är ett överskott om 26 miljoner kronor.

Överskottet inom infrastruktur beror främst på att kostnaderna för vinterväghållningen är 40 miljoner kronor lägre än budgeterat samt att årets resultat belastas med kostnader om 31 miljoner kronor för utrangering från äldre investeringar till följd av den inventering och genomgång av anläggningstillgångar som påbörjades under 2019.

Årets resultat påverkas även av spridningen av covid-19. Nämnden beslutade att inte upparbeta det överskott som genererats av att vinterväghållningskostnaderna varit lägre än väntat för att bidra till helheten i kommunen i det försämrade ekonomiska läget som spridningen av covid-19 medför. Därutöver beslutades att inte ta ut markupplåtelseavgift för butiker och uteserveringar vilket minskade intäkterna med 3 miljoner kronor jämfört med budget. Nämnden har också tagit ett beslut om att göra en satsning på sommargata till en kostnad om 1 miljon kronor. Vidare har resandet inom färdtjänsten markant minskat som följd av pandemin vilket generat ett överskott om 15 miljoner kronor.

Investeringar

Upparbetad investeringsvolym 2020 är netto 231 miljoner kronor. Årets största projekt är arbetet för den kommande Tullgarnsbron, markarbeten kopplade till den nya Stadshuset, framkomlighetsåtgärder vid Dag Hammarskjölds väg samt ombyggnation av gågatan i centrala Uppsala.

Under året har anläggningstillgångar för totalt 880 miljoner kronor tagits i bruk och aktiverats, varav 605 miljoner härrör från projekt som är färdigställda inom nämnden och övriga 275 miljoner kronor är projekt som är färdigställda inom mark- och exploateringsverksamheten.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Nämnden kommer arbeta vidare med att ge goda förutsättningar för hållbart resande inom all trafikplanering. Handlingsplanen för Mobilitet och trafik kommer att ligga till grund för arbetet. Andelen resor med cykel ska fortsätta att öka.

Den digitala omställning som blivit en följd av pågående pandemi kommer att fortsätta behöva utvecklas. Vistelse i kommunens parker, natur och friluftsområden har också ökat till följd av att många andra aktiviteter inte varit möjliga. Det ökade intresset bidrar till att tillgången på natur och rekreationsområden behöver utvecklas i snabbare takt än tidigare.

Framtida utmaningar

Transportsystem. I takt med att Uppsala växer så blir det mer trafik och rörelser i transportsystemet. Nämnden behöver möta människors behov av rörelse och säkra att infrastrukturen klarar den ökande befolkningen.

Ökat tryck på allmänna ytor. Önskemål om att använda ytorna i stadskärnan växer vilket medför konkurrens om de allmänna ytorna. Då allt fler människor tillbringar mer av sin tid på allmänna ytor och anläggningar behövs mer drift och underhåll för att säkerställa att anläggningarna bibehåller sitt värde.

Biologiskt mångfald. Trädbeståndet i staden behöver förnygras och det är en utmaning att ta hand om trädens välmående och för att undvika risker för allmänheten av att träd faller. Nämnden ser också det finns en risk att invasiva arter som exempelvis jätteloka och parkslide kommer att öka och påverka den biologiska mångfalden negativt.

Extrema vädersituationer. Nämnden behöver utveckla det förebyggande arbetet för att kunna hantera de extrema vädersituationer som blir alltmer frekventa. Exempelvis dagvattenhantering via växtbäddar.

Kompetensförsörjning. Rekryteringen av projektledare till anläggningsprojekt har tidigare varit en utmaning för nämnden och ses även vara det framöver. Nämndens behov av projektledare inom anläggning kommer att öka kommande år. Det finns även en brist på konsulter vilket kan medföra förseningar vid byggnationen av ny infrastruktur.

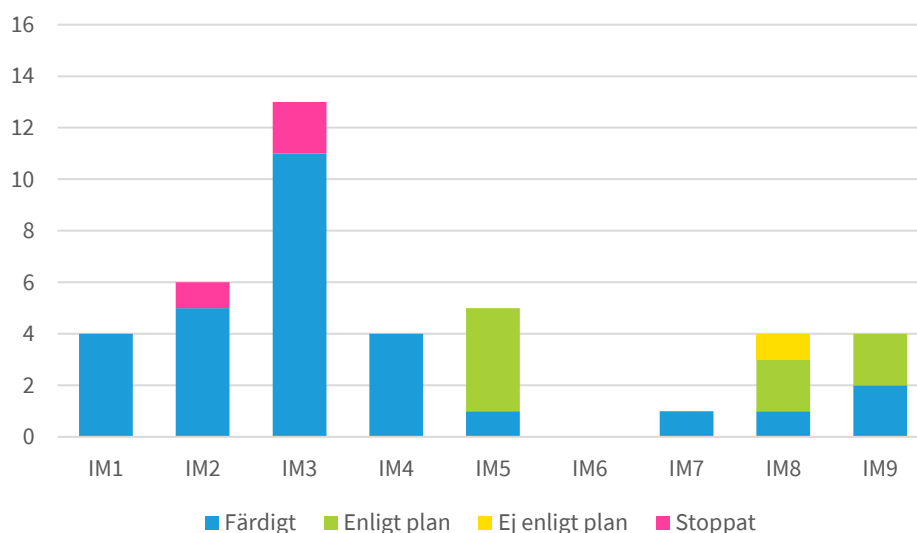
Omställning av drivmedel. Det högt ställda klimatmålen kommer att innebära stora utmaningar bland annat med omställning av drivmedel för alla typer transporter och fordon de närmaste åren. Kommunen kan vara med och driva utvecklingen genom högt ställda miljökrav i upphandlingar där transporter och fordon ingår.

Plan- och byggnadsnämnden

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för uppgifter enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis lagen om byggförsäkring och energideklaration för byggnader. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Plan- och byggnadsnämnden har blivit färdig med 29 av 41 uppdrag under året. Åtta uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) pågår enligt plan. Ett uppdrag är försenade jämfört med ursprunglig plan och tre uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde. Det försenade uppdraget handlar om att uppmärksamma 2020 som ett temaår för mänskliga rättigheter.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Nämnden har avstått från att bidra till mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande*, men bidrar till utbildningsområdet inom ramen för mål 5, som bland annat handlar om att planera för behov av förskolor och skolor.

Nämnden har exempelvis

- gjort en djupanalys av handläggningstider och kostnadstäckning med omvärldsbevakning för att förbättra kostnadstäckningen inom detaljplaneområdet gjorts, tagit fram och beslutat om ny taxa
- beviljat bygglov för 1 900 bostäder har beviljats bygglov jämfört med 1 600 bostäder år 2019 och gett slutbesked till 2 400 bostäder som nu är inflyttningsklara

- beviljat bygglov för totalt 97 000 kvadratmeter lokalyta jämfört med 128 000 kvadratmeter år 2019
- antagit detaljplanen för en ny skola i Gottsunda och planlägger för skolor/förskolor i Almunge, Kvarngärdet och Flogsta och beviljat bygglov för nya förskolor i Lövstalöt, Bäcklösa och Skölsta
- fortsatt utvecklingen inom Geodata mot en modern karthantering
- avslutat svartbyggesanmälan för Skandionkliniken
- tilldelats kommunens kvalitetspris 2020 för arbetet inom bostadsanpassning som resulterat i nöjda brukare och medarbetare, samtidigt som det ger en effektiv verksamhet.

Ekonomiskt utfall

Plan- och byggnadsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	44	6	-9	-1
Vård och omsorg/bostadsanpassningar	32	8	2	6
Nämnden totalt	79	14	-7	6

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	1	0	0	2

Plan- och byggnadsnämndens resultat 2020 är ett överskott om 14 miljoner kronor.

Överskottet beror främst på ett fortsatt högt tryck på bostadsbyggandet under året med ökade bygglovsintäkter främst i slutet av året. Den befarade effekten av minskade intäkter på grund av pandemin, vilket gjorde att bygglovsintäkterna drogs ner i prognosen, har uteblivit. Lägre kostnader för utbetalningar av bostadsanpassningsbidrag samt inställda utbildningar och konferenser påverkar också resultatet positivt vilket har en direkt koppling till pandemin.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 0,5 miljoner kronor. Investeringar har genomförts för 0,2 miljoner kronor i drönare och dator för stereokartering.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Bostäder och lokaler

Efterfrågan av detaljplaner, bygglov och nybyggnadskartor har varit fortsatt stor under 2020. 2 300 ärenden har inkommit inom bygglovområdet under året, vilket är något fler än föregående år på 2200 ärenden. Många bygglov har dessutom varit större. Handläggningstiderna är fortsatt goda inom bygglov med en genomsnittlig handläggningstid på cirka 3 veckor efter komplett ärende. 96 % av ärendena klarar tidsgränsen på 10 veckor vilken är något bättre än de 95 % som klarade tidsgränsen föregående år.

Nya ärenden som ska starta inom detaljplan prioriteras i kommunens gemensamma projektprioritering. En lyckosam rekrytering av flera planhandläggare har genomförts, vilket kommer att underlätta rätt antal planer per handläggare och kortare handläggningstid. Antal planbesked som lämnas inom fyra månader har sjunkit till 38 %. För att åtgärda det skapas en tjänst som processledare i tidiga skeden som startar februari 2021.

Inom bostadsanpassningen har inkomna ärenden sjunkit till drygt 2 100 ärenden jämfört med drygt 2400 ärenden föregående år. Antalet ansökningar för bostadsanpassning har främst minskat under första halvåret på grund av covid-19, vilket lett till att bidragsbeslut kan ha skjutits fram. Efter sommaren togs hembesöken åter upp, med adekvat skyddsutrustning.

Arbetet med jämställd inflytande har utvecklats inom ett antal plansamråd och en rutin är införd. Flexibla detaljplaner görs i den mån det är möjligt.

Digitalisering

Digitaliseringen är en viktig del i effektiv handläggning. Bygglovhjälpen har lanserats och fler ärenden kommer in kompletta. En översyn av information på webben pågår, för att underlätta att göra rätt. Stereokartering har påbörjats inom Geodata, som ett steg att mer effektivt skapa en uppdaterad karta. DHS plan och byggmodul har avbrutits på grund av leveransproblem.

Framtida utmaningar

Digitalisering. Plan- och byggverksamheten är i ständig utveckling. Förbättringar kopplat till digitalisering är viktigt för att förenkla för kunder och effektivisera verksamheten. Flera IT-projekt pågår och flera kommer att behövas kommande år. Utvecklingen är kostsam både avseende konsultköp och resursbehov från verksamheten, då utvecklingen av ett enda system ofta kan kosta närmare 10 miljoner kronor. Idag är finansieringen en begränsande faktor.

Bygglovhjälpen har lanserats och kommer att kräva fortsatt utveckling för att ständigt möta kundens behov. Den IT-investeringen leder till avskrivningskostnader efterföljande år, vilket under en period är högre än effektiviseringen. Ett nytt ärendehanteringssystem kommer att upphandlas under året, vilket kommer att innebära resurser för upphandling, utbildning och implementering. Digitalisering av äldre detaljplaner är ett önskvärt framtida projekt, för att underlätta framtida bygglovgivning. Det är inte finansierat.

Kvalitetsarbete. För att göra det enklare för kunder är kvalitetsarbete med översyn av hemsidor och mallar väsentligt. Informationskampanjer för att underlätta att göra rätt är önskvärt vid inrättande av eldstäder och solceller. Det är av stor vikt att ekonomin möjliggör utvecklingsarbete och inte enbart helt upptas av löpande ärendehandläggning.

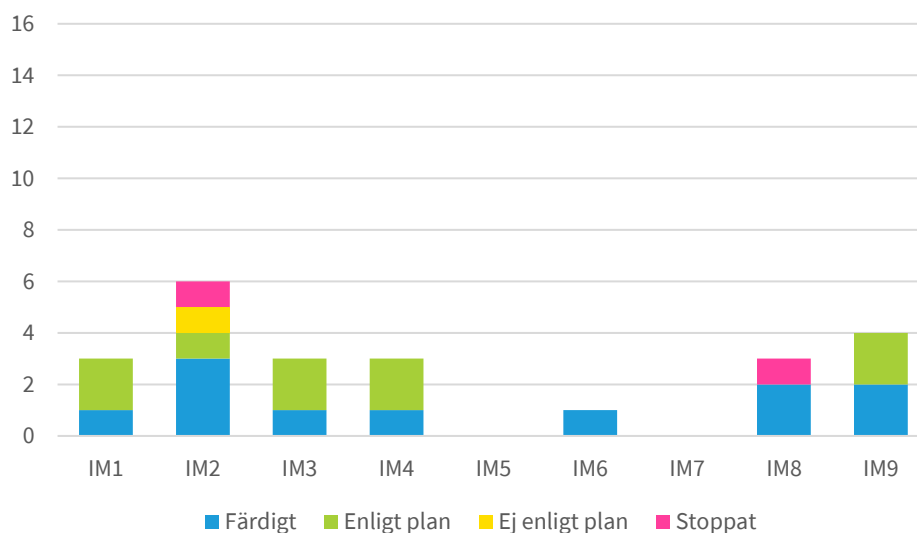
Planprocessen. Planprocessen är i stor omfattning en dialog- och demokratiprocess. Dialoger görs med olika nivå på möten, kommunikation och medskapande. Det är en framgångsfaktor i en växande stad, men är också resurskrävande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämnden svarar för provning och tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen och lagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har blivit färdig med 11 av 23 uppdrag under året. Nio uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) löper på enligt plan. Ett uppdrag är försenat jämfört med ursprunglig plan och två uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde. De försenade uppdragen berör nämndens arbete med att förstärka krisberedskapen. De uppdrag som är stoppade avser de uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019-2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- startat sin nya utökade beredskapsorganisation som varit nåbar dygnet runt och har kunnat bistå bland annat räddningstjänsten med miljökompetens vid utsläpp till vatten och luft, som till exempel vid olyckor med utsläpp av diesel och vid bränder
- utvidgat länets miljösamverkan till "Mitt miljösamverkan" som är en regional samverkan mellan kommuner och länsstyrelser i Uppsala, Dalarnas och Västmanlands län
- tagit emot 484 klagomål kopplade till trängsel och utfört 1 094 tillsynsbesök enligt det nya regelverket om trängsel på serveringsställen till följd av covid-19
- påbörjat tillsynen av små avlopp med inriktning på markbaserade anläggningar med tillstånd före miljöbalken, cirka 20 till 40 år gamla

anläggningar, och kontroll av skötsel och reningsresultat på små minireningsverk

- fortsatt med planerad strandskyddstillsyn för attraktivt och tillgängligt vatten för alla, denna gång vid sjön Trehörningen som är en sjö i ett område med rikt friluftsliv.

Ekonomiskt utfall

Miljö- och hälsoskyddsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	1,2	-0,4	-0,5	-0,4
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	25,5	0,0	0,8	-0,5
Nämnden totalt	26,7	-0,4	0,3	-0,9

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2020	2020	2019	202008
Investeringar	0,1	0,0	0,0	0,0

Miljö- och hälsoskyddsnämndens resultat 2020 är ett underskott om 0,4 miljoner kronor.

Underskottet beror till största delen på att tillsynsarbete utifrån miljöbalken samt kontroll utifrån livsmedelslagen inte har kunnat utföras alls, eller i mindre omfattning än beräknat, på grund av pandemin. Detta har medfört ett intäktsbortfall på 8,5 miljoner kronor jämfört med budget då arbetet förskjuts till kommande år. För arbete med trängseltillsyn gällande tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har nämnden kompenseras med statsbidrag från Kammarkollegiet motsvarande 1,3 miljoner kronor, vilket har täckt en tredjedel av nämndens kostnader i samband med den nya tillsynen. I övrigt har prioriteringar och restriktivitet på kostnadssidan i viss mån balanserat intäktsbortfallet.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 0,1 miljoner kronor, nämnden har dock inte genomfört några investeringar under 2020.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Nöjd kund index

Nämnden har de senaste åren haft höga NKI-värden för de fyra verksamhetsområden som ingår i mätningarna: miljöskyddstillsyn, hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. I resultatet för helåret 2019 som publicerades i april 2020 har livsmedelskontroll och serveringstillstånd fått högst betyg i Uppsala kommun (företagsärenden). Resultatet visade förbättringar inom förvaltningens alla områden jämfört med 2018. Miljöförvaltningen har ett bättre NKI-resultat än både Uppsala kommun totalt och riksnittet för Sveriges samtliga kommuner 2019.

Utveckling av nämndens risk- och kvalitetsarbete

Utöver arbetet med att utveckla styrning, planering och uppföljning samt den interna kontrollen för de verksamheter som ligger under nämndens ansvar har mycket av årets arbete ägnats åt att reducera risker relaterade till covid-19. Exempel på aktiviteter som genomförts är att förvaltningen tagit fram rutiner för att hantera inkomna handlingar när många på förvaltningen jobbar hemifrån och rutin för digital expediering. Fördelning av arbetsuppgifter för att hantera nyckelpersoners eventuella sjukfrånvaro samt sett över hur ärenden ska prioriteras om handläggningstiderna riskerar att öka på grund av hög sjukfrånvaro.

Miljöskyddstillsyn

Tillsynen är riskbaserad och omfattar ett stort antal olika typer av verksamheter så som lantbruk, kemisk industri, fordonsservice, avloppsreningsverk, täkter och förbränningsanläggningar. Uppsala är en stor landsbygdskommun med många lantbruksverksamheter som behöver tillsyn utifrån miljöbalken. Nämnden kommer att fortsätta utveckla lantbrukstillsynen på verksamheter med djur (inklusive hästar) och fortsätta arbeta med vilka krav som ska och kan ställas vid spridning av bekämpningsmedel i känsliga områden.

Hälsoskyddstillsyn

Uppsala kommun bedriver ett omfattande hälsoskyddsarbete med en risk- och behovsprioriterad tillsyn för att identifiera och påverka de verksamheter som innebär risk för människors hälsa. Nämnden genomförde med anledning av covid-19 extra tillsyn av alla gym i Uppsala med avseende på städning och hygien för att förhindra att smitta kan spridas via ytor i lokaler där många människor vistas. Dessutom fokuserade nämnden i sin distanstillsyn på bland annat ventilation och personbelastning i skolor och förskolor. Ett annat fokusområde har varit tillsyn på att förebygga risk för tillväxt av Legionella.

Enskilt vatten och avloppstillsyn

Uppsala har en av Sveriges största befolkningar på landsbygden och antalet små avlopp är därför mycket omfattande. Flera av avloppen är bristfälliga jämfört med dagens krav och behöver åtgärdas för att bidra till att minska övergödning och smittspridning. Under 2020 startades två nya inriktningar i tillsynen med inriktning på markbaserade anläggningar med tillstånd före miljöbalken, cirka 20 till 40 år gamla anläggningar, och kontroll av skötsel och reningsresultat på små minireningsverk.

Antalen tillkommande små enskilda avlopp framförallt med vattentoalett är betydligt fler i Uppsala kommun än i kommuner med likvärdigt antal små avlopp. Det beror troligen på att det kommunala avloppsnätet inte byggs ut i samma omfattning eftersom Uppsala har ett stort antal boende på landsbygden. Nämnden måste därför avsätta stora resurser till inkommande tillståndsansökningar.

Områdesskydd

Nämnden fortsatte med planerad strandskyddstillsyn för attraktivt och tillgängligt vatten för alla. Tillsynen påbörjades denna gång vid sjön Trehörningen som är en sjö i ett område med rikt friluftsliv. Eftersom en strandfastighet inte är en miljöfarlig

verksamhet är det svårt att finansiera hela tillsynen med avgifter från fastighetsägarna och det anses heller inte helt rättmätigt.

Nämnden har tillsyn av de kommunala naturreservaten som ett led för att ha en god livsmiljö i kommunen. Reservaten besöktes betydligt mer på grund av covid-19 än tidigare år. Hittills har ingen planerad tillsyn skett. Istället var det en dialog med förvaltare och andra aktörer i kommunen kring olika frågor som dök upp, exempelvis var man får cykla i reservaten. O-ringen, som var planerad att genomföras i flera av Uppsalas naturreservat under sommaren, meddelade att tävlingen flyttas fram till nästföljande år.

Samhällsbyggnad och miljöövervakning

Miljö kvalitetsnormen för luft klarades på Kungsgatan i Uppsala år 2020. Detta efter tre år i rad med överskridande. Gynnsam väderlek, mindre trafik på grund av pandemin och succesivt renare fordonspark är bidragande orsaker till att normen klarades. Åtgärder i form av miljözon för tyngre fordon, låga hastighetsgränser, dubbdäcksförbud och dammbindning på gatuavsnitt medförde att luften var bättre än den annars hade varit. Nämnden ser dock behov av fortsatta åtgärder. Enligt en nyligen utförd analys riskerar miljö kvalitetsnormen att överskridas på sex gator i Uppsala. Ett åtgärdsprogram för att minska luftföroreningar längs dessa kommer att skickas ut på samråd i mars i 2021.

Nämnden ser ett fortsatt behov av att följa upp hur samhällsbyggnaden genomförts i praktiken, vad gäller luft, buller, mark och vattenfrågor. Under år 2021 kommer ett projekt inom hållbar samhällsbyggnad att genomföras. Målet är att samhällsbyggnaden ska vara hållbar för miljö och människors hälsa inom kommunen.

Livsmedelskontroll

Covid-19 pandemin ändrade förutsättningarna för nämndens arbete med livsmedelskontroll. I det allvarliga läge som rådde blev det nödvändigt att personal som från början var avsatt för livsmedelskontroll istället fick utföra trängsel tillsyn.

Ett arbete för att göra livsmedelskontrollen mer effektiv har pågått under året. Bland annat har en arbetsgrupp arbetat med att se över rutinen för sanktioner och uppföljning. Förvaltningen har också deltagit i flera nationella arbetsgrupper som leds av Livsmedelsverket. Nämnden har under året deltagit i en nationell arbetsgrupp om dricksvattenkontroll, arbetat med utbyte med andra kommuner och arbetat för att utveckla rutiner och målformulering.

Tillståndsenheten

Regelverket om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen har inneburit att tillståndsenhetens personal har behövt bistå livsmedelsenhetens personal med att kontrollera trängsel på restauranger. Det har inneburit att andra arbetsuppgifter delvis har behövt prioriteras bort.

En följd av spridningen av covid-19 är att många restauranger har ekonomiska problem eller riskerar att få. Alkohollagen ställer krav på ekonomisk lämplighet och till exempel misskötta skattebetalningar går stick i stäv med lagstiftningens intentioner.

Kommunala lantmäterimyndigheten

Ärendebalansen har minskat under året. Dels med anledning av fortsatt utveckling av arbetssätt, dels genom att ha kortat ner tiden från inkommen ansökan till påbörjad handläggning, men också på grund av att inströmningen av nya ärenden var lägre än förväntat. Från och med 1 januari 2020 handlägger myndigheten samtliga nya ärenden digitalt. Under andra halvåret har väntetiden ökat något på grund av minskad bemanning. Genom ett mer effektivt arbetssätt och viss omfördelning av arbetsuppgifter har myndigheten begränsat den negativa effekten på väntetiden.

Framtida utmaningar

Digital utveckling. Digitalisering handlar både om implementering av nya IT-stöd, faktiska e-tjänster och om förändrade arbetssätt. Övergången till mer digitala arbetssätt och en papperslös arbetsplats kräver ett stort arbete med att anpassa processer och rutiner för hur ärenden handläggs och hur informationen förvaltas från att den kommer in till eller uppstår i verksamheten till dess att den arkiveras eller gallras. Det ställer till exempel högre krav på kartlagda och enade arbetsprocesser, skydd av informationen i form av sekretess- och behörighetshantering och kontinuitetsplanering i händelse av driftstopp i någon del av den digitala kedjan.

En viktig framgångsfaktor är rörlighet och snabb framdrift i den digitala utvecklingen. Den digitala världen rör sig allt snabbare runt oss och för att ha en chans att möta den måste det gå snabbt att få ett behov tillgodosett och realiserat. Som en del i arbetet med att öka takten i den digitala omställningen har förvaltningen tagit fram en övergripande digital färdplan. Den ska fungera som ett verktyg för att på ett strukturerat sätt välja ut, prioritera och genomföra väl specificerade åtgärder för att på bästa sätt uppnå fastställda mål.

Prioriterade områden under 2021 är:

- Uppgraderat ärendehanteringssystem
- E-arkiv
- Synliggöra statistik bättre
- Utveckla användandet av GIS

Kompetensförsörjning. Kompetensförsörjning är en viktig framtidsfråga för nämnden. Nämndens arbetsområde blir mer och mer komplext i form av ny lagstiftning som kräver specialistkompetens. Inom flera av nämndens ansvarsområden utbildas idag för få personer. Att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare som lyckas rekrytera och behålla medarbetare är därför mycket viktigt. Ett exempel på ett möjligt nytt arbetsområde är kontroll av material i kontakt med livsmedel¹ på anläggningar som inte är livsmedelsanläggningar. Där saknas det idag ett utpekat kontrollansvar.

Samverkan trygghet. Nämndens ser behov av ökad samverkan med andra myndigheter genom till exempel myndighetsgemensam tillsyn mot misstänkt illegal verksamhet samt genom att kunna dela information med andra kommuner och myndigheter. Nämnden kommer att inleda ett långsiktigt arbete för att öka kunskapen och stärka

¹ Material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Dessa får inte överföra ämnen till livsmedlet i sådana mängder att de: utgör en fara för människors hälsa, medför en oacceptabel förändring av livsmedlets sammansättning, försämrar dess smak och lukt

nämndens tillsyn av verksamheter som bedrivs i strid med gällande lagar och regler och med koppling till organiserad brottslighet. Det första steget är att 2021 utreda vilka behov som finns och hur dessa kan hanteras.

Förskolor och skolor platsbrist och eftersatt underhåll. Nämnden kan i sin tillsyn av skolor och förskolor se att platsbrist och eftersatt underhåll av skol- och förskolelokaler innebär utmaningar i inomhusmiljön. Rutinerna och arbetsfördelningen inom kommunen behöver utvecklas och stärkas så att påvisade brister i inomhusmiljön kan hanteras och åtgärdas. För att säkerställa hälsosamma inomhusmiljöer för alla barn i skolan och förskolan ser nämnden ett stort behov av att fortsätta investeringar sker i både nya lokaler och underhåll av befintliga byggnader. Kommunen behöver med framförhållning planera lokaler med goda förutsättningar för elever och barn och i god tid titta på evakueringslösningar om nuvarande lokaler bedöms som olämpliga.

Hållbar utveckling av Uppsala. Hur miljö- och hälsoskydds-nämnden ska bidra till att kommunen utvecklas och växer smart och hållbart är en viktig fråga framöver. Ett exempel är vikten av att vi skapar attraktiva och hälsosamma utomhusmiljöer, till exempel skolgårdar, med plats för lek och rörelse för barn och unga samtidigt som efterfrågan på mark är hög. I Uppsala byggs det ofta i områden där det tidigare varit industrier. I staden finns också gamla lertäkter som fyllts igen som deponier. Det ställer höga krav på sanering av marken och på tillsyn av hur de förorenade massorna hanteras.

I och med covid-19 har nyttjandet av naturreservaten varit högre än normalt i. Det är en utmaning att förena ett intensivt nyttjande av reservaten med skydd av djur och natur och utmaningen förväntas kvarstå. Det är ytterst viktigt att tillsyn av strandskydd utövas ur ett rättssäkerhetsperspektiv.

Dricksvattnet behöver säkerställas. Uppsala- och Vattholmaåsarna utgör en av Sveriges viktigaste grundvattenförekomster. Att säkerställa nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat i stort sett all annan planering och riskbedömningar utifrån riktlinjer som rör dricksvatten kommer styra mycket av nämndens tillsyn framöver. Uppsala har problem med högfluorerade ämnen (PFAS) i grundvatten, dricksvatten, ytvatten och mark. EU:s nya dricksvattendirektiv skärper arbetet med fortsatt säkert dricksvatten. Bland nyheterna finns gränsvärden och krav på att bland annat PFAS och bisfenol A kontrolleras. Det ställs också krav på att riskbedömningar ska göras tidigare i dricksvattenkedjan.

Åtgärda bristfälliga avlopp. Att öka åtgärdstakten och komma tillrätta med alla bristfälliga små avlopp i kommunen innebär en stor utmaning framöver. Uppsala är en av de kommuner som har flest enskilda avloppsanläggningar och flera av dessa är ålderstigna och kommer behöva åtgärdas. Att åtgärda sin avloppsanläggning kan innebära en avsevärd kostnad. Fastighetsägare med eget avlopp behöver bli mer medvetna om de återkommande kostnader ett eget avlopp innebär.

Räddningsnämnden

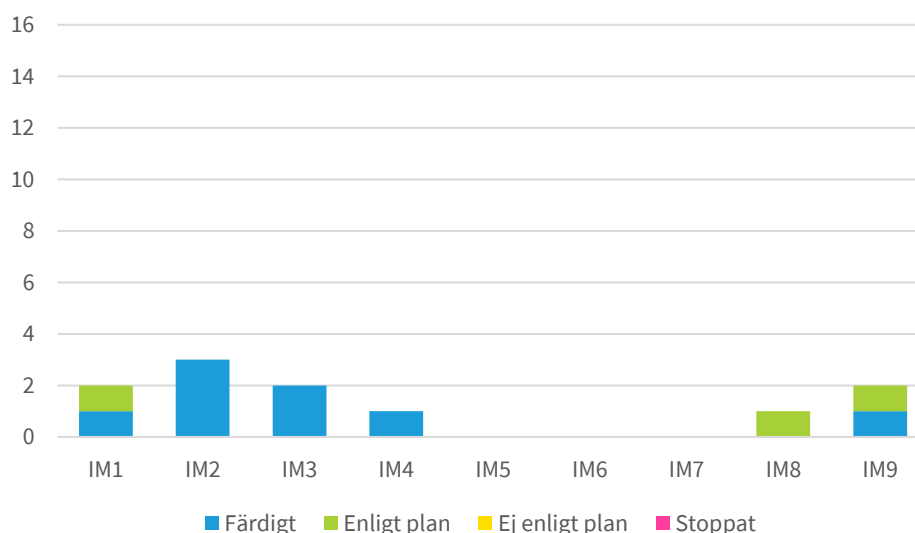
Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet. Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde. Ett nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor gäller från och med 2020.

Nämnden ska också i möjligaste mån inom sitt ansvarsområde medverka till de kommunövergripande målen från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Räddningsnämnden har blivit färdig med åtta av 11 uppdrag under året. Övriga tre uppdrag genomförs som planerat.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Nämnden har arbetat för att bidra till samtliga mål.

Nämnden har exempelvis

- genomfört 2085 räddningsinsatser, vilket är 344 färre än under samma period 2019, vilket till stor del beror på att antalet trafikolyckor minskat och att antalet anlagda bränder varit färre än tidigare år
- blivit en naturlig remissinstans i alla tre kommuners plan- och byggärenden och att brandförsvarets synpunkter allt oftare får genomslag
- utbildat personal inom vård och skola utbildats i brandskydd, i samarbete med polisen genomfört utbildningsinsatser gjorts för högstadiel elever
- ökat bemanningen på en brandstation i Uppsala tätort och därmed förstärkt den operativa räddningstjänstverksamheten.

Ekonomiskt utfall

Räddningsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	173	1	1	3
Nämnden totalt	174	2	1	4

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	18	17	20	18

Räddningsnämndens resultat 2020 är ett överskott om 2 miljoner kronor.

Överskottet beror främst på att nämnden fick 4 miljoner kronor i kommunbidrag 2020 för en utökning av deltidsbrandmän som inte genomförts. Nämnden hade en kostnad på 1 miljon kronor för brandpostnätet i Uppsala kommun 2020 som inte var finansierad, från och med 2021 har nämnden fått ett ökat kommunbidrag för kostnader kopplade till brandpostnäten i alla tre kommuner.

Större poster som påverkar resultatet är även att nämnden fått 1 miljon kronor i ersättning för sjuklönekostnader och har minskade intäkter på 2 miljoner kronor. De minskade intäkterna beror på pandemin och avser färre genomförda brandutbildningar och tillsyner. Nämnden har i övrigt inte haft några större kostnader kopplade till pandemin och få sjukskrivningar som kan kopplas till covid-19.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 18 miljoner kronor. Nämnden har genomfört investeringar för 17 miljoner kronor. Att inte hela investeringsbudgeten nyttjats beror på en leveransförening av ett brandfordon. De största investeringarna 2020 är brandfordon och brandmateriel.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

De förändringar i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor som gäller från och med den 1 januari 2021 stämmer väl överens med hur räddningsnämnden redan arbetar, framför allt gällande regionala ledningsarbeten av den typ som räddningsnämnden redan har avtal om. Det visar att Räddningsnämnden legat i framkant. Ledningsförmågan måste dock fortsätta att utvecklas, bland annat för att effektivt kunna ta emot internationellt stöd och hjälp från frivilliga.

Räddningsnämndens tillsynsverksamhet utmärker sig för en hög rättssäkerhet. Tydligheten har ökat med förelägganden och utvecklad kommunikation med verksamhetsutövare. Räddningsnämnden kommer att fortsätta utveckla bemötande, kompetens, tillgänglighet, information och rättssäkerhet i hela verksamhetsområdet.

Räddningsnämnden kommer fortsätta arbetet för att öka andelen kvinnor inom brandförsvaret. I dag är åtta procent av medarbetarna vid brandförsvaret kvinnor. Vid en nationell jämförelse är andelen deltidsanställda kvinnor i nivå med jämförbara kommuner, men andelen heltidsanställda kvinnor är lägre.

Framtida utmaningar

Extremväder. På grund av klimatförändringar finns det en risk att extrema väder, till exempel varma och torra somrar som 2014 och 2018, blir mer frekventa. Räddningsnämnden behöver fortsätta se över vilka åtgärder som behöver vidtas för att kunna hantera de risker som ett förändrat klimat medför.

Befolkningsökning. Den planerade utökningen av de södra stadsdelarna i Uppsala tätort med en stor befolkningsökning kommer ställa krav på en utökad räddningstjänst, både för att kunna genomföra fler räddningsinsatser och hantera fler myndighetsärenden och andra brandförebyggande åtgärder. En fjärde brandstation kan behövas, alternativt förstärkning i första hand vid den brandstation som ligger i Fyrislund.

Kompetensförsörjning. Fortsatt är personalomsättningen av deltidsbrandmän (räddningspersonal i beredskap) en utmaning. Räddningsnämnden ser mycket positivt på kommunfullmäktiges inriktning att fler kommunanställda ska kunna kombinera sin anställning med att vara deltidsbrandman.

Mer svårsläckta byggmaterial. Att allt fler byggnader uppförs med brännbara material innebär utmaningar vad gäller brandsäkerheten. Bränder i dessa konstruktioner blir mer komplexa och möjligheten att göra snabba och effektiva släckinsatser försvåras. Insatser i miljöer där det förekommer hot och våld, till exempel stenkastning mot brandmän, är också mer resurskrävande än normalt.

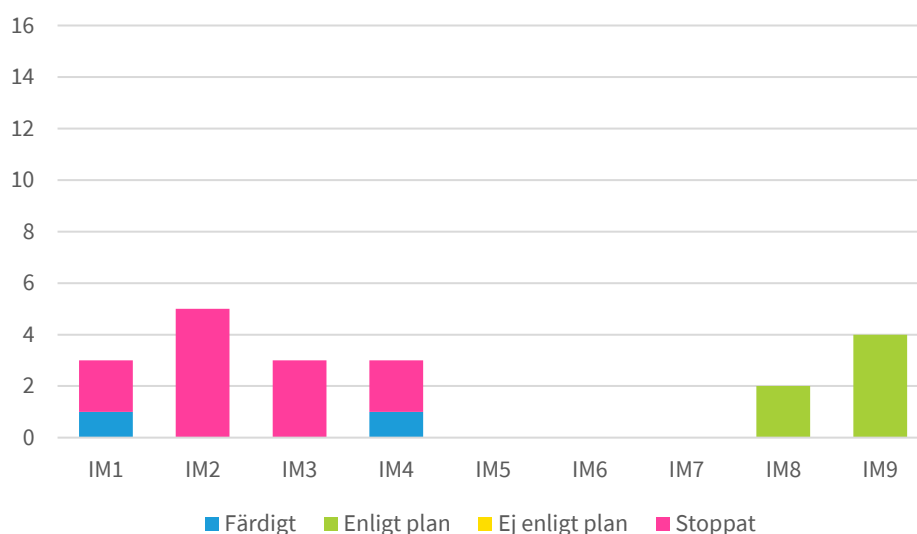
Behov av resurser. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor beredskapen för räddningsinsatser ska vara och vilka sorters räddningsinsatser kommunen beslutar att räddningstjänsten ska klara av. Även befolkningsförändringar styr kostnadsutvecklingen men då mer etappvis än linjärt beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten. Här inväntas nationella och regionala anvisningar om hur kommunerna ska genomföra denna förmågeuppbyggnad, vilket troligtvis inte kommer innan de utredningar som försvarsbeslutet inkluderat.

Namngivningsnämnden

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Namngivningsnämnden har blivit färdig med två av 20 uppdrag under året. Sex uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) löper på enligt plan. 12 uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- planerat för att medverka med ett seminarium om namngivning på Mänskliga rättigheter-dagarna som med anledning av pandemin senarelagts till den 19 - 21 april 2021.
- förberett för en medborgardialog i syfte att samla in namnförslag till de sydöstra stadsdelarna. Dialogen kommer att äga rum under första kvartalet 2021. Genom att samplanera och genomföra insamlingen samtidigt som den fördjupade översiktsplanen för de sydöstra stadsdelarna är utställda för granskning, hoppas nämnden nå fler medborgargrupper.

Ekonomiskt utfall

Namngivningsnämnden	Kommunbidrag	Resultat		
		Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2020	2020	2019	202008
Politisk verksamhet	0,4	-0,4	-0,3	-0,2
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	1,2	0,5	0,4	0,4

Nämnden totalt	1,6	0,2	0,1	0,1
-----------------------	------------	------------	------------	------------

Namngivningsnämndens resultat 2020 är ett överskott om 0,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror på färre antal inkomna ärenden till nämnden under första delen av året, vilket också inneburit att nämndsammanträden ställts in och gett lägre kostnader.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Nämndens nyckeltal

Nämnden följer utvecklingen inom sitt verksamhetsområde utifrån nyckeltal knutna till processerna inom nämndens ansvar.

Nämndens nyckeltal			Jämförelse 2019
Nyckeltal		Källa	
Antal memorialnamn varav kvinnonamn	0 av 1	Egen uppföljning	0 av 1
Antal namngivna gång- och cykelvägar	1	Egen uppföljning	1
Antal fastställda namn	23	Egen uppföljning	42

Framtida utmaningar

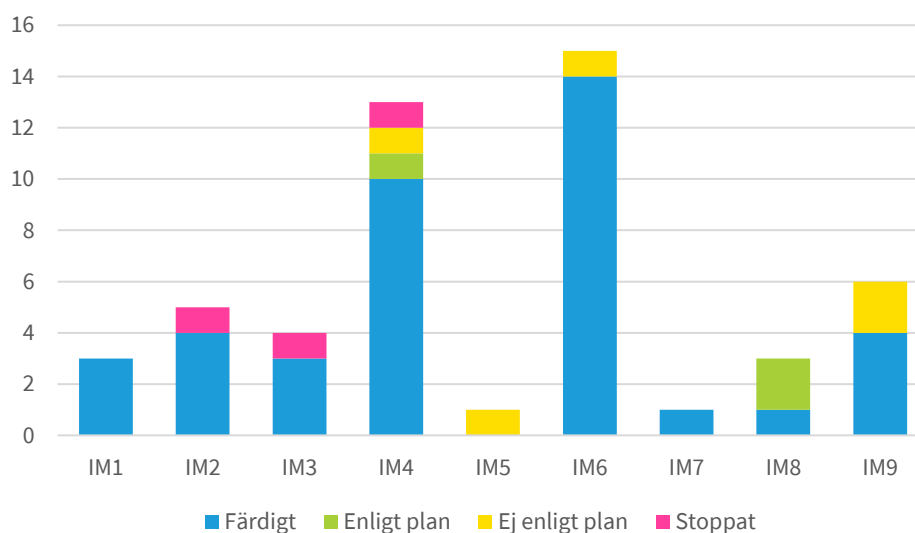
Ökad delaktighet. Nämnden behöver under 2021 och framåt öka medborgarnas delaktighet.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Utbildningsnämnden har blivit färdig med 40 av 51 uppdrag under året. Tre uppdrag löper på enligt plan. Fem uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) är försenade och tre uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde. Det uppdrag som är försenat avser att öka andel anställda med funktionsvariationer, undersöka möjligheten att starta ett lärlingscentrum, genomföra en genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov samt två år gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9. De uppdrag som är stoppade avser de uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019-2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- genomfört skolvalet 2020 vilket resulterade i högt valdeltagande med 98,6 procent som gjorde ett aktivt skolval. Bland blivande förskoleklass elever fick 90,5 procent sitt förstahandsval och 99,2 procent någon av sina tre valda skolor.
- gjort en samlad kvalitetsredovisning för den kommunala huvudmannens verksamhet som presenterats i nämnden i november. I den redovisades samtliga skolformers resultat och analyser av det gångna läsåret.

- prioriterat framtagandet av en strategi för att öka likvärdigheten. Strategin beskriver det långsiktiga arbetet för att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar.
- lämnat en särskild skrivelse till regeringen gällande omprövning av beslutet att inte längre medge Uppsala kommun att bedriva viss idrottsutbildning på entreprenad.

Ekonomiskt utfall

Utbildningsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	3	1	0	0
Förskoleverksamhet	1 578	64	16	35
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	2 764	71	48	56
Grundsärskola	109	-3	0	-2
Gymnasieskola	890	7	-1	2
Gymnasiesärskola	57	1	1	-2
Övriga verksamheter	0	1	0	1
Nämnden totalt	5 401	141	65	92

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	66	35	38	66

Utbildningsnämndens resultat är ett överskott om 141 miljoner kronor 2020.

Intäkterna är 71 miljoner kronor högre än budget vilket främst beror att nämnden har fått 49 miljoner kronor i ersättning för sjuklönekostnader. Kostnaden för arbetsgivarens del, sjukdag 2–14, för april till och med december månad har ersatts med statligt bidrag vilket innebär en positiv resultateffekt för nämnden.

Kostnaderna är 72 miljoner kronor lägre än budget varav 32 miljoner kronor beror på att personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat. Det beror till viss del på att antalet barn och elever i de kommunala förskolorna och grundskolorna har varit lägre än budgeterat. Verksamheten har också haft högre sjukfrånvaro än normalt samt i lägre omfattning behövt tillsätta vikarier vid sjukdom då även barn och elever varit frånvarande i något högre grad än normalt.

Ersättning till fristående huvudmän är 30 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det har varit färre barn och elever i verksamheten än vad som budgeterats vilket innebär att ersättningar betalats ut i mindre omfattning. Även hyreskostnaderna har varit lägre än budgeterat, bland annat har idrottshallar förhyrts i lägre omfattning på grund av pandemin.

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott om 64 miljoner kronor. Förskolan har beviljats mer statsbidrag än budgeterat, vilket främst beror på att man har fått 18,5 miljoner kronor i ersättning för sjuklönekostnader. Antalet barn har varit färre än budgeterat vilket motsvarar lägre ersättningar med 35 miljoner kronor. Antalet förskolebarn i Uppsala kommun har i snitt varit 11 977 vilket är 26 fler än 2019.

Verksamhet i förskoleklass, grundskola och fritidshem redovisar ett överskott om 71 miljoner kronor.

Grundskolan har beviljats mer statsbidrag än budgeterat, vilket främst beror att man har fått 26,5 miljoner kronor i ersättning för sjuklönekostnader. Antalet elever har varit färre än budgeterat vilket motsvarar lägre ersättningar med 47 miljoner kronor. Antal elever i Uppsalas grundskolor var i snitt 26 125, vilket är 505 fler än under 2019. Antalet elever i fritidshem var 2020 i snitt 9 437 vilket är 3 färre än föregående år.

Grundsärskolan redovisar ett underskott om 3 miljoner kronor. Underskottet förklaras av att antal elever har ökat jämfört med budget. Antal elever var i snitt 251 vilket är 19 fler än 2019.

Gymnasieskolan redovisar ett överskott om 7 miljoner kronor. Överskottet förklaras av flera olika mindre poster, så som till exempel ersättning för sjuklön, färre elever och lägre övriga kostnader. Antal elever var i snitt 7 654 vilket är 105 fler än 2019, därutöver var det 1 383 elever från andra kommuner som gick i kommunala huvudmannens gymnasieskolor.

Gymnasiesärskolan redovisar ett överskott om 1 miljon kronor. Årssnittet för 2020 var 107 elever från Uppsala kommun. Därutöver gick ytterligare 25 elever från andra kommuner i den kommunala gymnasiesärskolan.

Investeringar

Utbildningsnämndens investeringsbudget var 66 miljoner kronor 2020. Nämnden har nyttjat 35 miljoner kronor 2020. Samtliga investeringsmedel avser den kommunala huvudmannens investeringar för inventarier i samband med nybyggnation, nya moduluppställningar och renovering samt reinvesteringar i befintliga förskolor och skolor. Under året har inga nya enheter öppnat. Den största enskilda investeringen är till Ellen Fries gymnasium som invigdes hösten 2019.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Under 2020 har arbetet fortsatt med att stärka det sammanhållna kvalitetsarbetet och förbättra huvudmannens möjligheter till uppföljning. I juni beslutade nämnden om ärendet *Utveckling av kvalitetsarbete samt underlag till strategi för ökad likvärdighet*. (Dnr UBN-2020-03842). En del av ärendet var beslutet om ett nytt årshjul för redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet. Med det beslutade årshjulet blev det tydligt hur nämnden ges möjlighet att följa utvecklingen och arbetet i den verksamhet man ansvarar för som huvudman. De redovisningar och analyser som förvaltningen tagit fram har utgjort ett kvalitetssäkrat och väl underbyggt underlag till nämndens verksamhetsplan.

Liksom tidigare år har varje rektor skriftligt svarat på centralt ställda frågor om sin verksamhet. Frågorna inriktas på att analysera förskolans respektive skolans resultat utifrån gjorda prognoser, beskriva insatser som genomförts och effekter av dessa samt att identifiera de viktigaste utvecklingsområdena. Nämnden får tillgång till varje rapport i en digital portal, tillsammans med övriga presentationer. Det gör att

nämnden har tillgång till uppdaterade material och kan följa upp verksamheten oberoende av tid och rum.

Förskola

Enkäten till vårdnadshavare i förskolan visar på fortsatt stabila resultat. Det är positivt att se att resultaten förbättrats inom frågor rörande språk och matematik – de insatser som gjorts under året ser ut att ha givit resultat. Analysen visar att förskolan behöver fortsätta att utveckla undervisningsuppdraget, säkerställa utbildningens arbete med nyanlända och flerspråkiga barn, ge förutsättningar för en utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt stärka förskolans kompensatoriska uppdrag. Som en del i arbetet med att öka likvärdigheten har 13 enheter med behov av riktade insatser valts ut.

Den kommunala förskolan har sökt statsbidrag för mindre barngrupper för 2020. Beslut kom från Skolverket i juni och förskolan tilldelades 43 miljoner i statsbidrag, vilket är 13 miljoner mindre än föregående år.

Grundskola och förskoleklass

Kommunal grundskola och förskoleklass. Vårterminen 2020 bjöd på ytterst speciella förutsättningar inom utbildningsförvaltningens alla verksamheter till följd av covid-19, alla grundskolor hade öppet enligt nationella riktlinjer, dock med periodvis hög frånvaro bland personal och elever. På grund av covid-19 genomfördes inga nationella prov under vårterminen 2020. Trots detta visade resultaten för årskurs 9 att kunskapsresultaten ökat och en högre andel gick ut med behörighet till gymnasieskolan. (85,5% jämfört med 84,2% år 2019). Likaså höjdes meritvärdet (235 jämfört med 232 år 2019). Den positiva utvecklingen återfinns dock inte genom hela grundskolan. Kunskapsresultaten i årskurs 6 visar en vikande trend över tid. För årskurs 3 finns inte samma data att tillgå med uteblivna nationella prov. En högre frånvaro än föregående år har troligen sin förklaring i de nationella riktlinjerna från Folkhälsomyndigheten om krav att stanna hemma vid minsta symptom på snuva, hosta och infektion.

Förskoleklass. Kartläggningen i förskoleklass har genomförts för första gången. Sammanställningen pekar på att det finns stora skillnader mellan skolornas resultat och mellan pojkars och flickors resultat. Andelen pojkar som är i behov av stöd är högre i jämförelse med flickor, både i matematik och svenska. Elevenkäten i förskoleklass visar generellt sett goda resultat, framförallt när det gäller trygghet och upplevelse att få hjälp av lärare, medan frågor om arbetsro i skolan och att få vara med och bestämma, indikerar lägre resultat.

Grundskola. För årskurs 6 finns en oroande trend gällande andel elever med godkänt i alla ämnen och i synnerhet vad gäller pojkars resultat. I årskurs 9 finns en positiv utveckling med ökad andel elever behöriga till gymnasieskolan. Skillnaderna i resultat mellan skolorna är fortfarande stor även om trenden visar att skillnaderna mellan skolornas resultat i årskurs 9 minskar. Uppsala utvecklas positivt vad gäller gymnasiebehörighet i relation till medelvärdet för R9-kommunerna och ligger idag nästan exakt på riksnittet. Det kan tolkas som att det fokus man lagt på att klara gymnasiebehörigheten i den kommunala verksamheten givit resultat.

Vikten av att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet har blivit tydlig. Med genomarbetade analyser blir mönster och behov synliggjorda och insatserna kan riktas dit där de behövs bäst. Åtta skolor har valts ut och i varje skola får rektor stöd i att göra en fördjupad analys för att identifiera vilka insatser som behöver göras och hur förvaltningen ger bäst stöd i detta.

Fritidshem

Årets resultat för elevenkäten visar att andelen positiva svar har ökat på samtliga frågor, jämfört med föregående års mätning. Dock föreligger stora skillnader i resultat mellan skolorna.

Bristen på utbildad personal inom fritidshemmen är påfallande stor och det nya lagkravet om legitimation för lärare i fritidshem som kom 2019 ställer ett ökat krav på att lyfta behovet i kompetensförsörjningsplanen. Skillnaderna mellan skolorna är stora avseende förutsättningar och kompetens.

Det finns ett fortsatt utvecklingsområde att anpassa förutsättningar och arbetsmetoder till det nya uppdraget. Utbildningsinsatser som stödjer skolledarna i det arbetet behöver prioriteras för att skapa en likvärdighet. För de skolor som valts ut för riktade insatser inom grundskolan och som har fritidshem, omfattar satsningarna även fritidsverksamheten.

Gymnasieskola

En jämförelse mellan genomströmningen gällande högskoleförberedande och yrkesprogram visar på en ökad differentiering som är tydligare i Uppsala än i riket. Förutom en allt starkare segregering utifrån skolors söktryck och antagningspoäng blir det synligt att yrkesprogram har svårt att hävda sig statusmässigt i relation till högskoleförberedande program. I fråga om genomströmning visar en jämförelse mellan kommunerna i R9-nätverket på en svagt positiv utveckling.

Andelen elever som når gymnasieexamen eller studiebevis om 2500p minskade något från förra året. Distansundervisningen under våren innebar troligen svårigheter för de elever som var i behov av mer stöd och tätare kontakt med lärare och skola. Ökningen av elever som nådde gymnasieexamen fanns framförallt bland de skolor som redan har goda examensresultat och minskningen skedde bland de skolor som sedan tidigare uppvisar sämre resultat.

Särskola

Grundsärskola. Grundsärskolans främsta mål är att elever ska utvecklas mot skolans kunskapsmål och nå en progression i sin kunskapsutveckling, på samma sätt som i grundskolan. En stor majoritet av elever som läser mot utbildningsvägen ämnen når godkänt eller mer än godkänt resultat. Betyg kan erhållas om eleven önskar det. Ingen elevenkät har genomförts under läsåret. Elevfrånvaron har under vårterminen varit högre än normalt, detta kan förklaras med pandemin.

Gymnasiesärskola. Det saknas nationella anvisningar för hur gymnasiesärskolan ska mäta och rapportera resultat av undervisningen. Betyg är en osäker indikator för att mäta effekten av gymnasiesärskolans undervisning. Det beror på sambandet mellan elevens betyg och undervisningens kvalitet är missvisande då det i stor utsträckning

beror på elevens individuella förutsättningar. Behovet av att mäta kvaliteten i gymnasiesärskolans verksamhet är därför ett prioriterat område och behöver utvecklas. Elevenkäten visar på flera positiva trender, bland annat i fråga om att få veta hur det går i skolarbetet och att skolarbetet ger eleverna lust att lära sig mer. En reservation behöver dock göras då svarsfrekvensen är låg, något som märks i frågor där andelen positiva svar skiftar mycket mellan olika år.

Framtida utmaningar

Likvärdig skola. Det finns inget skäl att nöja sig med mindre än att alla barn ska ges de bästa förutsättningarna att klara sin skolgång efter förskolan, att alla elever ska bli behöriga till gymnasieskolan och att alla ungdomar ska lämna gymnasieskolan med en gymnasieexamen. Det finns fortfarande för stora skillnader mellan förskolor och skolor och även skillnader inom skolor som behöver åtgärdas. Tre områden har identifierats som viktiga för att öka likvärdigheten.

1. Kvalitetsarbete
2. Kompetensförsörjning
3. Barn- och elevhälsa

Medveten resursfördelning. För att kunna förändra mönster krävs ekonomiska resurser och det krävs att de tydligt riktas till de förskolor och skolor som behöver dem bäst och där tillskottet kan göra störst skillnad. Det handlar om att arbeta kompensatoriskt på ett effektivt sätt med de medel som finns tillgängliga. Nämndens modell för resursfördelning ska ge likvärdiga förutsättningar för alla elever – oavsett bakgrund, kön och funktionsnedsättning – att klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande. Det finns flera stora riktade statsbidrag som ska bidra till att öka likvärdigheten. Ett av de största är riktat till grundskolan, statsbidrag för likvärdig skola, och de 102 miljoner som tilldelas Uppsala för 2021 kommer att fördelas med utgångspunkt i de strategier som presenterats i grundskolans kvalitetsrapport.

Undervisningsskuld. Det står klart att covid-19 och de restriktioner pandemin fört med sig fått effekter på hela utbildningsområdet. Det kan beskrivas som en undervisningsskuld som under det kommande året måste hämtas hem. Det finns många elever som har betydligt svårare att tillgodogöra sig undervisning på distans. Detta är mest synligt i gymnasieskolan. I grundskolan handlar det istället om en högre frånvaro än normalt, delvis beroende på de restriktioner som har rått sedan i mars.

Kvalitet i relation till effektivitet. I jämförelser med kommuner inom R9 för kunskapsresultat behöver man väga in hur förutsättningarna för respektive kommun ser ut. Viktiga sådana är socioekonomiska bakgrundsfaktorer som exempelvis föräldrarnas utbildningsbakgrund. Uppsala har tämligen goda förutsättningar när det gäller föräldrars utbildningsbakgrund och man skulle kunna förvänta sig att Uppsala på så sätt skulle ligga över snittet i riket vad gäller kunskapsresultaten. Tittar man istället på effektivitetstal blir det tydligt att Uppsala är kostnadseffektivt inom utbildningsområdet.

Av de kostnader som räknas till utbildning utgör lokaler en viktig del. Uppsala visar på ett mönster med höga lokalkostnader och låga undervisningskostnader som återfinns tydligt i övriga skolformer (förskola och gymnasieskola.) Hyreskostnaderna ökar till följd av nyproduktion och renoveringsbehov. Nya myndighetskrav har aviserats när det gäller ventilation, städning och antal toaletter som ytterligare kommer att öka

nämndens kostnader. Det finns en stor risk att ökade lokalkostnader kan komma att begränsa utrymmet för satsningar på undervisning och förbättring av kunskapsresultaten.

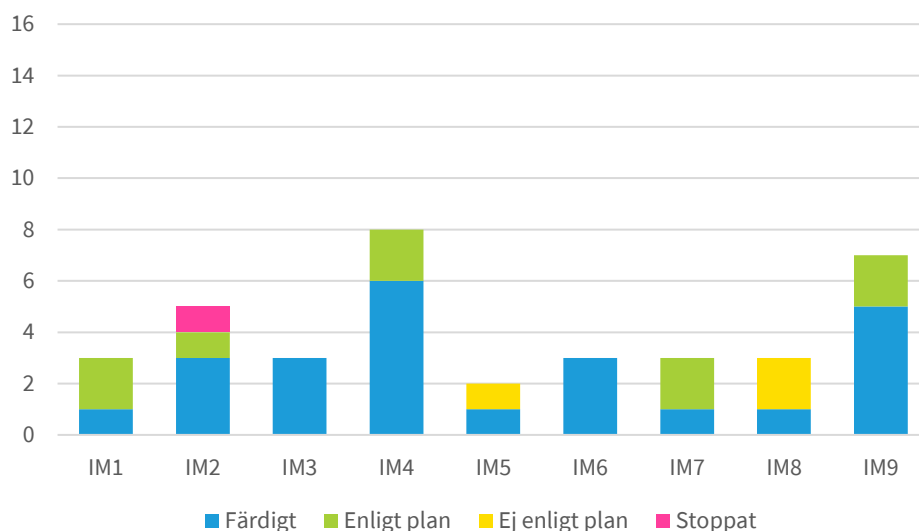
Barn- och elevantalet i förskolor och skolor fortsätter att öka. Utbildningsnämnden ser en stor utmaning med att i tid få förskolor och skolor på plats för att möta behoven. Enligt aktuell lokalförsörjningsplan tillkommer cirka 1200 platser inom kommunal förskola under perioden 2021 till och med 2025 och cirka 2 200 platser inom kommunal grundskola under perioden 2021 till och med 2025. Inom den kommunala gymnasieskolan sker en utökning med 800 platser i befintliga lokaler fram till höstterminen 2022 och en ny gymnasieskola med 1400 platser etableras genom inhyrning under perioden 2023 till 2024. Under planperioden 2020–2030 bedöms tillkommande och tidigare beslutade åtgärder i lokalförsörjningsplanen innebära cirka 410 miljoner kronor högre hyresnivå för utbildningsnämnden.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsfrämjande och kompetenshöjande arbetsmarknadsinsatser samt feriearbete. Ansvaret omfattar ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända, stöd till föreningar bildade på etnisk grund samt utvecklingsmedel för ökad inkludering. Nämnden ansvarar för kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna. Nämnden ansvarar även för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Arbetsmarknadsnämnden har blivit färdig med 24 (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) av 37 uppdrag under året. Nio uppdrag löper på enligt plan. Tre uppdrag är försenade jämfört med ursprunglig plan och ett uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde. De försenade uppdragen handlar om att utveckla ungdomars möjligheter till feriearbete vid fler tillfällen under året, uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter samt informationshantering och digitalisering. De uppdrag som är stoppat avser ett uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019-2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- brutit den negativa kostnadsutvecklingen för utbetalt ekonomiskt bistånd och kostnaderna var lägre 2020 än 2019
- minskat antal hushåll och personer med ekonomiskt bistånd
- möjliggjort att alla elever som börjar läsa en ny kurs har ett borte datum för genomförd sfi
- erbjudit feriejobb till alla ungdomar i årskurs 9 under sommaren trots att pandemin försvårade arbetet.

- genomfört fem upphandlingar av arbetsmarknadsinsatser inom det dynamiska inköpssystemet
- möjliggjort att över 1 000 fler personer har en arbetsmarknadsplanering via arbetsmarknadsverksamheten jämfört med 2019.
- möjliggjort att över 200 sfi-elever med ekonomiskt bistånd har fått kompletterande arbetsmarknadsinsatser via arbetsmarknadsverksamheten.
- startat jobbspår städ
- haft fler elever som gått yrkesutbildning.

Ekonomiskt utfall

Arbetsmarknadsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	6	0	0	0
Fritid och kultur	2	0	0	0
Kommunal vuxenutbildning	172	0	2	6
Ekonomiskt bistånd	453	8	-39	0
Flyktigmottagande	9	27	31	25
Arbetsmarknadsåtgärder	155	-17	9	-15
Nämnden totalt	799	18	5	16

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	6	2	4	4

Arbetsmarknadsnämndens resultat 2020 är ett överskott om 18 miljoner kronor.

Verksamheten ekonomiskt bistånd har ett överskott om 8 miljoner kronor. Överskottet beror på minskade försörjningsstöds kostnader på grund av minskat antal hushåll som sökt försörjningsstöd, men även på att antalet större hushåll har ökat.

Flyktigmottagandet har ett överskott om 27 miljoner kronor, vilket beror på lägre försörjningsstöds kostnader orsakade av minskat antal nyanlända samt en restriktivare handläggning.

Arbetsmarknadsåtgärder har ett underskott om 17 miljoner kronor. Underskottet beror främst på att fler arbetsmarknadsanställningar kom igång senare än vad budget 2020 förutsåg. Nettokostnaderna för arbetsmarknadsanställningar påverkas även av ersättningsnivån från arbetsförmedlingen. Nämndens satsning på arbetsmarknadsåtgärder har lett till lägre kostnader för ekonomiskt bistånd.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 6 miljoner kronor. Investeringar har genomförts motsvarande 2 miljoner kronor i möbler och inventarier, främst i lokalerna i Gottsunda och Boländerna. Att inte hela investeringsbudgeten nyttjats beror på förseningar gällande lokalerna i Boländerna och Gränby/Kvarngärdet.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Ekonomiskt bistånd

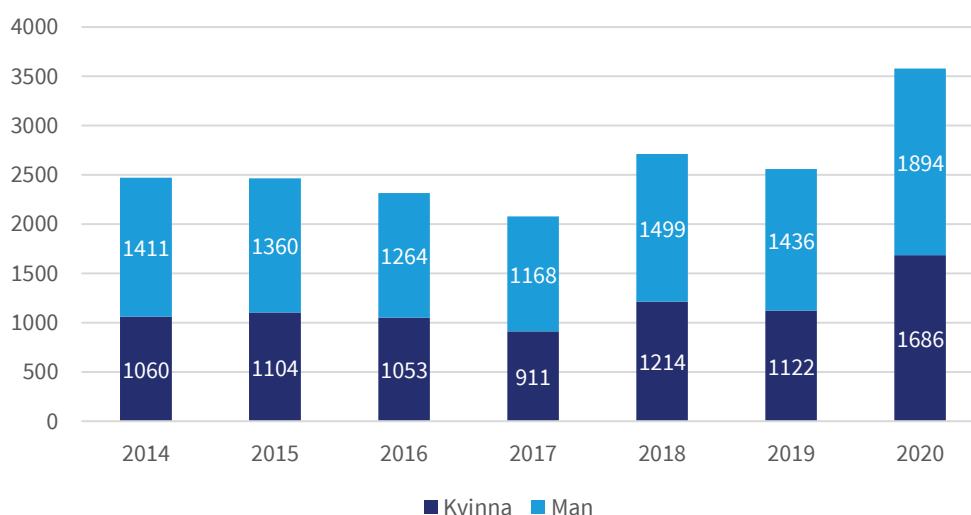
Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har minskat under 2020 jämfört med 2019 både vad gäller totalt utbetalt bistånd och genomsnittlig kostnad per hushåll. Bedömningen är att det är flera externa och interna faktorer som påverkar resultatet positivt. Det ökade antalet arbetsmarknadsanställningar som startades under 2018 är en del av förklaringen till de sänkta kostnaderna då många hushåll inte längre är i behov av ekonomiskt bistånd. Färre nyanlända 2020 jämfört med tidigare år har också påverkat kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd. En annan faktor är att allt fler nyanlända som kom 2015-2016 har etablerat sig och nått egen försörjning. Annat som påverkar resultatet är det arbete som gjorts för att sänka hushållens boendekostnader och kostnader för arbetsresor/busskort.

Vad gäller den genomsnittliga biståndskostnaden för perioden januari 2019 - november 2020 har Uppsala närmast sig de genomsnittliga kostnaderna för R9-kommunerna (Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro) och ligger på samma nivå som storstäderna.

Arbetsmarknadsverksamhet

Utbildnings- och jobbcenter har genomgått en omorganisation för att uppnå ökad kundnytta och bättre resultat. Personer som studerar sfi och har ekonomiskt bistånd ska nu vara inskrivna på arbetsmarknadsverksamheten samt alla arbetslösa med ekonomiskt bistånd ska ha en arbetsmarknadsinsats. Totalt under året har 1022 fler unika individer varit inskrivna på arbetsmarknadsverksamheten än under föregående år. Bland de inskrivna i december var könsfördelningen jämn.

Antal unika inskrivna individer på Utbildnings- och jobbcenter, per år

Trots pandemin har arbetsmarknadsavdelningen haft en positiv trend gällande tid till avslut till arbete eller studier, från 374 dagar i genomsnitt under 2019 till 339 dagar 2020. Även andelen som avslutas inom ett år har ökat. Totalt har 416 personer avslutats till arbete (270 varav kvinnor 105) eller studier (146 varav kvinnor 68) under

året. Att resultatet ligger på samma nivå som under åren 2018 och 2017 får anses vara ett gott resultat med tanke på pandemins effekter på arbetsmarknaden och samhället i stort.

Jämfört med övriga kommuner i R9-nätverket har Uppsala hög andel avslutade deltagare som går till arbete eller studier. Detta kan delvis förklaras med att Uppsala, liksom Linköping som också har höga resultat, är en studentstad vilket sannolikt bidrar till att något fler avslutas till studier.

Förstärkt arbetsmarknadsinriktning för stöd till civila samhället

Nämnden har under året påbörjat en implementering av förstärkt arbetsmarknadsinriktning för stöd till det civila samhället. Nya och pågående idéburna offentliga partnerskap har bland annat förstärkts gällande individens väg till egen hållbar försörjning. En kommunövergripande riktlinje och policy för bidragsgivning till föreningslivet har arbetats fram, nya riktlinjer för nämndens föreningsbidrag kommer under 2021.

Konsument

Konsumentrådgivningen har brutit en trend och uppvisar för 2020 ett ökat inflöde av ärenden. Det har under året varit utmanande att hålla en maximal kötid på fyra veckor för budget- och skuldrådgivning. I perioder under året har kötiden överskridits. Orsaker är ett fortsatt högt inflöde av ärenden, personalomsättning samt övergång till nytt ärendeprogram.

Vuxenutbildning

Antalet elever i den kommunala vuxenutbildningen förutom i lärvux har ökat från 2 212 elever på grundläggande nivå år 2019 till 2348 år 2020, på gymnasialnivå från 6213 till 6815 och på sfi från 4817 till 4979. I lärvux har elevantalet sjunkit till 75 från 90.

Då stora delar av 2020 påverkats av pandemin är det samtidigt svårt att tolka utvecklingen mellan åren. Effekten av pandemin är ännu inte helt tydlig. Flera elever har avbrutit sina studier, det kan ha varit svårt att klara utbildningen och det kan ha varit svårt att klara det digitala arbetssättet på grund av exempelvis bristande uppkoppling och trångboddhet. Det finns flera elever som valt att inte påbörja studier utan väntar till dess det finns möjligheter till att samlas i klassrummet igen.

Vuxenutbildningen har under 2020 deltagit i ett samarbete med företaget Ensolution där syftet är att synliggöra kostnader och effektivitet i studier för att få underlag till strategiska beslut. Mot slutet av året gick Uppsala kommun in i ett projekt tillsammans med fem andra kommuner; Helsingborg, Kungsbacka, Växjö, Kristianstad samt Östersund. En jämförelse visar att kostnaden per elev inom vuxenutbildningen i Uppsala generellt inte avvek nämnvärt från de övriga kommunerna.

Under året har sfi-undervisningen varit särskilt uppmärksam av arbetsmarknadsnämnden och i en rapport från förvaltningen gjordes jämförelser med kommuner inom R9-nätverket i några avseenden. Bland annat visade följande diagram för åren 2017–2019 att nettokostnaden för sfi var något högre i Uppsala under dessa år jämfört med R9 och riket.

Förklaringar till Uppsalas högre kostnader är flera. Exempelvis har ett stort elevunderlag möjliggjort satsningar på mer riktad sfi såsom Sfi-Bas, kombinationsutbildningar yrke plus sfi (sfx), sfi med yrkesspråk samt sfi för mamma-barn. Detta är insatser som kräver mer resurser men som också på sikt bedöms öka förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden. En stor del av sfi-eleverna går på studieväg 3 i en flexform som har en förhållandevis hög ersättning.

Sfi-Bas är exempel på en satsning som varit framgångsrik under året. Utbildningen vänder sig till elever med kort utbildningsbakgrund med utbildningsplikt.² Eleverna får en helhetsbild av samhället och får ett sammanhang med till exempel vardagsmatematik, hälsofrågor med mera. Lärarna synliggör progressionen för eleverna och individualiserar uppföljningen. Närvaron bland eleverna är hög.

Uppföljning av kommunalt finansierad verksamhet

En majoritet av vuxenutbildningens elever läser på skolor som bedrivs på entreprenad av privata utförare. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen med varje utbildningsanordnare. Utbildningsanordnarnas kvalitetsrapporter beskriver hur de arbetar inom olika områden för att öka elevernas måluppfyllelse. En central del av kvalitetsarbetet är också den löpande dialog som förvaltningens rektor bedriver gentemot externt upphandlad vuxenutbildning. Elevenkäter har genomförts under våren.

Några iakttagelser från uppföljningen under 2020 är de svaga betygsresultat som redovisades när det gällde matematik på gymnasienivå från Hermods för 2019.

Åtgärder har genomförts och resultaten har förbättrats 2020.

Kombinationsutbildningar där sfi och yrkesutbildningar bedrivs parallellt har haft utmaningar att finna en bra form under året och kommer fortsatt att utvecklas i dialog med kommunen.

Framtida utmaningar

Ökad arbetslöshet. I spåren av covid-19 har arbetslösheten ökat och är nu på nivåer som inte har setts sedan 1997. Arbetslösheten förväntas stiga ytterligare under början av 2021. Arbetsförmedlingens statistik visar att personer som varit arbetslös en längre tid ökar. Det är en utmaning för nämnden att allt fler långtidsarbetslösa kan komma bli behov av stöd för att klara sin försörjning. Det innebär ett ökat behov av arbetsmarknadsinsatser samtidigt som antalet personer som står långt från arbetsmarknaden ökar. De grupper som redan stod långt från arbetsmarknaden får ökad konkurrens om jobben och hamnar ofta ännu längre från egen hållbar försörjning. Detta bedöms särskilt drabba nyanlända och framför allt utrikes födda kvinnor som ofta etablerar sig senare än utrikes födda män.

Den ekonomiska nedgången skyndar på strukturomvandlingen på arbetsmarknaden där behov av arbetskraft minskar inom vissa branscher men ökar i andra. Vid hög arbetslöshet tenderar flera att börja studera och därför förväntas behovet av

² Utbildningsplikt är en nationell satsning i samverkan med Arbetsförmedlingen där nyanlända som bedöms ha särskilda utbildningsbehov för att kunna nå arbetsmarknaden anvisas till utbildning.

vuxenutbildning öka. Det är viktigt att nämnden fortsätter att erbjuda vuxenutbildningen som tillgodoser arbetsmarknadens behov av kompetenser.

De statliga insatserna för att bemöta krisen har troligtvis haft effekten att färre personer har varit i behov av ekonomiskt bistånd än om insatserna inte genomförts. Däremot är sannolikt effekten av dessa insatser tidsbegränsade då rätten och nivån på till exempel arbetslöshetsersättningen är avtagande över tid. Det innebär att de som under en längre tid varit permitterade eller haft arbetslöshetsersättning med tiden löper en allt större risk att hamna i behov av ekonomiskt bistånd. För att bättre rusta individer som har svårt att få en ordinarie tjänst har nämnden satt ett mål om att få 500 personer i arbetsmarkandsanställningar under 2021. Även ökat antal upphandlade insatser är en viktig del i att möta denna utmaning då det är ett verktyg som tillåter anpassade insatser till mindre grupper.

Begränsad samverkan mellan myndigheter. Smittdämpande åtgärder och rädsla för smitta påverkar möjligheterna att samarbeta kring individer i behov av samordnade insatser av olika myndigheter både på individnivå och strukturell nivå. Utvecklingen mot egen försörjning för individer med ohälsa förlängs samtidigt som gruppen fylls på med nya individer. Utmaningen består i att arbetet med målgrupperna försvåras då det blir svårare att få till stånd rätt insatser.

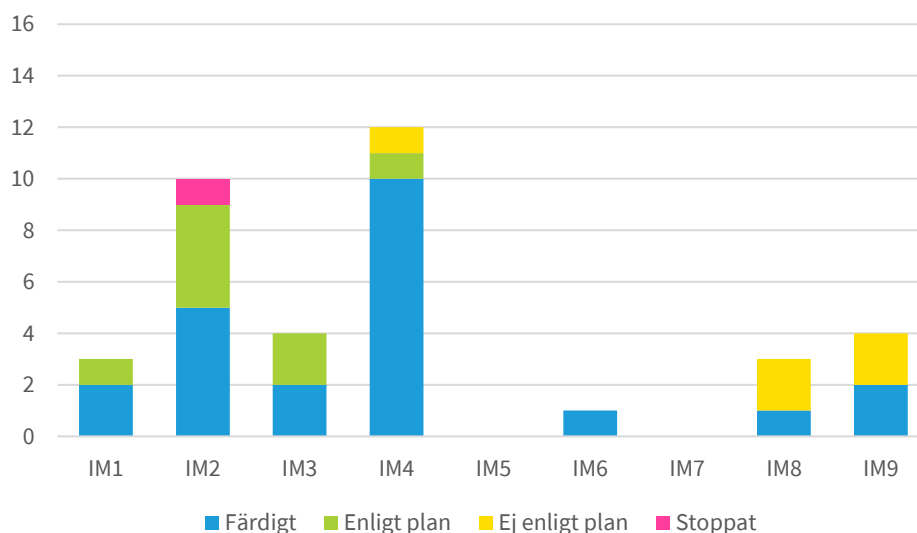
Lokaler. Ombyggnationerna på utbildnings- och jobbcenter Boländerna som syftar till samlokalisering av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning är fortsatt en utmaning. Processen har pågått för vuxenutbildningen sedan vårdutbildningen flyttades till lokalerna 2018. Vuxenutbildning har bedrivits under samma tid som lokaler renoverats, vilket har påverkat arbetsmiljön negativt i form av buller, omflyttningar med mera.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskola. Kulturmiljö- och kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Kulturnämnden har blivit färdig med 23 av 37 uppdrag under året. Åtta uppdrag löper på enligt plan. Fem uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) är försenade jämfört med ursprunglig plan och ett uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att det inte tillhör nämndens verksamhetsområde. De försenade uppdragen rör, kompetenslyft om barnrätt, uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter, informationshantering och digitalisering samt två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9. De uppdraget som är stoppat avser ett uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019-2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla flera av kommunfullmäktiges inriktningsmål. De inriktningsmål som nämnden bedömer att man delvis bidragit till är mål 1 *Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi*, 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande*, och mål 8 *Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället* samt 9 *Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala*.

Nämnden har exempelvis

- utvecklat nya arbetssätt under pandemin för att på ett så bra sätt som möjligt erbjuda kultur till kommunens invånare.
- anpassat programverksamhet, evenemang och konstutställningar efter rådande restriktioner.
- beslutat om ett nytt kulturpolitiskt program samt tillhörande handlingsplan.
- Arbetat med att ansöka om att bli europeiskt kulturhuvudstads år 2029.

Ekonomiskt utfall

Kulturnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m	0	0	4	0
Fritid och kultur	332	3	-2	0
Öppen fritidsverksamhet	33	0	1	0
Nämnden totalt	367	4	2	0

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	74	40	28	72

Kulturnämndens resultat 2020 är ett överskott om 4 miljoner kronor.

Nämnden har högre intäkter än budgeterat på grund av tillkommande statliga bidrag till kulturverksamhet, men också statligt bidrag som kompensation för sjuklönekostnader. Statliga bidrag uppgick till 15 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor utgjorde kompensation för sjuklöner. Parallellt har nämnden haft lägre kostnader för personal och övriga tjänster, huvudsakligen orsakat av pandemin.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 74 miljoner kronor, varav 36 miljoner kronor avser överförda medel för pågående investeringar från 2019. Av totala investeringsbudgeten 2020 var 48 miljoner kronor öronmärkta för offentlig konst.

Investeringar har genomförts motsvarande 40 mnkr, varav 26 mnkr för offentlig konst. Övriga investeringar avser främst inventarier till bibliotek Uppsala. Den största posten av ej nyttjade investeringsmedel utgörs av ny bokbuss 5 miljoner kronor som levereras i mars/april 2021.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Nämnden skapade under året med ett tillfälligt Covid-stöd om 4 miljoner kronor till externa aktörer för att hjälpa verksamhetsutövare att överleva pandemin.

Flera av de evenemang som kulturnämnden ansvarar för ställdes om till digitala produktioner, bland andra Kulturnatten 2020 samt kommunens nationaldagsfirande. Detta för att begränsa smittspridningen. Även kulturnämndens satsning på Mänskliga rättigheter-året fick ställas om till digitala lösningar.

Biblioteksverksamhet

Pandemin har påverkat bibliotekens, kulturcentrums och kulturhusens verksamhet under året. Människor har fortsatt att besöka biblioteken för att få tillgång till kunskap och information. Intresset för att ta del av bibliotekets digitala utbud har dessutom ökat under året. En rad åtgärder vidtogs under våren för att minska och förbygga ökad smittspridning i samhället. Programverksamheten riktad till vuxna ställdes om till digitala program. Program för barn och unga fortsatte fram till höstlovet då smittläget förvärrades och all programverksamhet fick ställas in.

Under året har Bibliotek Uppsala planerat för flera nya bibliotek och inlett en ombyggnation på stadsbiblioteket inleddes. Syftet är att öka de publika ytorna för alla besökare med ett kreativt rum för eget skapande för unga och vuxna samt att skapa en mer attraktiv och ändamålsenlig barnavdelning.

Biblioteksbusungsverksamhet erbjöds via fler fasta hållplatser på landsbygden och under året infördes så kallat meröppet bibliotek även i Bälinge. Syftet med meröppna bibliotek är att öka tillgängligheten, utan att minska på den tid då biblioteket är öppet med personal. I och med satsningen har bibliotekens service blivit mer tillgänglig och anpassad till människors vardag och behov, samt även underlättat för vissa målgrupper under pandemin.

Barn och ungas fria tid

Kulturnämnden fattade beslut om att prioritera budgetmedel till att skapa sommarlovsaktiviteter för att skapa ett tryggt och meningsfullt sommarlov för hemmavarande barn och familjer under pandemiåret. Med anpassningar kunde i princip alla planerade sommarlovsaktiviteter genomföras.

Arbetet med att planera för anpassningar och renovering av nya lokaler för Ungdomens Hus startades hösten 2020. Det förvärrade pandemiläget under hösten 2020 gjorde att KFUM Uppsala såg sig tvingad att stänga fritidsgården i Gottsunda veckan innan höstlovet. I december uppmanades alla föreningar med stöd till barns och ungas fria tid att pausa verksamhet, efter nya allmänna råd att ställa in all icke nödvändig verksamhet.

Uppsala kulturskola

Kulturskolan har under året gjort en särskild satsning på att nå barn och unga ur särskolans kundkrets. Alla särskolors elever erbjöds att kostnadsfritt prova på kulturskoleverksamhet i syfte att väcka intresse för teater- och körgrupper för dessa barn och unga. Satsningen fick dock skjutas fram på grund av pandemin.

Kulturskolan arbetade vidare med projektet Kulturskolan kommer, vars syfte är att öka kännedomen om verksamheten och nå alla barn i grundskolan. Under året fick 850 barn i lågstadiet fördelat på 16 skolor besök av kulturskolan. En annan satsning för att nå ut till barn som annars kanske inte nås av kulturskolans verksamhet är den kostnadsfria kör- och orkesterskolan El Sistema. Under 2020 nåddes knappt 500 barn av satsningen, vilket är en ökning med nästan 100 barn jämfört med året innan.

Offentlig konst

Kommunstyrelsen fattade under året beslut om en riktlinje för beräkning av 1% till offentlig konst inom Uppsala kommun. Syftet med riktlinjen är att tydliggöra ansvarsfördelningen inom kommunkoncernen för olika aktörer samt att beskriva den beräkningsmodell som ska användas för att beräkna den årliga investeringsbudgeten för offentlig konst inom Uppsala kommun. Riktlinjen syftar också till att öka transparensen gentemot kommuninnevånare och övriga intressenter. Riktlinjen användes sedan i arbetet med Mål och budget 2021.

Ett arbete har bedrivits tillsammans med Riksantikvarieämbetet och Statens konstråd på uppdrag av Kulturdepartementet för att den offentliga konsten bättre ska kunna bevaras och skyddas som en del av kulturarvet i en växande kommun. Arbetet syftar även till att implementera offentlig konst som en del i kulturmiljöportalen och som ett stöd för bygglövs- och planhandläggningen inom kommunen.

Kulturnämnden har i arbetet med konstkollektioner och konstnärlig gestaltning fortsatt att utveckla och bredda det dialogbaserade invånarinflytandet. Stor vikt har lagts vid att invånare ska känna sig representerade och att öka transparensen och inflytandet i förfarandet. Nämnden har genom dialogen haft möjlighet att förankra konstens plats och värde i byggandet av ett hållbart samhälle och i gestaltandet av den gemensamma livsmiljön.

Konstverksamhet

Uppsala konstmuseum började året med nya utställningar, program, en utökad pedagogisk verksamhet och ett utvecklat informationsarbete. Under början av året kunde det också noteras en ökad publiktillströmning till museet. När pandemin slog till med full kraft i mars flyttades fokus istället till att ställa om verksamheten efter rådande läge. Konstmuseet har deltagit aktivt i utredningen om framtidens konstmuseiverksamhet.

Biotopia och Naturskolan

När besöksantalet kraftigt minskade i Biotopia till följd av pandemin ställdes verksamheten om till att bli digital eller att genomföras utomhus. Naturskolan påverkades inledningsvis av den milda vintern och fick redan i januari ställa om verksamheten från is till skog. Naturskolans uppdrag har varit extra viktigt för barnen under pandemin när deras övriga aktiviteter utanför skolan inte har kunnat genomföras.

Reginateatern

Pandemin har haft stor påverkan på Reginateaterns verksamhet. Teatern har under året tvingats ställa in och flytta fram föreställningar. Mycket av verksamheten har dock gått att genomföra genom till digitala lösningar.

Framtida utmaningar

Långsiktighet är viktigt för de flesta aktörerna inom kulturnämndens stödformer. I en växande kommun behöver därför långsiktig finansiering finnas för att stödja aktörer inom det externa kultur- och fritidsutbudet för ett levande kulturliv och en kommun

som är trygg och attraktiv att leva, verka och vistas i. Särskilt stort fokus är att fortsätta främja barns och ungas välmående genom fritidsaktiviteter som är relevanta nu och i framtiden. Även att fortsätta det viktiga arbetet med mänskliga rättigheter genom goda samarbeten, samordning och utveckling av arbetet med nationella minoriteter.

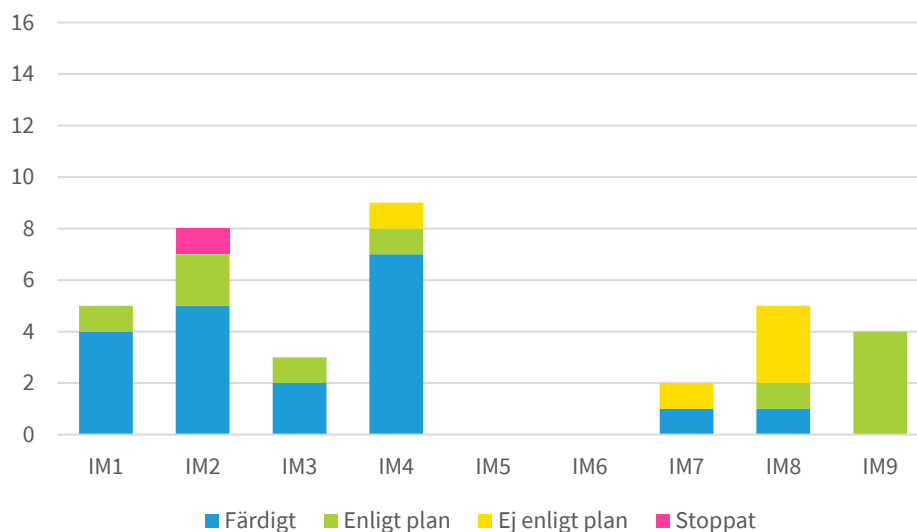
Att skapa trygga miljöer genom kultur- och fritidsverksamhet och evenemang, aktiviteter och närvaro kräver långsiktig planering och finansiering.

Idrotts- och fritidsnämnden

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Idrotts- och fritidsnämnden har blivit färdig med 20 av 36 uppdrag under året. 10 uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) pågår enligt plan. Fem uppdrag är försenade jämfört med ursprunglig plan och ett uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att det inte tillhör nämndens verksamhetsområde. De försenade uppdragen rör fler fritidsbanker och ett parasportotek, etablering av fler träffpunkter 65+, arbetet med att uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter försenats med anledning av pandemin, utformningen av ett bopningssystem och informationshanteringsplaner.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- färdigställt Studenternas fotbollsarena
- stöttat Upsala IF i arrangörskapet för SM 2020
- slutfört tre föreningsutbildningar inom HBTQ
- tilldelats kommunens jämställdhetspris 2020 för sitt långsiktiga och målinriktade arbete
- fortsatt arbetet med att öka tillgängligheten i nämndens anläggningar för personer med funktionsvariation och med parasporten i Uppsala
- beslutat om en långsiktig strategi för äldres tillgång till fysisk aktivitet

- arbetat med åtgärder för att öka tryggheten i anslutning till bokningsbara lokaler och anläggningar.

Ekonomiskt utfall

Idrotts- och fritidsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Fritid och kultur	335	-5	6	-10
Nämnden totalt	336	-6	5	-10

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	16	11	15	13

Idrotts- och fritidsnämndens resultat är ett underskott om 6 miljoner kronor.

Intäkterna är 17 miljoner kronor lägre än budgeterat, varav 15 miljoner kronor avser bortfall av markeringsavgifter (avgifter för uthyrning av lokaler och anläggningar) som effekt av pandemin. Kostnaderna är 11 miljoner kronor lägre än budgeterat för året, varav 3 miljoner kronor avser ej ansökta föreningsbidrag som en konsekvens av pandemin. Lägre kostnader beror även på lägre hyreskostnader kopplade till nya projekt som blivit fördröjda eller fått en lägre hyra än beräknat, övriga lokal- och fastighetskostnader som vatten, avlopp och fjärrvärme samt besparingar inom städ- och reparationskostnader. Underskottet är 4 miljoner kronor lägre än förväntat i tidigare helårsprognos vilket främst beror på lägre utbetalningar av föreningsbidrag och lägre fastighetskostnader.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 16 miljoner kronor. Investeringar har genomförts motsvarande 11 miljoner för bland annat inventarier och maskiner till nya Studenternas, inventarier till idrottshallar, nya konstgräsmattan vid Ekebydalen samt upprustning elljusspår i Sunnersta, Björklinge, Almunge och Knutby.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar i sitt grunduppdrag för planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar, genom uthyrning av anläggningar samt genom att ge föreningsbidrag. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Drift och underhåll av lokaler och anläggningar sker i nämndens regi och innebär direkt egen styrning av verksamheten i grunduppdraget och övriga uppdrag mot inriktningsmålen utifrån de förutsättningar och möjligheter som Mål och budget anger.

Nämndens lokalförsörjningsplan är grunden i en samlad och koordinerad lokalplaneringsprocess. Det innebär att nämnden bidrar med tydligare och säkrare underlag i planeringen av ett växande Uppsala. Tydligare beskrivningar av krav och behov i beställningsprocessen bidrar till att nå nämndens mål.

I sitt grunduppdrag bidrar nämnden i utvecklingen av Uppsala. Planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- motions- och elitidrott samt fritidsverksamhet sker som en del i en samhällsbyggnadsprocess där såväl nya anläggningsprojekt, förutsättningar för föreningars aktiviteter och egenorganiserad idrott ingår. Särskilt fokus finns på de faktorer som främjar jämställdhet, inkludering, jämlikhet och trygghet.

Framtida utmaningar

Osäkerheten kring den fortsatta utvecklingen av covid-19 och dess påverkan inom nämndens verksamhetsområde kommer att finnas med även under 2021 och innebär osäkerhet i prognoser och resultat för både ekonomi och verksamhetsmål. Pandemins bestående effekter för folkhälsan och den organiserade föreningsidrotten är också en utmaning för framtiden.

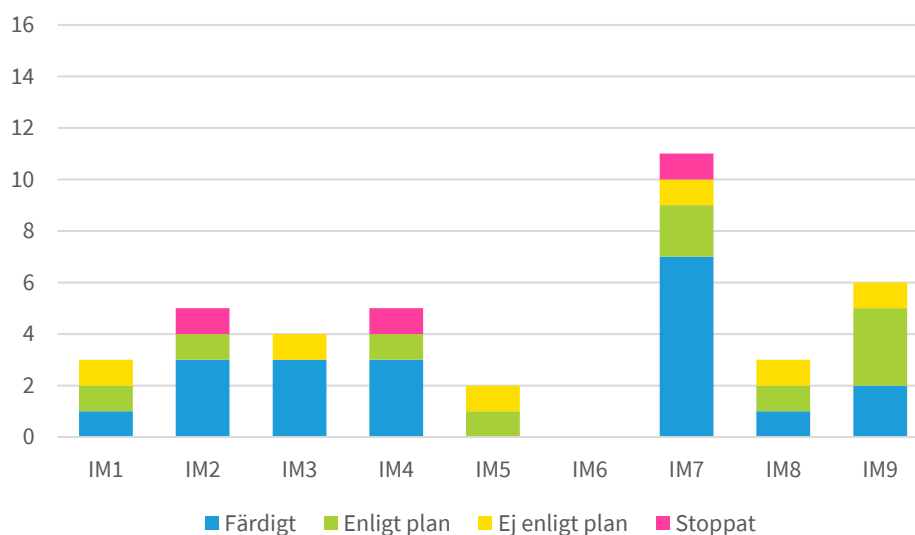
Andra utmaningar under 2021 är att hantera balansen mellan uppdragen till nämnden och det nybildade bolaget Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB när delar av nämndens nuvarande grunduppdrag, som innefattar skötsel av anläggningar och bokning av lokaler, går över till bolaget.

Äldrenämnden

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av nedsatt fysisk funktionsförmåga. Nämnden arbetar främst utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Äldrenämnden har blivit färdig med 20 uppdrag (varav ett är gemensamt nämndmål under inriktningsmål 9) av 39 uppdrag under året. 10 uppdrag pågår enligt plan. Sex uppdrag (varav ett är gemensamt nämndmål under inriktningsmål 9) är försenade jämfört med ursprunglig plan och tre uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde. De försenade uppdragen handlar om förmågan att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling, åtgärder för ökad förnybar energi, utreda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning, utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, såsom seniorbostäder, trygghetsbostäder och moderna servicehus, informationshanteringsplan och hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. De uppdrag som är stoppade avser dels uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019–2021, men som enbart avser ett fåtal, dels uppdrag om kompetenslyft inom barnrätt och ett uppdrag att verka för en gemensam digital journal i samverkan med Region Uppsala.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. De inriktningsmål som nämnden rapporterar delvis bidragit till är inriktningsmål 4 och 8. Anledningen till detta har varit den pågående pandemin som bland annat försvårat förebyggande insatser för ökad folkhälsa och dialoger med medborgare och organisationer. Digitala insatser har dock använts för att i möjligaste mån bidra till måluppfyllelse. Förutsättningarna bedöms också vara goda för att så snart pandemiläget så tillåter kunna återstarta insatser och aktiviteter som pausats tillfälligt.

Nämnden har exempelvis

- tvingats till omställning av arbetssätt och rutiner utifrån den pågående pandemin. Exempel på omställningar som har gjorts är digitala avtals- och individuppföljningar, distansarbete, införande av besöksförbud och kontinuerligt anpassat verksamheten till Folkhälsomyndighetens rekommendationer avseende skyddsmateriel.
- upphandlat och infört digital natttillsyn på distans.
- fortsatt arbeta och förbereda inför byte till nytt handläggningssystem (LifeCare)
- antagit en innovationsstrategi som ramverk för nämndens innovationsarbete.
- arbetat med krisledning och krisledningsstöd som en effekt av pågående pandemi
- rekryterat en MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering).
- genomfört aktiviteter inom ramen för Äldrevänlig kommun för att motverka ofrivillig ensamhet under pandemin.
- utbildat medarbetare inom innovationskompetens och tjänstedesign.

Ekonomiskt utfall

Äldrenämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Vård och omsorg om äldre	1 915	51	-8	31
varav öppna insatser	58	3	3	2
varav insatser enligt SoL och HSL	1 858	48	-11	30
Nämnden totalt	1 917	51	-8	31

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	11	4	6	9

Äldrenämndens resultat 2020 är ett överskott om 51 miljoner kronor. Samtliga verksamheter har ett överskott 2020. Störst positiva förändring resultatmässigt mot föregående år 2019 har nämndens största verksamhet särskilt boende.

Väsentliga förklaringar till nämndens överskott 2020 är framförallt att nämnden under de senaste åren lyckats hålla nettokostnaderna stabila via betydande resultatförstärkande åtgärder, vilket bidragit till en gynnsam kostnadsnivå inför och under 2020. Pandemin har även bidragit till att volymen inom främst särskilt boende minskat, vilket bidragit till en lägre kostnadsnivå och därmed ökat överskottet mot budget.

Pandemin har påverkat nämndens verksamheter ekonomiskt genom merkostnader avseende såväl personalkostnader som materialkostnader. Kompensation från staten har erhållits som till stora delar täckt dessa merkostnader.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 11 miljoner kronor. Investeringar har genomförts motsvarande 4 miljoner kronor, främst i inventarier och maskiner inom särskilt boende samt inom hjälpmedelsverksamheten som Uppsala kommun ansvarar för. En bidragande orsak till ett lägre investeringsutfall än planerat beror på förskjutningar som följd av pandemin.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Under 2020 så uppvisar äldrenämnden ett positivt ekonomiskt resultat. När det gäller den så kallade nettokostnadsavvikelsen, vilket något förenklat utgör kostnaden för äldreomsorgen jämfört med den statistiskt förväntade kostnaden, så har denna kraftfullt förbättrats under senare år. Värdet ligger nu under 0.

Andelen ekologisk mat i nämndens verksamheter ökar och var under år 2020 43 procent. Ökningstakten är dock inte tillräcklig för att nämnden ska nå målsättningen i miljö- och klimatprogrammet om 100 procent ekologisk mat år 2023. I nämndens upphandlade verksamheter saknas i dagsläget kunskap om hur stor andelen ekologisk mat är. Ett första steg är därför att insamla denna kunskap genom exempelvis enkäter för att utifrån detta kunna vidta eventuella åtgärder.

Under år 2020 så har äldrenämnden nått målet att alla fordon i nämndens verksamheter ska kunna köras på förnybart bränsle. Fokus från år 2021 kommer därför att vara att säkerställa att den faktiska andelen tankat förnybart bränsle ökar. År 2020 var andelen 58 procent, vilket var en kraftig ökning jämfört med föregående år.

De helhetsomdömen som under de senaste åren getts om äldreomsorgen, i Socialstyrelsens brukarundersökning, ligger i Uppsala kommun något lägre än genomsnittet för jämförbara kommuner. Skillnaderna är dock relativt små i procentenheter både mellan kommuner och över tid. Gemensamt för en majoritet av samtliga kommuner är samtidigt att en överväldigande majoritet av de svarande uppger att de är ganska eller mycket nöjda med äldreomsorgen. Under år 2021 så kommer nämnden att fortsätta det arbete som påbörjades 2020 med att genomföra fördjupande jämförelser främst inom särskilt boende. Arbetet pågår även med att öka frekvensen inom individuppföljningen för att kunna komplettera data från statistikdatabasen Kolada med egen verksamhetsstatistik utifrån brukarnas upplevelser.

När det gäller personalkontinuiteten så har Uppsala under de senaste åren genomgått en kraftfull förbättring och uppvisar numera en högre grad av personalkontinuitet än liknande kommuner. Under kommande år är ambitionen att utvidga detta arbete till att utveckla kontinuiteten i ett vidare perspektiv än vad som fångas i detta nyckeltal. Det kan exempelvis handla om att brukaren i förväg vet vilken person som kommer och förutsebarhet i vilka tider som omsorgen ges till den enskilde.

Framtida utmaningar

Fler äldre. En kraftig ökning av personer 80 år och äldre väntas i Uppsala under de närmaste åren. Under perioden 2021–2030 förväntas en ökning på närmare 5 600 personer eller motsvarande drygt 600 personer årligen. I denna åldersgrupp har för

närvarande omkring var tredje någon form av insats och de utgör omkring 75–80 % av brukarna inom kommunens äldreomsorg.

För att möta det ökade antalet äldre är av stor strategisk betydelse att försöka påverka och optimera alla de faktorer som påverkar möjligheterna att leva ett hälsosamt liv i oberoende på äldre dagar i kommunen. Här är implementeringen av handlingsplanen för en äldrevänlig kommun centralt och i det, inte minst, möjligheten att skapa ett partnerskap med andra samhällsaktörer. Många påverkansfaktorer, till exempel sådant som rör kommunikationer och hälso- och sjukvård, ligger utanför det som kommunen fullt ut kan påverka.

En äldrevänlig kommun. Samhällsplaneringen behöver utformas för att öka tillgängligheten, inte bara i fysiskt avseende utan även för att ge tillgång till service och möjligheter till full delaktighet i samhällslivet. Nämnden bidrar med kunskap och underlag för att möjliggöra ett ökat utbud av anpassade äldrebostäder på den ordinarie bostadsmarknaden, exempelvis seniorbostäder och seniorbostäder med gemensamhetslokal. Fler sådana anpassade bostäder kan underlätta kvarboende i det egna hemmet och bidra till att skjuta upp mer omfattande vård- och omsorgsinsatser på särskilt boende.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser. Förebyggande och hälsofrämjande insatser kommer fortsatt att vara centrala för att, om möjligt, skjuta omsorgsbehov på framtiden och ge äldre möjligheter till ökad livskvalitet. Dessa insatser behöver utvecklas för att i ännu högre grad nå de personer där behovet är som störst. När det gäller de förebyggande insatserna är även samverkan med civilsamhället en viktig resurs som behöver utvecklas.

Utvecklad äldreomsorg. Också ifråga om själva äldreomsorgen kommer det att behövas flera åtgärder för att möta de ökade behoven, hit hör till exempel ökade insatser kring personalrekrytering och kompetensförsörjning, ökat nyttjande av innovationer, digitalisering, välfärdsteknik och nya tjänstekoncept, anpassningar av policyer och riktlinjer, samt effektiviseringar. Följande utmaningar kan särskilt nämnas:

- Andelen vård- och omsorgsboenden inom ramen för LOV har succesivt ökat i Uppsala under de senaste åren.
- Lägre efterfrågan på tjänster under pandemin vilket för med en osäkerhet i volymen kommer att utökas när pandemisituationen förbättras
- Pandemin har ökat på takten i digitaliseringen ytterligare.
- Under den senaste tiden har fler digitala insatser införts, såsom digital natttillsyn och digitala matinköp. Detta ger nya möjligheter men också konsekvenser i form av exempelvis avtals- och ersättningsfrågor som behöver hanteras.
- Utmaningar finns i att säkra kompetensförsörjningen inom såväl legitimerad personal som undersköterskor, samt att minska andelen inhyrd personal.

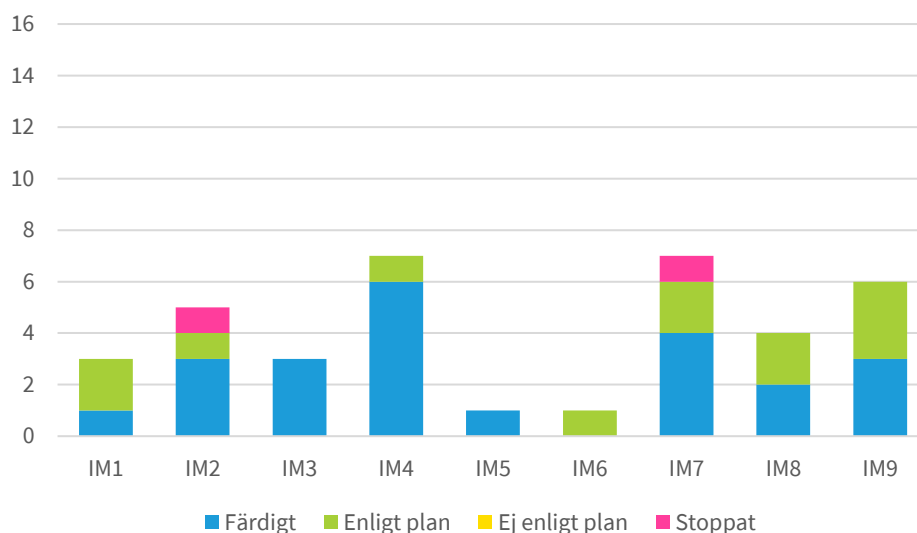
Den pågående pandemin har inneburit stora utmaningar inom nämndens verksamheter och för nämndens medarbetare. En följd av detta har varit en ökad sjukfrånvaro (både långtids- och korttidsfrånvaro) jämfört med föregående år.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Omsorgsnämnden har blivit färdig med 23 av 37 uppdrag under året. 12 uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) pågår enligt plan. Två uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde.

Omsorgsnämnden bidrar i hög grad till måloffyllelse i samtliga nio inriktningsmål. De åtgärder som planerats för år 2020 har genomförts. Pandemin har dock påverkat takten och strategin i genomförandet.

Nämnden har exempelvis

- fokuserat, till följd av pandemin, på att vård och omsorg i så stor utsträckning som möjligt ska fortgå för att minska konsekvenserna för brukare inom omsorgsnämndens verksamheter
- tillsammans med äldrenämnden inrättat tjänsten Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) och rekryterat ytterligare en Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) för att säkerställa en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet
- genomfört en analys av omsorgsnämndens behov av bostäder genomförts. Resultatet av analysen visade på ett behov av utbyggnad av LSS-bostäder, cirka 30 lägenheter per år fram till år 2025.
- skapat totalt 25 nya LSS-platser varav 17 på två boendeenheter och utökningar på redan befintliga boenden och åtta nya placeringar på ramupphandlade verksamheter

- fortsatt förbättra sin ekonomiska uppföljning för att få en bättre kostnads- och volymkontroll
- utvecklat arbetet med upphandlings- och uppföljningsprocessen vilket bland annat medfört att nämnden kunnat stoppa felaktiga utbetalningar och påbörja en genomlysning av insatser i syfte att förhindra fusk och felaktiga betalningar, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet, det vill säga fusk i välfärden.

Ekonomiskt utfall

Omsorgsnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	2	0	-1	0
Vård och omsorg om äldre (SoL HSL)	77	-10	8	-15
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 627	25	-67	-1
varav öppna insatser	33	-4	-6	-5
varav insatser enligt SoL och HSL	352	0	-29	-11
varav insatser enligt LSS	1 242	30	-32	15
Nämnden totalt	1 707	16	-60	-16

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	2	1	0	0

Omsorgsnämndens resultat 2020 är ett överskott om 16 miljoner kronor.

Kostnadsutfallet inom nämndens verksamheter har i flera år avvikit negativt från tilldelad ram av kommunfullmäktige. Nämndens effektiviseringskrav för budget i balans 2020 var 61 miljoner kronor.

Stora delar av nämndens positiva resultat beror på händelser av engångskaraktär. Dessa händelser beror framför allt på följder av pandemin och även förbättrade arbetsprocesser.

Det är främst avdelning myndighet som står för överskottet, till stor del på grund av tillfälligt lägre nyttjande insatser samt högre externa intäkter. Pandemin har minskat efterfrågan inom flera insatser, de insatser som avvikit mest från budget är personlig assistans enligt LSS, hemtjänst, daglig verksamhet och korttidsvård. Staten har täckt sjuklönekostnader som följd av pandemin. Utbrottet av covid-19 medförde att Socialstyrelsen skapade ett tidsbegränsat statsbidrag för att täcka merkostnader 2020. Migrationsverket utbetalade även mer statsbidrag än budgeterat, som följd av en förbättrad arbetsprocess inom förvaltningen.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 2 miljoner kronor. Investeringar har genomförts motsvarande 1 miljon kronor. Investeringar omfattar främst inventarier till nya boenden. Arbetet med lokalförsörjning kommer fortsatt vara ett prioriterat område under 2021.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Nämndens ansvarsområde fördelas (diagram 1), där ca 97 procent av nettokostnaderna härrör från lagstadgad verksamhet (LSS och SoL).

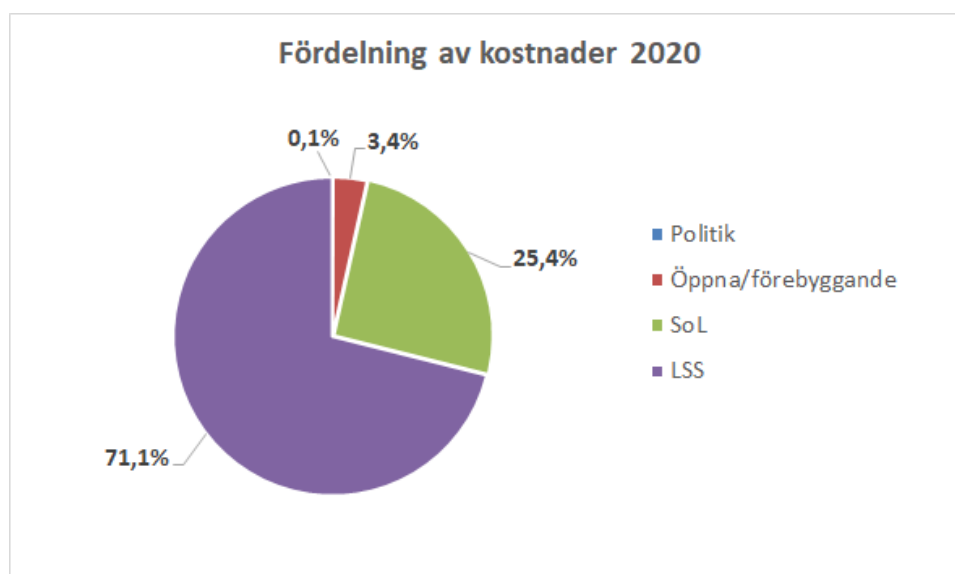

Diagram 1: Fördelning av omsorgsnämndens nettokostnader utifrån lagrum

I jämförelse med de andra kommunerna i R9-nätverket ligger Uppsala kommuns kostnader för nämndens ansvarsområde strax under snittet (2,2 procent, 2019) (tabell 3). En påverkansfaktor är att Uppsala kommun har relativt många servicebostäder LSS. Nämndens har alltså relativt låga totala kostnader för sina insatser åren 2018 och 2019 trots ett underskott på 25 respektive 60 miljoner kronor mot given budgetram.

Nettokostnad funktionsnedsättning totalt (SoL,LSS,SFB), kr/inv					
	2015	2016	2017	2018	2019
Eskilstuna	6256	6239	6470	7027	7130
Gävle	5786	6262	6641	7142	7345
Jönköping	6385	6481	7045	7528	7635
Linköping	5264	5665	5825	5888	6002
Norrköping	6454	6656	7072	7287	7311
Södertälje	8813	8771	8650	8604	8752
Uppsala	6583	6622	6550	6807	7016
Västerås	5215	5208	5290	5599	5981
Örebro	6250	7464	7032	7063	7362
Resultatnätverket R9 (ovägt medel)	6334	6596	6730	6994	7170

Tabell 3: Kostnad för funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB) uttryckt i kronor/invånare i jämförelse med övriga kommuner i R9-nätverket

För nämndens största ansvarsområde med insatser enligt LSS (71 procent av totala nettokostnader) har Uppsala kommun sedan 2017 en negativ nettokostnadsavvikelse (tabell 4). Ett negativt värde indikerar att kommunen har ett lägre kostnadsläge än givna strukturella förutsättningar enligt SCB.

Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)					
	2015	2016	2017	2018	2019
Eskilstuna	-2,4	-2,9	-3,4	-0,5	-1,8
Gävle	2,5	-0,3	-0,5	0,1	-0,3
Jönköping	3,2	1,6	3,3	4,5	4,8
Linköping	-8,5	-7,9	-6,6	-6,9	-6,7
Norrköping	-0,4	-1,7	-0,5	-0,9	-2,0
Södertälje	-1,2	-0,9	-1,9	-2,8	-3,1
Uppsala	0,5	2,1	-0,7	-0,6	-1,1
Västerås	-0,8	-4,2	-3,7	-2,4	-3,6
Örebro	0,1	-1,6	-1,6	-0,6	-1,9
Resultatnätverket R9 (ovägt medel)	-0,8	-1,7	-1,7	-1,1	-1,7

Tabell 4: Nettokostnadsavvikelse LSS i procent

Framtida utmaningar

Ekonomi i balans. Nämnden står inför stora utmaningar i att nå en ekonomi i balans. Under 2019 när nämnden hade en större verkställighet/nyttjande av sina insatser redovisades ett underskott på 60 miljoner kronor. En delförklaring till att nämnden når en budget i balans 2020 är ett lägre nyttjande av ett antal insatser. I det fall alla brukare skulle nyttja sina beslut fullt ut så skulle detta medföra ett större underskott för nämnden. För att såväl kunna erbjuda brukarna det stöd de har rätt till och samtidigt nå en budget i balans arbetar nämnden bland annat med en ny intern resursfördelningsmodell samt nya ersättningsmodeller.

Bostäder. Nämnden står fortsatt inför stora utmaningar gällande verkställighet inom flera insatser men främst inom bostad med särskild service LSS 9:9, gruppboheter för vuxna. För socialpsykiatri, SoL omvårdnad och daglig verksamhet finns behov av viss samlokalisering. Många av nämndens lokaler eftersatta och inte alltid verksamhetsanpassade. En stor utmaning är att säkerställa ändamålsenliga lokaler med rätt storlek till rätt målgrupp för att bibehålla hög kvalitet och samtidigt effektivisera kostnaderna i form av stordriftsfördelar.

Förändrade behov och förväntningar. Behoven hos personer med funktionsnedsättning förändras. Yngre efterfrågar andra insatser, antalet personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar med behov av stöd ökar och allt fler har en komplex problematik. Det finns även en trend som visar på en ökning av personer som diagnosticeras med demenssjukdom i tidig ålder, innan 65 år. Medborgarnas ökade förväntningar att hitta information som förväntas vara enkel och användarvänlig sätter även det ökade press på ekonomi och kvalitet. För att klara framtida välfärdsutmaningar behövs nya innovativa arbetssätt och en djupare förståelse för vad som skapar värde för medborgarna.

Avancerad vård i hemmiljö. Utmaningen framöver är även att möjliggöra att teknisk avancerad hälso- och sjukvård ska kunna bedrivas i individens hemmiljö, vilket förutsätter att hälso- och sjukvårdens processer utvecklas, både internt inom kommunen och i samarbete med Region Uppsala. Många av de som har vårdats för covid-19 kommer att behöva rehabilitering under lång tid för att undvika bestående funktionsnedsättningar. Detta innebär att nämnden behöver planera för omfattande och långvariga rehabiliterande insatser för denna målgrupp.

Psykisk och fysisk ohälsa. Den sociala distanseringen och minskade aktiviteter, till följd av covid-19 kan på lång sikt leda till konsekvenser för brukarna avseende bristande livskvalitet, ökad psykisk och fysisk ohälsa. Det är därför en risk att den psykiska och fysiska ohälsan hos fler personer med funktionsnedsättning ökar ytterligare.

Lagändringar. Omsorgsnämnden behöver skapa en beredskap för att möta kommande lagändringar. Dessa är bland andra:

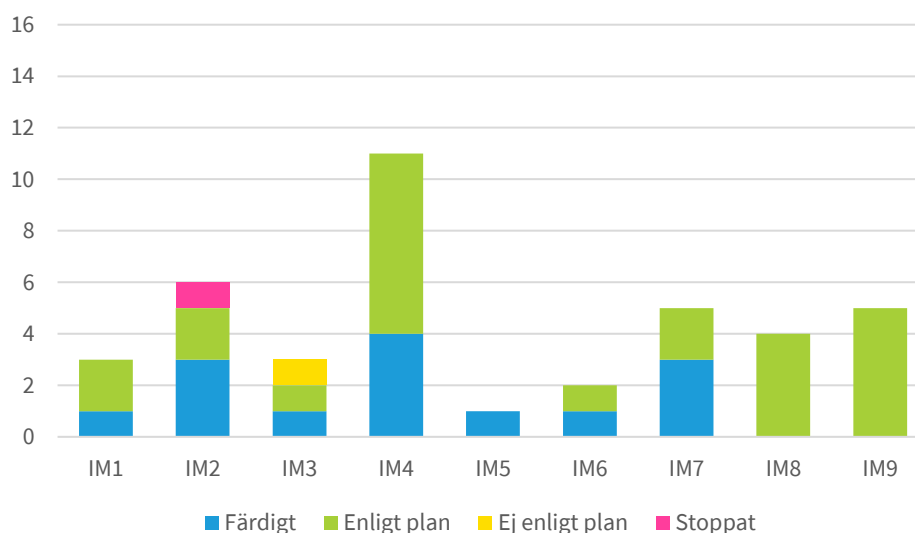
- Socialtjänstlagen- planerat införande januari 2023.
- Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade - Förslag till lagändring ska redovisas senast 23 mars 2021.
- Hälso- och sjukvårdslagen - Utifrån regeringens utredning *Samordnad utveckling för god och nära vård* finns förslag på lagändringar som kommer att förändra utförandet av den kommunala hälso- och sjukvården.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, EU-migranter, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Socialnämnden har blivit färdig med 14 av 40 uppdrag under året. 24 uppdrag (varav två är gemensamma nämndmål under inriktningsmål 9) pågår enligt plan. Ett uppdrag är försenat jämfört med ursprunglig plan och ett uppdrag kommer inte att genomföras på grund av att de inte tillhör nämndens verksamhetsområde. Det försenade uppdraget rör öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla åtta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. För inriktningsmål 1, Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi, är nämndens bedömning att nämnden enbart uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Nämnden har genomfört åtgärder för att uppnå högre kostnadseffektivitet, men samtidigt visar det ekonomiska resultatet underskott för helåret 2020.

Nämnden har exempelvis

- förstärkt arbetet med att förebygga och förhindra att barn, ungdomar och unga vuxna begår kriminella handlingar. En ny enhet har skapats, som fokuserar på arbete med barn och ungdomar som ensamma eller i olika grupperingar bidrar till att skapa social oro och begår kriminella handlingar.
- permanent flyttat enheten Beroende unga vuxna till avdelning Vuxen. Syftet är att möta målgruppen 18–20 år med ett mer vuxet förhållningssätt och att avlasta ungdomsenheterna.

- organisatoriskt förändrat enheterna som handlägger barn i stadigvarande familjehemsvård. Syftet är att resurseffektivisera, säkerställa rättssäkerhet, verka för hög likställigheten med god kvalitet för berörda barn och deras nätverk.
- startat arbetet inom säkerhetsplaneringsenheten startades och arbetar enligt Signs of safety med säkerhetsplaneringar. Målet är att skapa delaktighet, ökad kvalitet och minskade placeringskostnader. Säkerhetsplaneringar görs i ärenden där det finns en mycket hög oro för barnet. Fokus är att göra barnen och deras nätverk delaktiga i hållbara levnadsvillkor för barnen.
- avvecklat två stödboenden inom egen regi då antalet ensamkommande barn fortsätter att minska och den myndighetsutövande enheten för ensamkommande barn och ungdomar har fått ett annat uppdrag.
- förändrat arbetssättet med målgruppen som är i behov av skyddat boende. Med förebyggande arbete kortas placeringstiden och i de fall skyddsbehov kvarstår fortsätter stödjande insatser via boende i jourlägenhet. I samband med förändringsarbetet har boendet inom egen regi bytt lokaler och anpassat kapaciteten.

Ekonomiskt utfall

Socialnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	5	0	-1	0
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	204	-4	-22	-1
Barn- och ungdomsvård	545	-51	-21	-73
Familjerätt och familjerådgivning	19	1	-1	0
Flyktingmottagande	15	9	19	10
Nämnden totalt	788	-45	-25	-65

	KF-budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Investeringar	4	0	0	0

Socialnämndens resultat 2020 är ett underskott om 45 miljoner kronor.

Barn och ungdomsvården har ett underskott om 51 miljoner kronor. Verksamheten tar emot ett högt inflöde av ärenden och har höga volymer av insatser. Förvaltningen utvecklar uppföljning och utvärdering av insatser kontinuerligt. Antalet placeringar var lägre under hösten, men har över året höga kostnader. Verksamheten påverkas av att fler ensamkommande ungdomar får svenskt medborgarskap och att ersättning ifrån staten då upphör.

Missbrukarvård och övrig vård för vuxna har ett underskott om 4 miljoner kronor. Missbrukarvården har en hög nivå insatser för målgruppen och en hög grad av komplicerande ärenden. Övrig vård för vuxna har lägre kostnader för insatser, verksamheten jobbar mer med förebyggande verksamhet och placeringar i jourlägenheter istället för placeringar. Verksamheten har dock haft stora

omställningskostnader inom egen regi vid byte av lokaler, utan den kostnaden hade verksamheten Missbrukarvård och övrig vård för vuxna visat ett nollresultat.

Verksamhet flyktmottagande har ett överskott om 9 miljoner kronor. Fortsatt omställningsarbete och intäkter ifrån föregående år, har förbättrat resultatet. Antalet aktuella ungdomar har halverats jämfört med föregående år. Under året har två stödboende avvecklats inom egen regi för att anpassa kapaciteten till aktuellt behov.

Nämndens resultat är 20 miljoner kronor bättre än tidigare lämnad helårsprognos. Det beror främst på att verksamheten Barn och ungdomsvård haft lägre volymer och kostnader under hösten, samt en utbetalning från Migrationsverket av återsökt medel om 10 miljoner kronor.

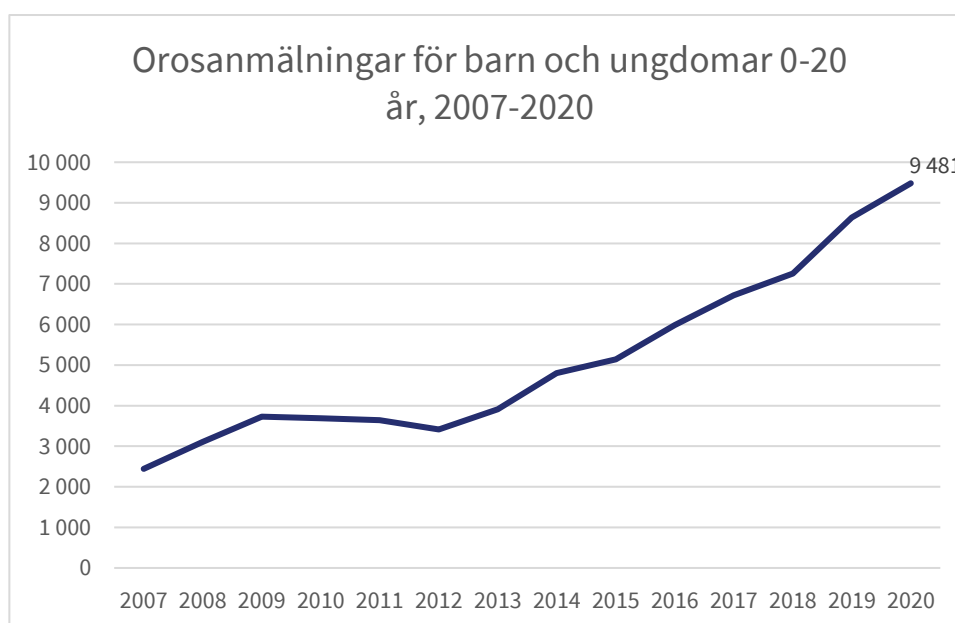
Investeringar

Investeringsbudgeten 2020 var 4 miljoner kronor. Inga investeringar har genomförts under året. De lokalbyten som genomförts under året har kunnat genomföras utan behov av investeringar.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Förändrade behov.

När det gäller utvecklingen inom nämndens ansvarsområde så är orosanmälningar och de behov dessa grundar sig i något som ständigt förändrar nämndens förutsättningar. Under perioden 2007 till 2020 rör det sig om en uppgång med 388 procent. Utvecklingen mellan 2019 och 2020 innebar en ökning med 10 procent, vilket är lägre än mellan 2018 och 2019 då ökningen var 19 procent.

De aktualiseringar som kom in under 2020 kommer framför allt från polisen, hälso- och sjukvård inklusive tandvård, samt skolor och fritidshem. När det gäller de orsaker som anges för aktualiseringen så rör de flesta våld inom familjen eller närstående, olika

former av utsatthet, eller oro för omsorgsbrist. Med utsatthet menas olika former av fysiska, psykiska eller sexuella övergrepp, men också former av hedersproblematik och kriminalitet.

Utveckling av kostnader

Barn- och ungdomsvården

När det gäller kostnadsutvecklingen för barn- och ungdomsvården fördelat som kostnad per invånare så är utvecklingen för både nätverket R9 och riket att kostnaderna ökar. Uppsala har haft en något stabilare utveckling över tid. Uppsala har dock också haft en ökad nettokostnad senaste åren, riket har lägre snittkostnad och de kommuner som är mest jämförbara (R9) har högre snittkostnad.

Vuxenvården

Vuxenvården delas in i områdena Missbrukarvård och övrig vård. När det gäller kostnadsutvecklingen för missbrukarvården som kostnad per invånare så har Uppsala genomgående lägre nettokostnader än både riket och de jämförbara så kallade R9-kommunerna. Övrig vuxenvård innefattar exempelvis spelmissbruk och våld i nära relationer. Kostnaden för övrig vuxenvård i Uppsala har varit i nivå med jämförbara kommuner, men är sedan 2018 lägre. Kostnaden ligger över genomsnittet i riket.

Kostnad per brukare

Förvaltningen genomförde under året den externa analysen kostnad per brukare. Undersökningen baserades på 2019 års utfall och det innebär att det med denna undersökning finns en tidsserie för utvecklingen under åren 2016 till 2019. Förutsättningarna för de kommuner som genomfört undersökningen kan skilja sig från Uppsalas, vilket kan påverka i vilka sammanhang en jämförelse ger en bild.

Barn- och ungdomsvården

Den totala kostnaden för barn- och ungdomsvården har mellan 2018 och 2019 ökat med totalt 14 procent och förklaras fullt ut av fler brukare som har ökat från 6,4 procent till 7,1 procent av invånarna i åldersgruppen 0–24 år. Ökningen har varit störst i åldersgruppen 13–17 år. Antalet invånare i åldersgruppen har ökat med 2,5 procent. Uppsala har en lägre andel invånare inom barn- och ungdomsvården än genomsnittet för kommunerna som deltar i kostnad per brukare (*KPB-kommunerna*). Skillnaden i den lägre andelen motsvarar 580 brukare och med samma kostnad per brukare hade kostnaden varit ca 56 mkr högre. Uppsala har lägre andel brukare i alla åldersintervall, förutom för 13–17 åringar. Den genomsnittliga kostnaden per brukare ligger lite högre än genomsnittet för de kommuner som genomför kostnad per brukare, men är i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Om Uppsala haft samma antal brukare, men med den genomsnittliga kostnaden per brukare i andra kommuner hade kostnaden varit nästan 23 mkr lägre. Totalt sett ger detta en något lägre kostnad per invånare än genomsnittet för de kommuner som genomför kostnad per brukare.

Antalet aktuella barn och ungdomar inom socialnämndens barn- och ungdomsvård har ökat med 50 procent mellan 2016 och 2019. Andelen invånare i åldersgruppen uppgick 2019 till 7,1 procent och 6,4 procent 2018. För de kommuner som genomförde

kostnad per brukare 2018 var andelen 7,9 procent. När det gäller placering i hem för vård eller boende så är placeringslängden kortare i Uppsala jämfört med liknande kommuner i undersökningen. Placeringslängden har ökat med 2 procent mellan 2018 och 2019, den genomsnittliga dygnskostnaden har minskat med 10 procent och antalet placerade barn och unga har ökat med 14 procent. Sammantaget innebär detta en total kostnadsökning för placering med 3,7 procent och en sänkt genomsnittlig kostnad per brukare med 9 procent. När det gäller familjehem så framgår att andelen konsulentstödda familjehem har fortsatt att öka.

Vuxna – missbruks- och beroendevård och övrig vuxenvård

Uppsalas kostnad per brukare inom vuxen missbruks- och beroendevård har ökat med 25 procent mellan 2018 och 2019. Andelen av invånarna som är aktuella har ökat med 10 procent och kostnaden per brukare har ökat med 12 procent. Uppsala har samtidigt en betydligt lägre andel invånare som är brukare inom missbruks- och beroendevården jämfört med övriga kommuner som genomför kostnad per brukare. Skillnaden motsvarar ungefär 960 brukare och med en oförändrad kostnad per brukare hade kostnaderna varit omkring 93 miljoner kronor högre om andelen hade varit i nivå med genomsnittet för övriga kommuner. I Uppsala är 0,7 procent av den vuxna befolkningen aktuell inom missbruks och beroendevården. Den genomsnittliga kostnaden per brukare är betydligt högre än för de kommuner som genomför kostnad per brukare. Totalt sett så ger detta en kostnad per invånare som är något lägre än genomsnittet.

Uppsalas kostnad för övrig vuxenvård, där bland annat våld i nära relationer ingår, har den genomsnittliga kostnaden per invånare ökat med 34 procent mellan 2018 och 2019. Kostnaden per brukare har minskat med 14 procent och andelen aktuella invånare har ökat från 0,7 procent till 1,1 procent. I Helsingborg och Örebro är motsvarande andel 0,2 procent och Haninge är andelen 0,7 procent.

Framtida utmaningar

Följande utmaningar har identifierats för nämnden inför 2021 och framåt:

Samhällsutvecklingen med ökad polarisering medför risk för kriminalitet och social oro. Det leder till växande behov av socialtjänstens förebyggande, upptäckande och stödjande verksamhet. För att möta utmaningarna behöver bland annat den nya inriktningen för arbetet med att förebygga och förhindra att barn, ungdomar och unga vuxna begår kriminella handlingar samt avhoppverksamheten utvecklas.

En utveckling mot mer komplexa behov där sociala problem kombineras med psykiatriska diagnoser, funktionsnedsättning och neuropsykiatriska svårigheter. För att möta utmaningarna behöver kompetensen inom de olika områdena stärkas och samverkan mellan olika funktioner och aktörer fungera bättre.

Utmaningar att effektivisera verksamheten för att möta växande behov och nå budget i balans. Socialnämndens ekonomiska utmaningar kvarstår och under de kommande åren behöver nämnden genomföra effektiviseringar i syfte att motverka kostnadsökningar.

Rekrytera och behålla rätt kompetens inom barn- och ungdomsvården.

Brist på boendemöjligheter i rätt prisnivå för nämndens målgrupper. Bristen på bostäder som nämndens målgrupper har råd med är en fortsatt utmaning.

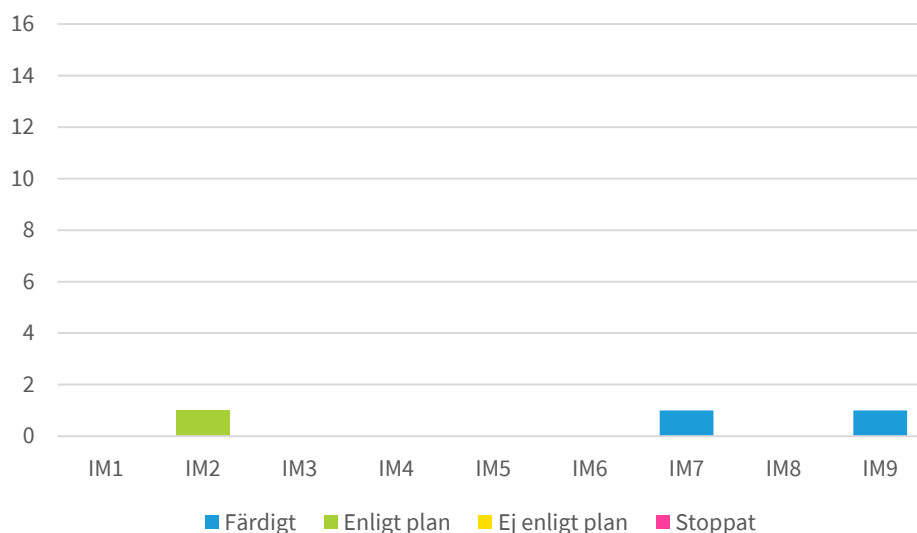
Förebygga och ge riktade stödinsatser till flickor och pojkar som utsätts för hedersrelaterat våld. Orosanmälningar rörande hedersrelaterad problematik har ökat i Uppsala och fortsatta stödinsatser kommer att behövas.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun. Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Överförmyndarnämnden har blivit färdig med två av två uppdrag under året. Det tredje uppdraget genomförs som planerat. Nämnden har arbetat med tre av inriktningsmålen i Mål och budget.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms nämnden ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Nämnden har exempelvis

- agerat som referenspart i Ställföreträdarutredningen (2019:3) genom deltagande i en serie telefonintervjuer
- uppgraderat nämndens ärendehanteringssystem Wärna till den nya versionen Wärna Go för att säkerställa ett mer digitaliserat arbetssätt
- arbetat med digitala rekryteringsträffar för att hitta personer som är intresserade av att ta uppdrag som ställföreträdare. Målet att rekrytera 80 nya ställföreträdare passerades och resulterade i 84 nya ställföreträdare.

Ekonomiskt utfall

Överförmyndarnämnden				
Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2020	Resultat		
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Helårsprognos 202008
Politisk verksamhet	17,8	1,6	-6,2	1,2
Flyktigmottagande	4,5	0,4	8,9	0,1
Nämnden totalt	22,3	2,0	2,7	1,4

	KF-budget	Bokslut	Bokslut	Helårsprognos
	2020	2020	2019	202008
Investeringar	0,1	0,0	0,0	0,0

Överförmyndarnämndens resultat är ett överskott om 2,0 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns dels inom förvaltningens kansli och är lägre verksamhetskostnader än budgeterat, dels lägre arvode till uppdragstagare än budgeterat.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget 2020 var 0,1 miljoner kronor. Nämnden har inte genomfört några investeringar under året.

Utveckling inom nämndens ansvarsområden

Uppsala läns överförmyndarverksamhet har ungefär samma antal ärenden per anställd som andra kommuner såsom Västerås och Gävle, strax under 200 ärenden. Av R9-kommunerna (9 kommuner som Uppsala kommun ofta jämför sin verksamhet med) har Gävle och Västerås ungefär lika många ärenden per anställd som den gemensamma nämnden. Antal ärenden hos den gemensamma överförmyndarnämnden i Uppsala län är på en relativt stabil nivå och löpande handläggning hinns med utan att stora balanser bildas och utvecklingsarbete kan återigen bedrivas. Statistiken är från 2019 eftersom 2020 års statistik inte publiceras av Länsstyrelsen förrän under mars månad 2021.

En stor och viktig del av överförmyndarverksamheten är granskningen av gode männen och förvaltarnas årsredovisningar. I samband med granskning av årsredovisningen skall överförmyndaren kontrollera att den enskilde fått nytt av sina inkomster samt eventuellt kapital och att den enskilde inte lidit några rättsförluster. För att göra en bedömning av hur stor inkomst och förmögenhet som respektive överförmyndarverksamhet har tillsyn över är det intressant att titta på det samlade värdet som omfattas av överförmyndarens tillsyn. Stockholms överförmyndare sticker ut med långt större samlade värden än någon annan överförmyndarverksamhet. Uppsala läns överförmyndarnämnd har tillsyn över knappt 2 miljarder kronor. Nämnden har en välutarbetad granskningsrutin och har på de senaste åren utarbetat ett arbets sätt vid granskning av årsräkningar som gör att granskningen även avslutas i tid.

Arvode till gode män och förvaltare är en stor del av nämndens budget. Det är upp till varje överförmyndarnämnd att bestämma vilka arvodesriktlinjer som ska tillämpas. Många överförmyndare tillämpar Sveriges Kommuners och Regioners riktlinjer vilket

även överförmyndarnämnden i Uppsala län gör. Vem som är betalningsansvarig för det arvode som överförmyndaren beslutar till god man eller förvaltare framgår av lag. Det styrs av inkomster och tillgångar, enskilda med låga inkomster och små tillgångar betalar inte arvode medan övriga gör det. I Uppsala län står kommunen för arvodet i ungefär hälften av alla ärenden vilket är relativt normalt.

Kostnaden för överförmyndarverksamheten per kommuninvånare skiljer sig relativt mycket åt mellan kommunerna i R9 och även mellan de större kommunerna i landet. Uppsala läns överförmyndare har en kostnad om 88 kronor per kommuninvånare vilket ligger i närheten av kostnaden för flera andra kommuner; Göteborg, Linköping, Västerås och Örebro. Det är en minskning med 2 kr jämfört med föregående år.

Framtida utmaningar

Ställföreträdersystemet. Dagens ställföreträdersystem är baserat på att det finns ett ideellt engagemang i samhället, där en stor del av uppdragen innehas av anhöriga till den enskilde. Systemets ideella karaktär grundar sig i föreställningen att en god man ska vara person som kliver in och hjälper en medmänniska ideellt. Däremot finns det uppdrag som är mer komplicerade och krävande än genomsnittet och som innebär en större insats från ställföreträdaren. I dagsläget står många överförmyndare inför den stora utmaningen att rekrytera kompetenta ställföreträdare till sådana uppdrag.

Rekryteringar. Utöver svårigheten att rekrytera till komplicerade uppdrag finns även en särskild problematik kopplad till rekrytering framförallt i vissa av länets mindre kommuner. En stor del av dagens ställföreträdare är äldre, och det kommer behövas ett generationsskifte inom en snar framtid. I dagsläget är det dock svårt att rekrytera yngre personer till uppdraget.

Åldrande befolkning. Sverige har en åldrande befolkning och det går mot en utveckling där äldre blir både fler i antal och lever längre. Detta kommer att ställa större krav på den kommunala verksamheten som helhet, och däribland överförmyndarnämnden. Antalet godmanskap och förvaltarskap har fram tills nyligen varit relativt konstant, men på senare tid är trenden att gruppen vuxna i behov av ställföreträdare ökar.

Utredning regler för ställföreträderskap. Som tidigare nämnts genomförs en utredning av reglerna kring ställföreträderskap. Utredningen är inte en översyn av ställföreträdersystemet i sin helhet, utan fokus ska vara på de områden där brister och problem föreligger. Utredningen är tänkt att redovisas i april 2021. En stor del av utredningen ägnas åt en förbättrad tillsyn, både vad gäller överförmyndarnas tillsyn över ställföreträdarna och länsstyrelsens tillsyn över överförmyndarna. I grund och botten handlar det om att utveckla och kvalitetssäkra den kommunala överförmyndarverksamhetens organisation och kompetens, där tillsynen ska vara effektiv och rättssäker.

Verksamhet i bolagsform

Uppsala Stadshus AB

Uppsala Stadshus AB är moderbolag i stadshuskoncernen och ägs till 100 procent av Uppsala kommun. Uppsala Stadshus AB äger i sin tur 100 procent av aktierna i stadshuskoncernens samtliga 15 dotterbolag, varav fyra är underkoncerner. Uppsala Stadshus Holding AB (organisationsnummer 559226–7537) förvärvades i slutet av 2019 och bedriver per 31 december 2020 ingen verksamhet.

Moderbolaget svarar för ägarstyrning, strategisk planering och samordning, löpande översyn samt ekonomisk kontroll och uppföljning av dotterbolagen i koncernen.

Moderbolaget har inga anställda.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	-	-	-	-	-
Nettoomsättning, mnkr	13	7	7	7	8
Andel av koncernens nettoomsättning, %	0%	0%	0%	0%	0%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-14	-12	-24	-22	-23
Justerad balansomslutning, mnkr*	6 721	6 546	6 554	6 267	5 745
Justerat eget kapital, mnkr	3 997	4 003	4 056	4 042	4 000
Investeringar, mnkr	-	-	-	-	-
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg	neg	neg	neg
Soliditet, %	59%	61%	62%	65%	70%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -14 (-12) miljoner kronor. Det lägre resultatet 2020 beror i huvudsak på lägre utdelningar från dotterbolagen i koncernen. Från Uppsalahem AB har utdelning skett med 1,7 (15,5) miljoner kronor. Utdelningen lämnades efter beslut på årsstämman i april. Bolaget har även lägre konsultkostnader samt lägre räntekostnader än föregående år som följd av att lån har refinansierats till lägre räntenivåer och att lån har amorterats med 200 miljoner kronor.

Bolagets räntebärande låneskuld per balansdagen var 1 523 (1 676) miljoner kronor, vilket är en minskning med 153 miljoner kronor sedan föregående år. Den lägre låneskulden är en följd av årets amortering och en aktiv koncernövergripande likviditetsplanering.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven.

Uppsala Stadshus AB svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

- Initiera samarbete i samordnings- eller utvecklingsgrupper inom till exempel ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och miljöfrågor och underlätta och driva projektinriktat arbete

- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen. Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom Stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen

- Löpande bevakning och uppföljning av investeringar och avyttringar.

Till följd av kommunfullmäktiges beslut om utökade investeringsramar för projekten nya studenternas och om- och tillbyggnad av stadshuset ges Uppsala Stadshus AB möjlighet att utöka investeringsramen för Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB med 30 miljoner kronor och Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB med 80 miljoner kronor. Medlen avser oförutsedda ej budgeterade kostnader i projekten och får tas i anspråk efter Uppsala Stadshus AB:s godkännande.

Uppsala Stadshus AB ska hantera ansökningar om igångsättningsstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Uppsala Stadshus AB har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Bolaget uppfyller helt kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Ägarstyrning och uppföljning

Uppsala Stadshus AB svarar för ägarstyrning, strategisk planering och samordning, löpande översyn samt ekonomisk kontroll och uppföljning av kommunens övriga bolag. Den formella ägarstyrningen har skett genom olika styrdokument och löpande uppföljning av dem. Den informella styrningen har skett genom dialoger och olika mötesforum.

Ägardialoger har skett vid två tillfällen, en i mars och en i oktober-november. I ägardialogen har respektive ordförande och verkställande direktör deltagit. Vid åtta tillfällen har verkställande direktören i dotterbolagen informerat om sin verksamhet och diskuterat aktuella frågor med moderbolagets styrelse.

Dotterbolagens avrapporteringar följs löpande upp och återkopplas till moderbolagets styrelse samt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Samordning

Bolaget har under året svarat för fler samordningsaktiviteter inom koncernen. Bland annat har en gemensam utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete skett via en webbenkät. Under 2020 har flera nya verkställande direktörer tillsatts i dotterbolagen. Dessa anställningsprocesser har skett i enlighet med styrelsens sedan tidigare fastställda rutin och därmed i enlighet med det generella ägardirektivet. Två av de pågående rekryteringsprocesserna förväntas kunna slutföras under våren 2021.

Genom olika mötesforum fångas möjliga samordningar upp för att tillsammans inom koncernen diskutera och hitta den mest effektiva lösningen.

Resultatutjämning och likviditetsplanering

Bolaget arbetar kontinuerligt med resultatutjämning i koncernen, i form av att bolag med skattemässiga överskott lämnar koncernbidrag och att bolag med skattemässiga underskott erhåller koncernbidrag. En aktiv planering av koncernens likviditetsflöde har bland annat resulterat i effektivare likviditetsprognoser och att moderbolagets låneskuld kunnat minska.

Utökade investeringsramar

I de pågående projekten för om- och tillbyggnad av Studenternas och Stadshuset har oförutsedda ej budgeterade utgifter uppkommit. Under året har dotterbolagen lämnat redogörelse över projekten och de tillkommande utgifter, varefter moderbolaget godkänt de utökade investeringsramarna.

Igångsättningstillstånd

Under året har sju ansökningar om igångsättningstillstånd för investeringar i dotterbolag överstigande 50 miljoner kronor hanterats av moderbolaget.

AB Uppsala kommuns Industrihus

Bolaget startades 1972 och har sedan dess hyrt ut kontors-, industri- och lagerlokaler till Uppsalas näringsliv och offentliga sektor. Verksamheten har i huvudsak bedrivits inom de tre kärnområdena förvaltning, uthyrning och utveckling, alla med det gemensamma syftet att bidra till tillväxt och utveckling för kommunen genom att tillhandahålla rum att utvecklas i.

Kommunfullmäktige beslutade i april 2019 att avyttra bolagets fastigheter och att bolagets verksamhet, i sin nuvarande form, ska avvecklas. Under året har flera fastighetsförsäljningar genomförts och ett fortsatt arbete med ytterligare avyttringar kommer ske under 2021.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	21	24	26	27	24
Nettoomsättning, mnkr	108	157	159	170	168
Andel av koncernens nettoomsättning, %	3%	4%	4%	5%	5%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-187	12	33	25	32
Justerad balansomslutning, mnkr*	1 225	1 565	1 446	1 243	1 146
Justerat eget kapital, mnkr	583	694	712	672	614
Investeringar, mnkr	98	213	214	121	94
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	2%	5%	4%	5%
Soliditet, %	48%	44%	49%	54%	54%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -187 (12) miljoner kronor. Under året har tio av bolagets fastigheter avyttrats vilket resulterat i en realisationsförlust i AB Uppsala Kommuns Industrihus koncernen på 203 miljoner kronor. Under 2019 belastades resultatet av en förgäveskostnad som avsåg projektering av tillbyggnader i kvarteret Noatun (Cykelfabriken). Projektet avslutades efter beslut om att sälja fastigheten. Rensat för dessa jämförelsestörande poster är resultatet 8 miljoner högre än föregående år, vilket är en följd av att verksamheten bromsats in i och med den pågående avyttringsprocessen.

Vakansgraden i kvarvarande bestånd är 5 procent. Ett antal fastigheter i Librobäck står tomma inför kommande försäljningar och ingår inte i beräknad vakansgrad då de inte är uthyrningsbara. 16 nya hyresgäster har tillkommit under året och tio hyresgäster har lämnat.

Investeringarna uppgick till 98 (213) miljoner kronor. Bolagets investeringar har bromsats i och med avyttringsprocessen. Huvuddelen av årets investeringar avser byggnationen av Cykelfabriken. Cykelfabriken såldes till Bonnier i maj 2020.

Bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 15 miljoner kronor i och med att resultatet före finansiella poster, rensat för poster av engångskaraktär, uppgick till 36 miljoner kronor. Som en följd av det pågående avyttringsarbetet bör AB Uppsala Kommuns Industrihus och systerbolaget Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB ses som en helhet vid jämförelse med resultatkravet.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska sälja fastigheter i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 29 april 2019.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta kvarvarande fastighetsbestånd.

Bolaget uppfyller helt kommunfullmäktiges ägardirektiv.

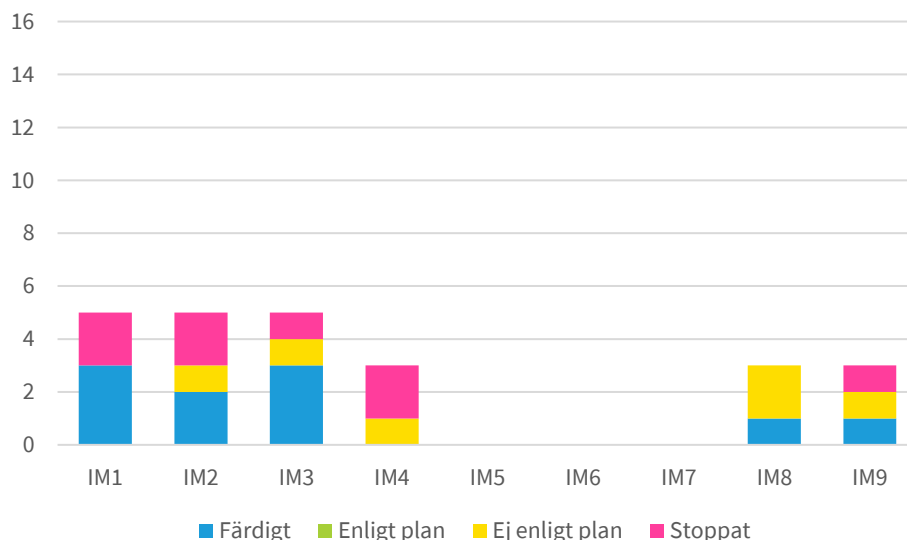
Förvaltning av kvarvarande fastighetsbestånd

AB Uppsala Kommuns Industrihus förvaltar under en övergångsperiod det kvarvarande fastighetsbeståndet. Huvuddelen av bolagets fastigheter kommer att avyttras och resterande kommer att överlåtas internt inom koncernen.

Fastighetsbeståndet under försäljning

Under året har tio av bolagets fastigheter sålts och för bolagets fastigheter i Librobäck (Börjetull) pågår ett avyttringsarbete för försäljning till bostadsutvecklare. Ny detaljplan som medger bostäder i området antogs under 2020, men har överklagats.

Mål och uppdrag. AB Uppsala kommuns Industrihus har blivit färdig med tio av 24 uppdrag under året. 14 uppdrag (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) är stoppade eller pågår inte enligt plan på grund av att de ligger utanför bolagets ansvarsområde eller för att bolaget kommer att avvecklas.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolagsstyrelsen har avstått från bidra till måloppfyllelse till mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande* och mål 7 *Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet* på grund av att bolaget inte anser att de är relevanta för dem.

Bolagsstyrelsen har också avstått från att bidra till måluppfyllelse för mål 8 *Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället* på grund av att företagets verksamhet kommer att avvecklas. Däremot kommer fortsatt arbete att ske inom systerbolaget Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB eller i ny organisation.

Destination Uppsala AB

Destination Uppsala AB ansvarar för marknadsföring av Uppsala som besöksmål och för besöka-delen av platsvarumärke Uppsala. Bolaget ansvarar även för att projektleda kommunens större evenemang och att samarbeta med den lokala näringen i syfte att bidra till tillväxt för och utveckling av mötes- och evenemangsindustrin i kommunen via partnerskapet Uppsala Convention Bureau. Vidare ansvarar bolaget för utveckling av stadens besöksmottagande och Uppsala turistinformation.

Bolaget ska positionera Uppsala som destination och målet är att skapa förutsättningar som genererar intäkter och möjliggör utveckling för Uppsalas besöksnäring.

	2020	2019	2018	2017	2016**
Medelantalet anställda	21	22	20	19	-
Nettoomsättning, mnkr	15	18	23	13	0
Andel av koncernens nettoomsättning, %	0%	1%	1%	0%	0%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	6	1	2	2	0
Justerad balansomslutning, mnkr*	4	11	12	19	0
Justerat eget kapital, mnkr	1	1	1	2	0
Investeringar, mnkr	0	0	0	0	-
Räntabilitet på eget kapital, %	949%	126%	154%	101%	0%
Soliditet, %	14%	7%	10%	9%	97%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

**Jämförelsesiffrorna avser den vilande verksamheten i Uppsala R3 AB som förvärvade inkråmet från Destination Uppsala AB (org.nr. 556307-5042) den 1 januari 2017

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 6 (1) miljoner kronor. Bolaget har under året haft lägre kostnader då avsevärt färre möten, evenemang och aktiviteter kunnat genomföras på grund av pandemins påverkan på bolagets verksamhet. Årets jämförelsestörande poster är huvudsakligen en konsekvens av pandemin och avser justering för uteblivna intäkter och kostnader, till följd av ej genomförda och begränsningar i genomförda evenemang, samt till viss del minskade personal- och verksamhetskostnader.

Vid jämförelse med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav justeras resultatet för poster kopplade till pandemin och poster av engångskaraktär. Bedömningen är att bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 0 miljoner kronor i och med att resultatet före finansiella poster, justerat för jämförelsestörande poster, var 3 miljoner kronor.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet och andra externa aktörer.

Bolaget ska värva och utveckla evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet sker i nära samarbetet med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet, universiteten och andra offentliga myndigheter i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen så väl nationellt som internationellt.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleda evenemang på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Till följd av pandemin har antalet genomförda aktiviteter minskat avsevärt under 2020. Utifrån givna förutsättningar är bedömningen att bolaget helt uppfyller kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Platsvarumärke Uppsala

Bolaget arbetar med marknadsföring av Uppsala mot målgruppen *besökare*, ett av tre ben i platsvarumärke Uppsala som består av bo & leva, verka, besöka. Restriktioner kopplat till resande, allmänna sammankomster och evenemang på grund av pandemin har haft stor påverkan på marknadsföringen under året. Ett flertal aktiviteter har ställts in, andra har ställts om och anpassats. Den nationella och lokala målgruppen har blivit allt viktigare att bearbeta, medan de internationella marknaderna fortsatt bearbetas då intresse finns att återvända efter pandemin. Fokus är att stärka platsvarumärket Uppsala och öka platsens attraktivitet som besöksmål. Insatser har gjorts i samarbete med näringslivet och andra externa aktörer.

Värvning av evenemang

Bolaget värvar och utvecklar evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar till Uppsala. Arbetet har skett i nära samarbete med lokala förvaltningar, föreningsliv och näringslivet. För att ge bäst möjlighet att växa och utvecklas som arrangörer, har värvningen fokuserat på flerårssatsningar med ett eller flera arrangemang per år, under en följd av år. Som en följd av pandemin har ett stort fokus legat på dialog med arrangörer för att flytta fram snarare än att ställa in möten och evenemang.

Arenor

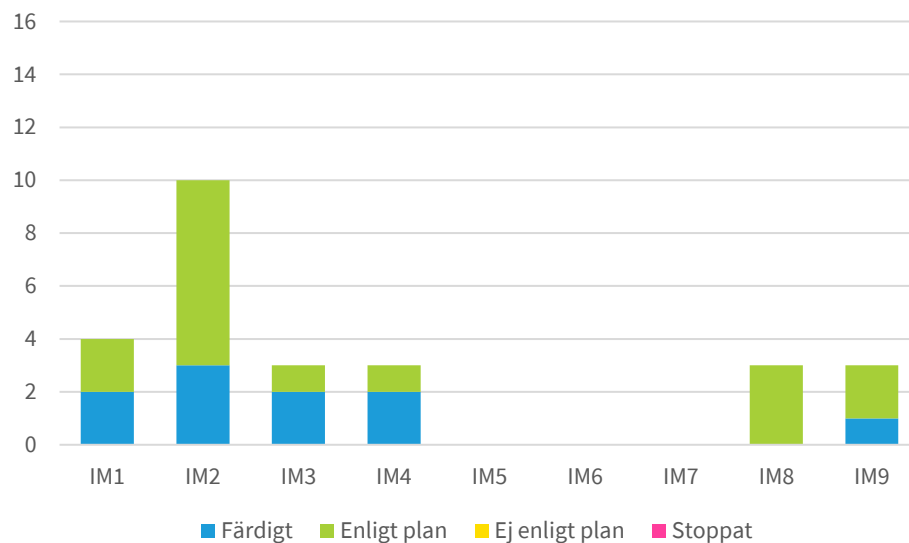
Bolaget koordinerar samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar genom partnerskapet Uppsala Convention Bureau.

Projektledning

Bolaget projektleder evenemang och utvecklings- och samverkansprojekt på uppdrag av Uppsala kommun eller externa uppdragsgivare. Under året har sju uppdrag genomförts varav tre evenemang, tre samverkansprojekt / nätverksuppdrag samt en slutrapport sammanställd. Uppdragen varierar i storlek, tid och resurser. Två av evenemangen genomfördes i digital form.

Mål och uppdrag. Destination Uppsala AB har blivit färdig med tio (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) av 26 uppdrag under året medan

resterande löper på enligt plan. Bolaget har under året bland annat arbetat med uppdraget att öka kännedom kring platsvarumärke Uppsala genom olika insatser för att öka platsens attraktivitet för besökare så som att mot valda målgrupper lyfta fram attraktiva besöksmål, evenemang och aktiviteter.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolagsstyrelsen rapporterar att bolaget delvis uppfyllt mål 5 *Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete* och mål 7 *Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet*. Bolagsstyrelsen rapporterar att det inte bidragit till mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande* på grund av att det ligger utanför bolagets kärnverksamhet.

Fyrishov AB

Fyrishov AB äger och driver besöksområdet Fyrishov, en av Sveriges mest besökta arenor. Bolaget driver också det populära stadsdelsbadet Gottsundabadet i Gottsunda Centrum.

På Fyrishov finns en stor badanläggning som innehåller ett äventyrsbad, en simbassäng med olympiska mått, undervisnings- och träningsbassänger, relaxavdelning och utomhusbad med tillhörande parkområde. Här erbjuds även träning, tävlingar och aktiviteter för både nybörjare och elitidrottare. Varje år genomförs på Fyrishov tävlingar och evenemang inom idrott, men även många möten, mässor och evenemang inom andra områden. Till verksamheten hör också en stubby och camping som har öppet året runt samt ett aktivitets- och parkområde utomhus med beachvolleyboll, bangolf, fotboll och kanotuthyrning och parkeringar.

I april 2017 beslutade Uppsala kommunfullmäktige att ge bolaget i uppdrag att bygga en ny simhall och att utveckla den befintliga badanläggningen på Fyrishov. Därutöver fick bolaget i uppdrag att utreda byggnationen av en ny entré till anläggningen. Under 2020 genomfördes en arkitekttävling för projektet som resulterade i ett vinnande förslag som överskred den beslutade budgetramen och beslut fattades att se över och omarbota projektet.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	78	107	98	97	96
Nettoomsättning, mnkr	97	111	104	91	101
Andel av koncernens nettoomsättning, %	3%	3%	3%	3%	4%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-13	-3	-10	-16	-8
Justerad balansomslutning, mnkr*	382	375	389	384	332
Justerat eget kapital, mnkr	51	51	51	51	9
Investeringar, mnkr	5	4	7	32	9
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg	neg	neg	neg
Soliditet, %	13%	13%	13%	13%	3%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -13 (-3) miljoner kronor. Resultatet har belastats med en jämförelsestörande post som avser nedlagda kostnader i projektet kring badutvecklingen. Rensat för denna post av engångskaraktär är resultatet drygt 1 miljon kronor lägre än föregående år. I likhet med övriga bolag har Fyrishov tagit del av det krispaket som kommit från staten i form av sjuklöneersättning och sänkt arbetsgivaravgift. Bolaget har under året påverkats kraftigt av den pågående pandemin som inneburit stora begränsningar och restriktioner. Verksamheten har varit helt nedstängd under långa perioder. Intäkterna har minskat med 23 miljoner jämfört med 2019. De ekonomiska konsekvenserna har dämpats av den hårda kostnadskontroll som bolaget infört, ett starkt resultat i början av året, bra återhämtning under sommaren samt helårseffekten av uppdragsavtalet med Idrott- och fritidsnämnden. Badverksamheten har under delar av året kunnat vara öppen men med en kraftig minskning av antalet besökare. Multihallarna har tidvis bedrivit föreningsverksamhet men evenemang, konserter och konferenser har ställts in. Jämfört med föregående år har antalet besökare minskat från 1,4 miljoner till 960 tusen personer, en minskning med 32 procent.

Årets investeringar var 5 (4) miljoner kronor. Under året har investeringarna huvudsakligen omfattat badutveckling och den genomförda arkitekttävlingen. Då det vinnande bidraget i tävlingen överskred beslutad budgetram har beslut fattats att se över och omarbete projektet. En förgäveskostnad på 8 miljoner kronor kopplat till projektet har belastat resultatet för 2020.

Pandemins kraftiga påverkan på bolagets verksamhet har även inneburit en stor resultatpåverkan. Vid jämförelse med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav justeras resultatet för poster kopplade till pandemin och poster av engångskaraktär. Bedömningen är att bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på -5 miljoner kronor då det rensade resultatet före finansiella poster var 4 miljoner kronor.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Fyrishov AB ska bidra till en ökad folkhälsa genom att erbjuda en arena för bad, idrott, fritid och rekreation som är välkommande för alla.

Arenan och badet, som besöksattraktion, ska stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska tillhandahålla en plats för aktiviteter för förbättrad folkhälsa, särskilt bland äldre, samt för skolidrott till Uppsalas skolor.

Bolaget ska verka för ökad simkunnighet i Uppsala, bland annat genom att tillhandahålla en plats för simundervisning till Uppsalas skolor.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Under året har bolagets verksamhet kraftigt påverkats av den pågående pandemin genom begränsad eller nedstängd verksamhet. Utifrån givna förutsättningar är bedömningen att bolaget helt eller i hög grad uppfyller kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Bad, idrott och fritid

Bolagets kärnverksamheter är bad, idrott, fritid och rekreation med fokus på folkhälsa och simkunnighet. Simskolor för barn, unga, vuxna och anpassade grupper finns både på Fyrishov och på Gottsundabadet.

Många Uppsalabor tränar på Fyrishov eller Gottsundabadet, genom skolan, i en förening eller individuellt. Fyrishov är också hemmaarena för många av Uppsalas idrottare.

På Fyrishov ryms vanligtvis också en rad andra event som helgfirande för allmänheten under midsommar, lucia, jul och nyår, tävlingar, möten, mässor och andra aktiviteter.

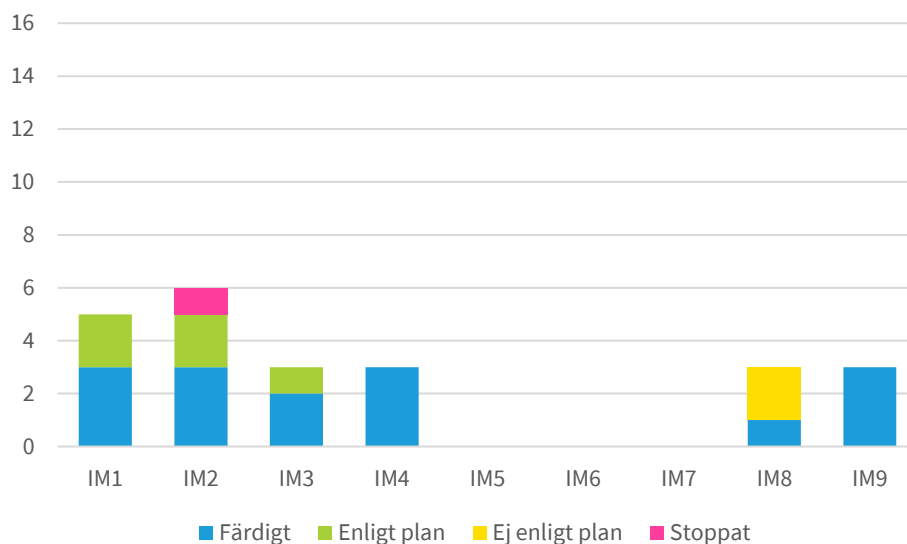
Affärsmässig samhällsnytta

Bolaget bidrar direkt genom sin verksamhet till en ökad samhällsnytta för Uppsala, till exempel med ökad simkunnighet, ökad folkhälsa och en del av besöksnäringens utveckling.

Bolagets anläggningar har hög tillgänglighet både i form av öppettider men även fysisk tillgänglighet Alla ska ha möjlighet att besöka Fyrishov och Gottsundabadet. På båda baden erbjuds simskola för förskola, skola och allmänhet. Bolaget erbjuder även en rad hälsoaktiviteter för både unga och seniorer både i vatten och hallar, exempelvis simträning, aquazumba, augguss, bowling och seniorgymnastik.

Kollektivtrafiken har hållplatser i nära anslutning till Fyrishov och i entréerna finns realtidsvisning av tidtabellerna.

Mål och uppdrag. Fyrishov AB har blivit färdig med 15 (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) av 23 uppdrag under året. Fem uppdrag löper på enligt plan. Två uppdrag är försenade och ett uppdrag är stoppat. Det ena försenade uppdraget handlar om att ta fram en informationshanteringsplan och det andra om att uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter. Pandemin har påverkat genomförande av det sistnämnda uppdraget. Det uppdrag som är stoppat avser uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019–2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Uppsala bostadsförmedling AB

Uppsala bostadsförmedling AB förmedlar hyresrätter från privata och allmännyttiga bostadsbolag till bostadssökande i Uppsalaregionen. Förmedling av bostäder sker via en enkel, trygg, modern och digital förmedlingstjänst till den bostadssökande som har längst kötid och uppfyller hyresvärdens kriterier. Tydlighet, transparens och tillgänglighet präglar bolagets tjänster och kontakter med bostadssökande, hyresvärdar och övriga intressenter. Nöjda bostadssökande och hyresvärdar är bolagets viktigaste mål.

Under 2020 har bostadsförmedlingen förmedlat 6 755 (6 177) bostäder. Per den 31 december 2020 fanns 111 240 (106 115) betalande bostadssökande i bostadskön.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	39	37	27	21	18
Nettoomsättning, mnkr	31	28	26	24	7
Andel av koncernens nettoomsättning, %	1%	1%	1%	1%	0%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	1	-1	-1	2	-6
Justerad balansomslutning, mnkr*	28	26	29	28	26
Justerat eget kapital, mnkr	6	7	7	7	7
Investeringar, mnkr	2	0	2	3	8
Räntabilitet på eget kapital, %	18%	neg	neg	24%	neg
Soliditet, %	23%	26%	25%	26%	28%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 1 (-1) miljoner kronor och är 2 miljoner kronor högre än föregående år. I utfallet ingår poster av engångskaraktär för nedlagd tid i utvecklingen av den digitala förmedlingstjänsten samt statliga stöd kopplat till pandemin. Rensat för dessa jämförelsestörande poster var resultatet 1 miljoner kronor högre än föregående år. Resultatet och den högre omsättning kommer från ökat antal bostadssökande och fler förmedlade bostäder. Intäktsökningen möts till viss del av högre personalkostnader till följd av en växande organisation.

Bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på -2 miljoner kronor i och med att resultatet före finansiella poster, justerat för jämförelsestörande poster, var 0 miljoner kronor.

Årets investeringar uppgick till 2 (0) miljoner kronor och avser projekt ”delad förmedlingstjänst” som är en utveckling av den digitala kö- och förmedlingstjänsten i samarbete med Boplats Syd.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala bostadsförmedling AB ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om och marknadsföra bostadsmarknaden i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden med fokus på grupper som har det särskilt svårt att ta sig in på bostadsmarknaden.

Bostadsförmedlingen ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling.

Bolaget ska vara en digital förmedling med en tydlig digital profil.

Bostadsförmedlingen ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Bolaget ska spela en viktig roll inom det bostadssociala området.

Bolaget uppfyller helt eller delvis kommunfullmäktiges ägardirektiv.

En effektiv hyresrättsmarknad med enkelt inträde

Bolagets strategi är att erbjuda en tillgänglig, tydlig och transparent förmedlingsprocess som säkerställer förmedling efter kötid och i enlighet med hyresvärdarnas kriterier. Bolaget förser intressenter med underlag för att förbättra matchningen av utbud och efterfrågan. Vid årsskiftet 2020/2021 hade bostadsförmedlingen avtal med 35 hyresvärdar i fem olika kommuner och har under året förmedlat 6 755 bostäder.

Bolaget har harmoniserat publicerings- och svarstider gällande trygghetsboenden för samtliga hyresvärdar. Bostadsförmedlingen kommer även fortsättningsvis prioritera att minska det digitala glappet hos våra bostadssökande genom att öka kompetensen hos användarna av den digitala förmedlingstjänsten samt erbjuda service och tjänster med hänsyn till målgruppers olika förutsättningar och behov.

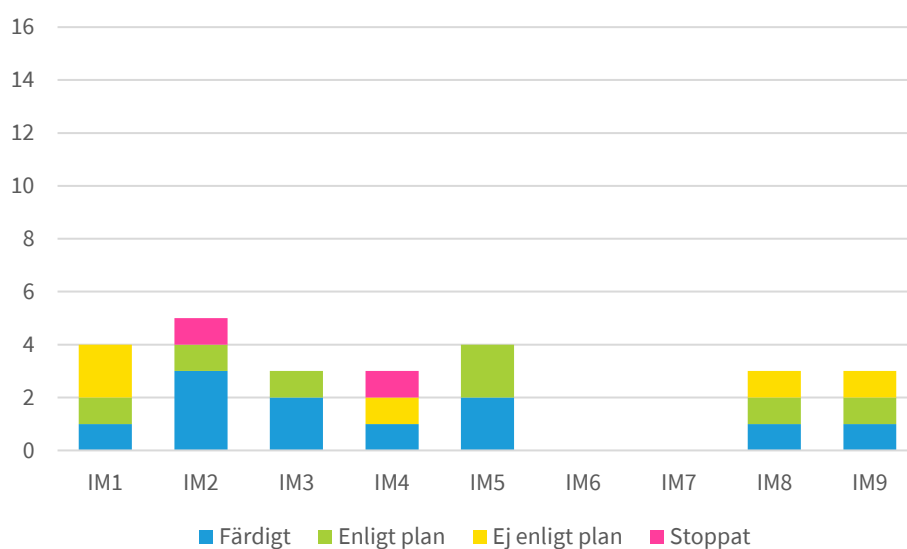
Kostnadstäckning och erbjuda efterfrågade tjänster mot betalning

Bostadsförmedlingen arbetar kontinuerligt med att effektivisera verksamheten för att kunna bära sina egna kostnader. Bolagets verksamhet finansieras av de bostadssökande och bolagets strategi är att det ska upplevas som en rimlig kostnad att stå i bostadskön och att få en bostad samt att samtliga bostadssökande har lika möjligheter genom bolagets förmedlingstjänst. Bolaget har under året gjort marknadsinsatser åt hyresvärdar mot ersättning enligt självkostnadsprincip. Den fulla effekten på avgiftshöjningen som gjordes i december 2019 syns först på helårsbasis år 2021. Bolaget vidareutvecklar förmedlingssystemet och ett samarbete med Boplats Syd har inletts under 2020 för att tillsammans utveckla bostadsförmedlingsuppdraget och effektivisera verksamheterna.

Verksamhet i Uppsalaregionen

Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om bostadsmarknaden samt marknadsföra den i Uppsalaregionen. Verksamheten stärker regionens attraktionskraft och underlättar för de bostadssökande. Bostadsförmedlingen tillhandahåller en förmedlingstjänst som underlättar för aktörer som bygger hyresrätter i regionen. Under 2020 har bostäder förmedlats i fem olika kommuner. Bolaget beskriver bostadsområden och dess service samt aktiviteter i bostadsannonser.

Mål och uppdrag. Uppsala bostadsförmedling AB har blivit färdig med elva av 25 uppdrag under året. Sju uppdrag löper på enligt plan. Två uppdrag är stoppade, fyra uppdrag är försenade och ett uppdrag som ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9 är försenat. De uppdrag som är försenade avser jämställd resursfördelning, öka antalet anställda med funktionsvariationer, uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter samt utveckla förmågan att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling. Pandemin har påverkat arbetet med uppdragen. De uppdrag som är stoppade avser kompetenslyft kring barnrätt och uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019–2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolaget rapporterar att bolaget delvis uppfyllt mål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi, mål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete och mål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala. Bolaget rapporterar att det avstått från att bidra till mål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB bedriver uthyrning av lokaler, huvudsakligen till de olika verksamheter som Uppsala kommun har ansvar för. Bolaget äger bland annat stadshuset och konsert- och kongresshuset samt flera brandstationer. Det övergripande verksamhetsmålet är långsiktig förvaltning av fastigheterna genom förvärv, avyttring, ägande och bebyggande. Medborgarnas, de kommunala verksamheternas och de berörda nämndernas behov ska säkerställas.

Verksamheten bedrivs i huvudsak inom tre områden; förvaltning, uthyrning och projektutveckling. Bolaget arbetar kontinuerligt med att anpassa verksamheten utifrån ägardirektiven och att utveckla och förädla fastighetsbeståndet med hållbarhet som ledstjärna.

Bolaget har gemensam administration med systerbolaget AB Uppsala Kommuns Industrihus. Bolagets styrelse utgörs av representanter från systerbolagets styrelse. Sammantaget innebär det att bolaget drivs utifrån samma rutiner och processer som AB Uppsala Kommun Industrihus.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	0	0	0	0	0
Nettoomsättning, mnkr	27	26	25	34	41
Andel av koncernens nettoomsättning, %	0%	0%	1%	1%	1%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-19	-15	-13	-7	1
Justerad balansomslutning, mnkr*	1 385	1 005	604	371	357
Justerat eget kapital, mnkr	307	245	208	175	180
Investeringar, mnkr	420	347	191	47	9
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg	neg	neg	1%
Soliditet, %	22%	24%	38%	47%	50%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -19 (-15) miljoner kronor. Då bolagets hyresgäster främst är Uppsala kommun har påverkan av den pågående pandemin varit begränsad. Bolaget har, i linje med beslut av Uppsala kommuns krisledningsnämnd, tillhandahållit hyresrabatt till en av sina hyresgäster och tagit del av krispaketet från staten i form av sjuklönersättning och sänkt arbetsgivaravgift. Det lägre resultatet 2020 är till övervägande del en konsekvens av högre räntekostnader på grund av den ökade upplåningen för ombyggnationen av stadshuset.

Kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav uppgår till -2 miljoner kronor. Resultatet före finansiella poster uppgick till -9,1 miljoner kronor. Som en följd av det pågående avyttringsarbetet av fastigheterna i AB Uppsala Kommuns Industrihus bör resultat i Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB och AB Uppsala Kommuns Industrihus ses som en helhet vid jämförelse med resultatkravet. Vid en sammanvägning är bedömningen att bolaget klarar resultatkravet.

Årets investeringar var 420 (347) miljoner kronor. Investeringarna avser i huvudsak det pågående arbetet med om- och tillbyggnaden av stadshuset.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska särskilt fokusera på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet. Värdet på fastighetsbeståndet ska bibehållas eller öka över tid.

Bolaget ska utveckla och förvalta fastighetsbeståndet med fokus på hållbarhet och klimatneutralitet. Bolaget ska arbeta med utveckling genom innovativa samarbeten inom såväl energiteknik som andra fastighetsrelaterade områden.

Bolaget ska bidra med tjänster inom fastighetsförvaltning och fastighetsutveckling till kommunen. Vidare ska bolaget vara delaktig i Uppsalas stadsutveckling och därmed även samverka med övriga bolag i arbetet med att utveckla nya och befintliga stadsdelar.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta AB Uppsala Kommuns Industrihus kvarvarande fastighetsbestånd och bistå i avyttringsprocessen av AB Uppsala Kommuns Industrihus fastigheter.

Bolaget uppfyller helt eller i hög grad kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Utveckling och förvaltning

Bolaget har fortsatt sitt arbete med att identifiera, planera och genomföra underhåll i fastighetsbeståndet. Under 2020 har renoveringar och ombyggnationer av lokaler i längan på Walmstedtska gården utförts och lokalerna har uppgraderats till modern utformning, i Ekeby har takrenovering utförts på Mässen och i Skyttorps brandstation har värmeanläggningen ersatts till en mer energieffektiv. Bolaget har uppgraderat styrsystemet för fastighetsdrift till ett modernare system.

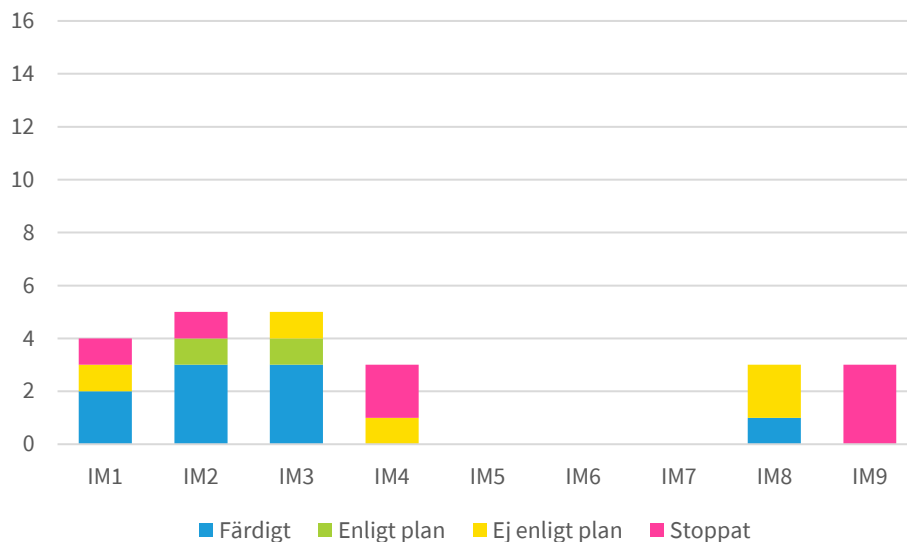
Stadshusprojektet har under 2020 uppnått status ”monterad anläggning”, vilket innebär att medieförsörjning, aggregat, apparater och dylikt har kopplats in och att installationsarbeten och rumsbildningar är iordningställda. Stadshuset förväntas vara klart för inflyttning i slutet av 2021.

Hållbarhet och klimatneutralitet

Flera åtgärder har gjorts för att spara energi i fastighetsbeståndet och energideklarationer har gjorts på samtliga fastigheter.

Stadshusprojektet är det projekt som har störst påverkan i närmiljön. Bolaget fokus på hållbarhet är hög där målet är att certifiera stadshuset enligt kraven för BREEAM Excellent.

Mål och uppdrag. Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB har blivit färdig med nio av 23 uppdrag under året. Två uppdrag löper på enligt plan. Fem uppdrag är försenade och sju uppdrag är stoppade (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9). De uppdrag som är försenade avser att öka byggandet av trä då inga nybyggnationer är påbörjade, öka antalet anställda med funktionsvariation, utveckla medborgardialog, uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter samt utveckla förmågan att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling. De uppdrag som är stoppade avser kartläggning av hur resurser fördelas mellan kvinnor och män, äldrevänlig kommun, kompetenslyft kring barnrätt, intensifiera arbetet med att minska strukturella skillnader på grund av kön, möjliggöra för fler deltidsbrandmän samt uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019–2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolagsstyrelsen rapporterar att bolaget avstått från att bidra till mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande* och mål 7 *Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet* samt mål 8 *Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället* på grund av att de inte anses vara relevanta för bolagets verksamhet.

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Uppsala Kommun Skolfastigheter AB äger, förvärvar, avyttrar, bygger och förvaltar skolfastigheter. Beståndet omfattar idag 136 fastigheter och växer i takt med att nya skolor och förskolor byggs. Fastighetsbeståndet är förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Bolagets uppgift är att erbjuda ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet inom Uppsala kommun. Därigenom ska bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Bolagets fastighetsbestånd hyrs till största delen ut till Uppsala kommun.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	86	83	72	57	38
Nettoomsättning, mnkr	679	630	562	519	497
Andel av koncernens nettoomsättning, %	21%	19%	18%	18%	18%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	162	89	42	47	22
Justerad balansomslutning, mnkr*	6 652	6 549	6 203	5 590	4 882
Justerat eget kapital, mnkr	1 056	901	785	760	694
Investeringar, mnkr	546	571	807	784	500
Räntabilitet på eget kapital, %	15%	10%	5%	6%	3%
Soliditet, %	16%	14%	13%	14%	14%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster netto redovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 162 (89) miljoner kronor. I resultatet ingår jämförelsestörande poster i form av en realisationsvinst, försäkringsersättningar, avgångsvederlag och utrangeringar. Bolaget har under året haft en begränsad påverkan av den pågående pandemin men har, i linje med beslut av Uppsala kommuns krisledningsnämnd, tillhandahållit hyresrabatt till sina externa hyresgäster. Bolaget har tagit del av det statliga krispaketet i form av ersättning för sjuklönekostnader och sänkt arbetsgivaravgift. Justeras årets och föregående års resultat för poster av engångskaraktär samt för effekter av den pågående pandemin var resultatet drygt 1 miljoner kronor högre än föregående år.

Nettoomsättningen och de fastighetsrelaterade kostnaderna har ökat till följd av uthyrningen av fler moduler och av helårseffekter från nyproduktioner som färdigställdes under föregående år. Under året har inga nya nyproduktioner färdigställts. Bolaget har under året stärkt driftnettot på sina fastigheter genom ökade hyresintäkter, en mild vinter med minskade kostnader för snöröjning och värme samt genom en fortsatt effektiv fastighetsförvaltning. Organisationen fortsätter att växa och är relaterad till bolagets utökade fastighetsbestånd och många pågående fastighetsprojekt.

Resultatet före finansiella poster, rensat för årets jämförelsestörande poster, uppgick till 177 miljoner kronor. Bolaget uppfyller därmed kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 173 miljoner kronor.

Marknadsvärdet på bolagets fastighetsbestånd, exklusive pågående projekt, uppgår per 31 december 2020 till 7 697 (7 449) miljoner kronor, vilket är en ökning med 248 miljoner kronor (3 procent) jämfört med föregående år. Ökningen härrör främst från värdehöjande renoveringar.

Direktavkastning på fastighetsbeståndet är 5,50 (5,54) procent. Den lägre direktavkastningen beror på ett ökat antal nyproduktioner och renoveringar som ger ett högre fastighetsvärde samtidigt som intäkterna inte ökar i samma takt.

Årets investeringar uppgick till 546 (571) miljoner kronor. Investeringarna består i huvudsak av nyproduktion av förskolor, skolor samt underhåll och anpassningar av lokaler. Under året har majoriteten av bolagets investeringsprojekt befunnit sig i tidiga skeden och inga nya skolor eller förskolor har färdigställts. Däremot har konstgräsplanen på Johannesbäcksskolan tagits i bruk under året och renoveringen av Bäcklösa idrottshall färdigställts. Bolaget har tecknat två större entreprenadkontrakt för nybyggnation av Lövstalöt förskola med plats för 108 barn och Lindbackens nya förskola med plats för 144 barn.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar.

Bolaget ska ha en ledande roll i planeringen och genomföra utbyggnaden av pedagogiska fastigheter för ett växande Uppsala och ta särskilt ansvar för att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror.

Bolaget ska utgå från lokalförsörjningsplan samt funktionsprogram för pedagogiska lokaler.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma utbildningslokaler.

Bolaget uppfyller helt eller i hög grad kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Energioptimering och miljöarbete i fokus

Under året har stort fokus lagts på att lägga grunden till ett systematiskt energiarbete genom bland annat utbildning i driftoptimering, installerade mätare som möjliggör energiuppföljning, påbörjad driftrondering och upprättande av energianalyser. Potentialen för soleanläggningar på fastigheternas tak har kartlagts och en analys ledde fram till ett nytt långsiktigt mål för installerad effekt 4 MW till 2030.

På väg mot ett fossilfritt Uppsala har Uppsala Kommun Skolfastigheter AB under 2020 tecknat tilläggsavtal för fjärrvärme och el. Den energi som levereras till fastigheterna är klimatneutral genom kompensation. Bolaget arbetar också för att få en helt fossilfri fordonsflotta.

Fortsatt arbete för att uppnå giftfria lokaler

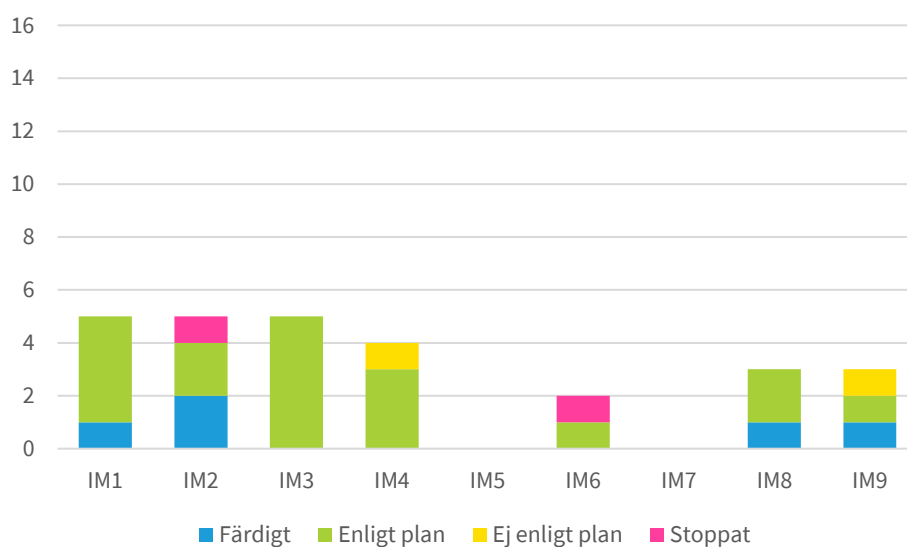
Hälsosamma utbildningslokaler/miljöer innebär att barn och vuxna ska kunna vistas i lokalerna och miljöerna utan risk för en försämrad hälsa. Detta innebär att luften ska vara frisk att andas och ingen ska exponeras för farliga ämnen inom- eller utomhus.

Vid nyproduktion kvalitetssäkrar och säkerställer bolaget energisnål drift, giftfria material och god inomhusmiljö genom certifieringssystemet Miljöbyggnad. Bolaget ska också säkerställa en hälsosam inomhusmiljö i det befintliga beståndet. Vid ombyggnationer miljöprövas produkter och byggvaror för att säkerställa att inga farliga ämnen byggs in i fastigheterna. Driftens produkter har miljöprövats.

Uppsala växer smart och hållbart

Genom ansvarsfull resursanvändning och bra materialval har Uppsala Kommun Skolfastigheter AB bidragit till att Uppsala växer smart och hållbart.

Mål och uppdrag. Uppsala kommun Skolfastigheter AB har blivit färdig med fem (varav ett är gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) av 27 uppdrag under året. 18 uppdrag löper på enligt plan, två uppdrag är försenade och två uppdrag är stoppade. De uppdrag som är försenade avser att öka antalet anställda med funktionsvariation och möjliggöra för fler deltidbrandmän då det inte har varit aktuellt. De uppdrag som är stoppade avser att beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut som har prioriteras bort då det anses ligga för långt från deras grunduppdrag samt utveckla verksamheten med förskolebussar och infrastruktur så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolagsstyrelsen rapporterar att bolaget avstått från att bidra till mål 7 *Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet* då bolaget säkerställer tillgängliga, trygga och hälsosamma lärmiljöer.

Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB

Uppsala Kommun Sport- och Rekreationsfastigheter AB äger 46 fastigheter med en sammanlagd yta på 76 844 kvadratmeter. Utöver de fastigheterna äger bolaget 272 hektar mark. Bolaget utvecklar och förvaltar Uppsalas största utbud av arenor och platser för idrott, fritid, rekreation och evenemang. Anläggningarna finns på attraktiva platser i centrala Uppsala och i natursköna områden inom hela Uppsala kommun.

Uppsala Kommun Sport- och Rekreationsfastigheter AB ska genom nytänkande och ett klimatsmart tänkande förbättra standarden i fastighetsbeståndet och bidra till bästa möjliga tillgänglighet och användande av mark och lokaler.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	25	21	18	14	12
Nettoomsättning, mnkr	136	96	73	57	72
Andel av koncernens nettoomsättning, %	4%	3%	2%	2%	3%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	9	0	2	-3	16
Justerad balansomslutning, mnkr*	1 724	1 614	1 094	736	552
Justerat eget kapital, mnkr	58	45	43	46	43
Investeringar, mnkr	269	615	365	174	114
Räntabilitet på eget kapital, %	15%	1%	5%	neg	37%
Soliditet, %	3%	3%	4%	6%	8%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 9 miljoner (0) miljoner kronor. I resultatet ingår jämförelsestörande poster så som utrangeringar och en realisationsvinst. Påverkan av den pågående pandemin har varit begränsad men bolaget har, i linje med beslut av Uppsala kommuns krisledningsnämnd, tillhandahållit hyresrabatt till sina externa hyresgäster. Bolaget har tagit del av det statliga krispaketet i form av ersättning för sjuklönekostnader och sänkt arbetsgivaravgift. Rensat för posterna av engångskaraktär och poster kopplade till den pågående pandemin var resultatet 11 miljoner kronor högre än föregående år.

Bolaget har under flera år varit inne i en expansionsfas där stora investeringar pågått samtidigt som det befintliga beståndet haft ett omfattande underhållsbehov vilket gett lägre resultatnivåer. Idrifttagandet av Studenternas har inneburit att bolagets kostnader för upplåning i pågående investeringsprojekt nu möts av ökade hyresintäkter från uthyrningen av de kommersiella lokalerna och från arenan, vilket stärker resultatet. Detta möts av ökade fastighetsrelaterade kostnader. Tillväxten i bolaget driver en större organisation med fler anställda och högre personalkostnader. Bolagets resultat belastas i år av en förgäveskostnad på 7 miljoner kronor för de kommersiella lokalerna på Studenternas. Av dessa avser drygt 5 miljoner kronor offert- och projekteringskostnader för de befintliga husen och knappt 2 miljoner kronor projekteringskostnader för ytterligare en byggnad som inte uppfördes.

Bolagets resultat före finansiella poster och rensat för de jämförelsestörande posterna uppgick till 19 miljoner kronor. Bolaget uppfyller därmed kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 17 miljoner kronor.

Årets investeringar uppgick till 269 (615) miljoner kronor. Den enskilt största investeringen var pågående om- och tillbyggnaden av Studenternas. Projektet har inneburit fördyrningar och tidplanen har förskjutits till slutligt färdigställande under 2021.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden planera för en flerfunktionell användning av lokaler, mark och anläggningar.

Bolaget ska fokusera på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet.

Bolaget ska verka för att erbjuda bra och kostnadseffektiva lokaler och anläggningar.

Bolaget ska, vid uppförande eller tillbyggnation av anläggning, eftersträva att fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska verka för att ytterligare förbättra tillgängligheten.

Bolaget uppfyller helt kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Bolagets klimatutmaningar

Under 2020 har bolagets hållbarhetsavdelning tagit fram en solstrategi som ska implementeras för hela bolaget. Klimatprotokollsarbetet har startat och bolaget är sedan 1 oktober 2020 formellt antagen som medlem.

I och med inträdet i klimatprotokollet har bolaget tagit fram fem relevanta klimatutmaningarna. De valda klimatutmaningarna är:

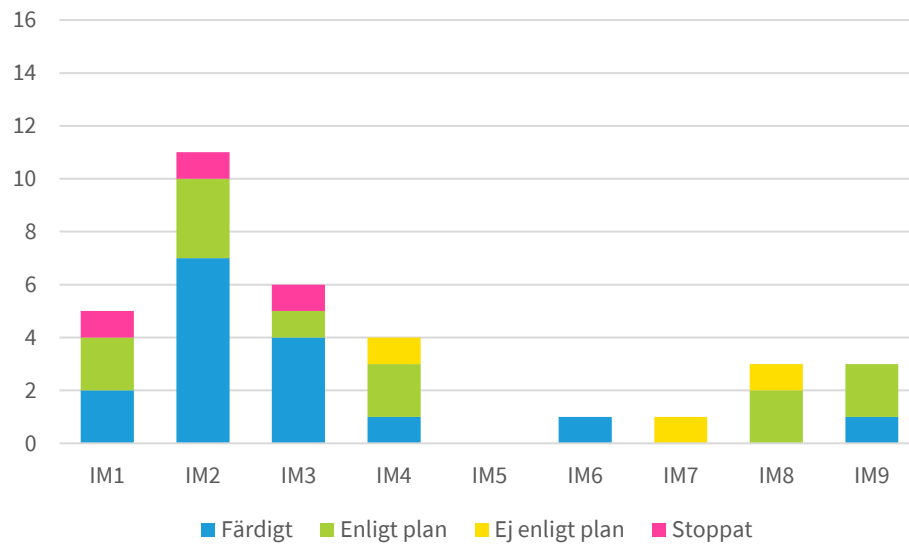
- bygga mer i trä
- underlätta för besökare att transportera sig lättare till anläggningarna
- beräkna klimatpåverkan i samtliga byggprojekt
- energieffektivisera med 20 procent
- egen solex, 5 procent av förbrukningen år 2030.

Förbättrad tillgänglighet

Underhållsplanen innehåller åtgärder för att förbättra tillgängligheten, både utanför och intill anläggningarna. En förnyad konkurrensupphandling är utförd för belysningsbyte i Anders Diöshallen, Storvreta idrottshallar och Vattholma sporthall. Alla tre projekten är tilldelade och väntar nu på genomförande. Byte sker nu till LED-belysning för att säkra en ljus och säker miljö. Vidare sker arbete fortlöpande med att informera brukare och skapa säkra och lättillgängliga miljöer på våra anläggningar.

Mål och uppdrag. Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB har blivit färdig med 16 av 34 uppdrag under året. Tolv uppdrag (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) löper på enligt plan, tre uppdrag är försenade och tre uppdrag är stoppade. De försenade uppdragen avser öka antalet anställda med funktionsvariation i kommunens verksamheter, etablera fler träffpunkter 65+ och seniorrestauranger samt uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter. De uppdrag som är stoppade avser att inventera tätortsnära natur- och friluftsområden lämpliga att skydda som naturreservat och att utveckla förmågan att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling samt ett uppdrag som

kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019–2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla alla av kommunfullmäktiges inriktningsmål förutom mål 7 *Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet* där bolaget har avstått från att bidra utifrån att bolaget avvaktar initiativ från äldrenämnden.

Uppsala kommuns Fastighets AB

Uppsala Kommuns Fastighets AB äger och förvaltar cirka 67 700 kvadratmeter uthyrningsbar yta fördelat på fem fastigheter i stadsdelen Gottsunda. Fastigheterna omfattar två centrumanläggningar för handel, varav den största är Gottsunda centrum, och cirka 300 hyresbostäder. Utöver det förvaltar bolaget även lokaler för vård, skola, idrott och kultur.

Uppsala Kommuns Fastighets AB bildar tillsammans med sina två dotterbolag en underkoncern till Uppsala Stadshus AB.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	14	15	18	17	19
Nettoomsättning, mnkr	98	96	99	91	87
Andel av koncernens nettoomsättning, %	3%	3%	3%	3%	3%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-9	-13	42	-1	-3
Justerad balansomslutning, mnkr*	935	1 026	1 042	959	913
Justerat eget kapital, mnkr	251	241	207	206	204
Investeringar, mnkr	29	82	46	75	95
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg	20%	neg	neg
Soliditet, %	27%	23%	20%	22%	22%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -9 (-13) miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor högre än föregående år. Resultatförbättringen beror framförallt på helårseffekt av lokaler som hyrdes ut under hösten 2019 och att vakansgraden i Gottsunda centrum fortsatt att minska. Till viss del motverkas detta av högre kostnader för akuta reparation av lokaler. I årets resultat finns jämförelsestörande poster, såväl positiva som negativa, framförallt till följd av kommunfullmäktiges beslut den 29 april 2019 om att bolagets fastighetsbestånd ska avyttras. Bolagets fastighetsbestånd i Storvreta centrum och en fastighet i Gottsunda har avyttrats under året. Arbetet med avyttringar av bolagets fastigheter innebär omprioriteringar av resurser i bolaget och till följd av detta har rekrytering och tillsättande av vakanta tjänster varit utmanande och kompetensförsörjning sker genom fler externa konsulter. Ytterligare jämförelsestörande poster är intäktsbortfall och kostnader till följd av pandemin. Effekter av pandemin har belastat resultatet med 5 miljoner kronor. Rensat för dessa poster av engångskaraktär är resultatet 4 miljoner kronor högre än föregående år.

Vid jämförelse med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav justeras resultatet för poster kopplade till pandemin och poster av engångskaraktär. Bedömningen är att bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 3 miljoner kronor då resultatet före finansiella poster, justerat för jämförelsestörande poster, var 3 miljoner kronor.

Årets investeringar uppgick till 50 (82) miljoner kronor och är 32 miljoner kronor lägre än föregående år. Minskningen beror på att några större investeringsprojekt förskjutits i tid till 2021.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att äga och utveckla samt förvalta lokaler och centrumanläggningar och andra lokaler för handel. Bolaget kan även äga bostäder i anslutning till centrumanläggning.

Bolaget ska vara en motor i utvecklingen av lokala stadsdels- och tätortscentrum och stärkt social sammanhållning i kommunen.

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen genomföra en idékoncepttävling för försäljning av Gottsunda Centrum, i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut den 29 april 2019. Bolagets övriga fastigheter ska enligt beslutet säljas till externa aktörer eller överlätas inom kommunkoncernen.

Bolaget ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till fem procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år).

Bolaget ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Bolaget uppfyller helt eller i hög grad kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Gottsunda centrum

I strategin för Gottsunda centrum utgår bolaget från de viktigaste framgångsfaktorerna; dagligvaruhandeln, parkeringarna och kulturen. Gottsunda centrum har idag flertalet livsmedelsaktörer som tillsammans med Systembolaget utgör centrumets ryggrad. Även apotek och blommor är viktiga inslag i det framgångsrika dagligvaruutbudet. Markparkeringar är en viktig framgångsfaktor för dagligvaruhandeln. Gottsunda Kulturhus har ett omfattande utbud av kulturella aktiviteter. Här finns bibliotek, samlings-salar, biosalong, konstateljéer och olika scener för dans och musik. Sammantaget ger det centrumet en unik prägel.

Social sammanhållning

Genom att följa strategin för Gottsunda centrum kommer arbetet för stärkt social sammanhållning att utvecklas. Även om centrumutvecklingen bidragit till en positiv utveckling för stadsdelen de senaste 6–9 åren är det dock långt kvar innan Gottsundas stämpel som utanförskapsområde försvunnit. Nyckeln till att långsiktigt säkra utvecklingen ligger i att stärka stadsdelen socialt och skapa en enhet av södra Uppsala.

Bolaget har arbetat med detta genom att driva Kulturpunkten som aktivt samverkar med de fasta institutionerna i kommunen och anordnar en rad av evenemang.

Bolaget arbetar aktivt med Handlingsplan Gottsunda/Valsätra, med säkerhets- och trygghetsfrågor och deltar i att utveckla Gottsundasamverkan med näringsidkare och lokala aktörer i syfte att reducera och förebygga brott och skadegörelse.

Idékoncepttävling och försäljning av Gottsunda centrum

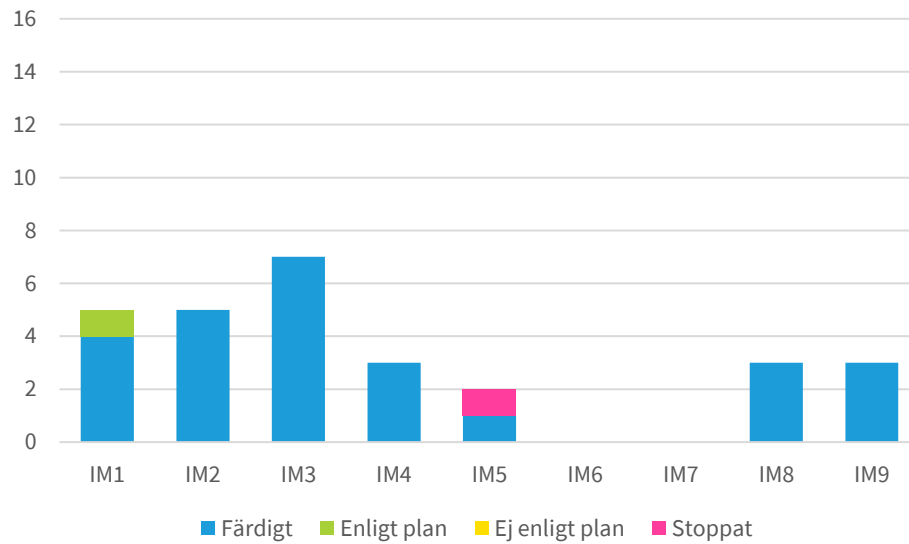
Under 2020 genomförde kommunstyrelsen, tillsammans med Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag, en idékoncepttävling för försäljning av Gottsunda centrum. Resultatet av tävlingen är ännu inte fastställt.

Bostadsförmedling

Bolaget använder Uppsala bostadsförmedlingen AB för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder. Kommunen har under året inte begärt några lägenheter till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand.

Mål och uppdrag. Uppsala kommuns Fastighets AB har blivit färdig med 26 (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) av 28 uppdrag under året. Ett

uppdrag löper på enligt plan och ett uppdrag är stoppat. Det uppdrag som är stoppat avser att underlätta ungas etablering på bostadsmarknaden då bostäderna förmedlas via Uppsala Bostadsförmedling men det finns möjlighet att bygga passande boendeformer i framtiden.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

Uppsala Konsert & Kongress AB

Uppsala Konsert och Kongress AB bedriver konsert-, kultur-, kongress- och restaurangverksamhet i konsert- och kongresshuset vid Vaksala torg. Bolaget hyr ut lokaler samt arrangerar kongresser, konferenser, möten, mässor, utställningar och evenemang. Bolaget driver även en restaurang och lunchservering.

Konsert- och kongresshuset består av stora salen (1 150 platser), sal B (600 platser), sal C (120 platser), sal D (800 platser bankett, alternativt 1 500 platser stående publik) och flera konferens- och mötesrum. Det finns ytterligare en scen i restaurangdelen som rymmer mellan 200 och 600 besökare.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	68	66	67	68	67
Nettoomsättning, mnkr	16	50	57	51	60
Andel av koncernens nettoomsättning, %	1%	2%	1%	1%	2%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-45	-39	-34	-34	-28
Justerad balansomslutning, mnkr*	72	63	61	83	55
Justerat eget kapital, mnkr	48	36	36	36	3
Investeringar, mnkr	3	6	4	4	6
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg	neg	neg	neg
Soliditet, %	66%	57%	59%	44%	5%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -45 (-39) miljoner kronor. Året inleddes lovande inom såväl program- som mötesverksamhet och 2020 spåddes tidigt att bli ett bra år för verksamheten, men bolagets verksamhet har begränsats kraftigt av pandemin. Huset var stängt från mars till augusti och öppet endast med begränsad verksamhet från september till mitten av november för att därefter stänga igen. Bolagets målsättning blev istället att hantera avbokningar, förflyttningar, finna nya flexibla lösningar och att i största möjliga mån behålla bokningarna för framtiden. 69 procent av samtliga mötesbokningar mellan mars-december 2020 har blivit ombokade. Nettoomsättningen minskade med 34 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Årets jämförelsestörande poster är huvudsakligen en konsekvens av pandemin och avser justering av uteblivna intäkter och kostnader, till följd av den nedstängda verksamheten, samt erhållna statliga stödåtgärder som exempelvis permitteringsstöd och omställningsstöd.

Vid jämförelse med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav justeras därför resultatet för poster kopplade till pandemin och poster av engångskaraktär. Bedömningen är att bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på -32 miljoner kronor då det justerade resultatet före finansiella poster var -32 miljoner kronor.

Årets investeringar var 3 (6) miljoner kronor och avsåg framförallt implementering av ett affärssystem samt teknisk utrustning och inventarier.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Ägaridé

Ägaridé tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling och är bolagets långsiktiga direktiv. Den möjliggör en perspektivförskjutning mot en mer tillitsbaserad styrning och är en grund för kvalitativa samtal, uppföljning och ägardialog i form av hur man lever idén.

Bolaget ska genom sin verksamhet vara en livfull mötesplats som genomsyras av en unik mix av musik, såväl dag som natt, och som med sin kvalitet med både bredd och spets attraherar och inspirerar till möten mellan människor i olika åldrar och med olika livsstilar – lokalt, nationellt och internationellt.

Bolaget ska genom sin event-, kongress- och konferensverksamhet aktivt bidra till utvecklingen av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka, leva och verka i.

Bolaget ska samspela med omgivningen och medverka till en levande stadskärna som vidgas mot östra Uppsala utifrån sin geografiska plats.

Bolaget ska samverka med näringslivet och aktörer som stärker de olika verksamheterna inom musikens respektive event-, kongress- och konferensverksamhetens områden.

Bolaget ska ha affärsmässighet som drivkraft.

I februari 2020 beslutade kommunfullmäktige om Uppsala Konsert och Kongress AB:s ägaridé. Ägaridéen har ersatt de tidigare ägardirektiven och är mer långsiktiga direktiv. Innehållet i ägaridéen tydliggör bolagets roll i Uppsalas utveckling.

Under året har bolaget arbetat med att integrera kommunfullmäktiges beslutade ägaridé i verksamheten. Till följd av pandemin har bolagets verksamhet varit helt eller delvis nedstängd under året. Utifrån givna förutsättningar har därför delar i ägaridéen ännu inte varit möjliga att uppfylla fullt ut.

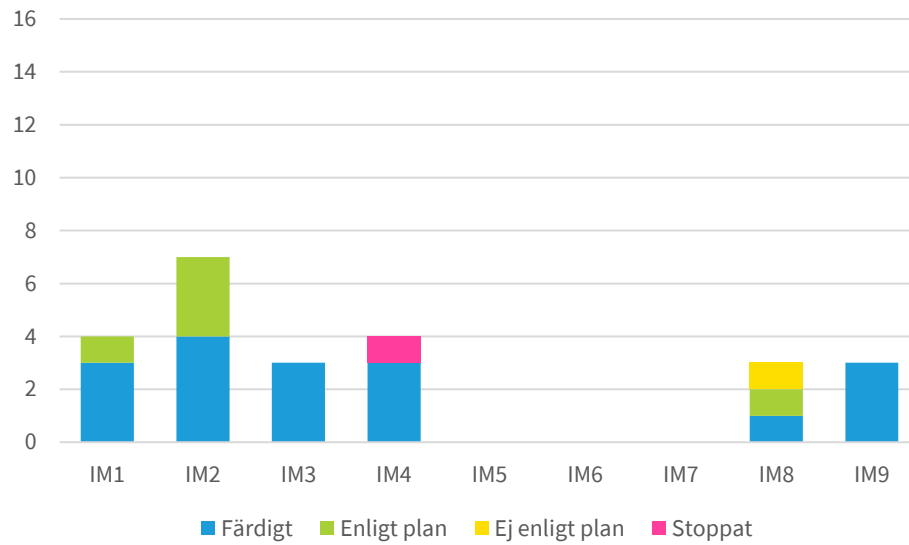
Ett hus för alla

Uppsala Konsert och Kongress strävar efter att nå fler målgrupper och vara ett centrum för kultur och möten dit alla är välkomna. Uppsala Konsert och Kongress arrangerar vanligtvis cirka 300 kulturevenemang årligen för olika målgrupper och i olika format fördelat på fem scener. Därtill arrangeras under ett år normalt hundratals möten, mässor, konferenser, kongresser och internationella nätverksträffar.

Målet är att vara en angelägenhet för alla Uppsalabor och att komplettera det övriga utbudet i staden. Ett relevant och levande kulturliv är en viktig faktor för en vital stad, och via det program som Uppsala Konsert och Kongress arrangerar – för egen maskin eller i samarbete med andra aktörer – bidrar bolaget till Uppsalas attraktionskraft.

Samarbeten är centrala för bolagets verksamhet. Uppsala Konsert och Kongress arbetar med samarbeten på flera nivåer, lokalt, nationellt och internationellt. Det skapar möjligheter att attrahera artister och produktioner till Uppsala.

Mål och uppdrag. Uppsala Konsert & Kongress AB har blivit färdig med 17 (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) av 24 uppdrag under året. Fem uppdrag löper på enligt plan. Ett uppdrag löper ej på enligt plan och ett uppdrag är stoppade. Uppdraget som är stoppat avser att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt, ett uppdrag som bolaget inte anser att de jobbar med. Ett uppdrag som inte är påbörjat handlar om att uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter. På grund av pandemin är detta uppdrag prioriterats ner.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolagsstyrelsen rapporterar att det har avstått från att bidra till mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande* på grund av att bolagsstyrelsen anser att det ligger utanför bolagets verksamhet.

Uppsala Parkerings AB

Uppsala Parkerings AB erbjuder parkeringskunder, såväl privatpersoner som fastighetsägare och näringsidkare i Uppsala kommun, parkeringslösningar med hög kvalitet till rimliga priser. Bolaget har en aktiv roll i de olika samhällsbyggnadsprocesserna i syfte att bidra till att de övergripande trafikpolitiska målen uppnås.

Bolaget äger två parkeringsgarage, Centralgaraget och Dansmästaren, och förvaltar ytterligare ett garage, Kvarnengaraget. I dessa tre anläggningar finns det totalt cirka 1 100 p-platser. Bolaget förvaltar dessutom all gatumarksparkering på allmän plats (cirka 10 000 parkeringsplatser) och 2 500 platser på övrig kommunal kvartermark. Bolaget bygger egna anläggningar och byggstarten för det kommande projektet Brandmästaren planeras till hösten 2021.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	35	30	29	35	28
Nettoomsättning, mnkr	84	87	89	81	70
Andel av koncernens nettoomsättning, %	3%	3%	3%	3%	3%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	25	28	31	27	19
Justerad balansomslutning, mnkr*	307	264	233	207	180
Justerat eget kapital, mnkr	28	29	14	13	13
Investeringar, mnkr	49	94	37	2	2
Räntabilitet på eget kapital, %	89%	99%	221%	208%	146%
Soliditet, %	9%	11%	6%	6%	7%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 25 (28) miljoner kronor. Rensat från jämförelsestörande poster som avser avgångsvederlag, förgäveskostnader och en kundförlust är resultatet 3 miljoner kronor lägre än föregående år. Bolaget har tagit del av det statliga krispaketet i form av ersättning för sjuklönekostnader och sänkt arbetsgivaravgift. Den pågående pandemin har påverkat verksamheten under året då antalet parkörer minskat. Bolaget har minskade intäkter från parkeringsgarage och gatumark på grund av den pågående pandemin. Effekten dämpas av fler utfärdade parkeringsanmärkningar och kontrollavgifter. Under året har bolagets organisation vuxit med fler anställda inom bland annat parkeringsövervakning vilket dels bidragit till de ökade intäkterna, dels till ökade personalkostnader. Därtill ökade kostnaderna kopplat till avtalet med Uppsala kommun kring allmän plats vilket främst beror på indexuppräkning. Färdigställandet av Dansmästaren och ytskiktsreoveringen i Centralgaraget har bidragit till ökade avskrivningar.

Pandemins påverkan på bolagets verksamhet har inneburit stor resultatpåverkan. Vid jämförelse med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav justeras resultatet för poster kopplade till pandemin och poster av engångskaraktär. Bedömningen är att bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 34 miljoner kronor då resultat före finansiella poster, rensat för jämförelsestörande poster, uppgick till 39 miljoner kronor.

Årets investeringar uppgick till 49 (94) miljoner kronor. Under året färdigställdes Dansmästaren med små kvarvarande åtgärder. Projektet Brandmästaren är förskjutet i

tid vilket dels beror på att ett markförvärv blivit försenat, dels att föroreningar i marken behöver saneras.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Parkerings AB ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Bolaget ska aktivt bidra till att målen i Parkeringspolicy för Uppsala kommun uppnås.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten, exempelvis digitala parkeringslednings- och betalsystem.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering för bil- och cykelpool.

Bolaget ska säkerställa att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar. Utbyggnaden ska mötas av borttagna parkeringsplatser på markplan.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att parkeringsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög beläggningsgrad i garagen.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Bolaget uppfyller helt eller delvis kommunfullmäktiges ägardirektiv. Bolaget samverkar med Uppsala kommun för att hitta de bästa förutsättningarna för en optimal trafiklösning och utreder möjligheten att bygga ett centralt parkeringsgarage.

Digitala möjligheter

Bolaget arbetar ständigt med att se över de digitala möjligheterna och har implementerat det digitala tillståndet för hyrparkering, av detta projekt återstår digitalisering av boendeparkering där ansvaret ligger hos Uppsala kommun. Redan under 2018 digitaliserade bolaget alla betalautomater och under 2020 har bolaget arbetat med att uppdatera kontaktlösa betalningar (blippfunktion). Blippfunktionen har nu införts för majoriteten av betalautomaterna.

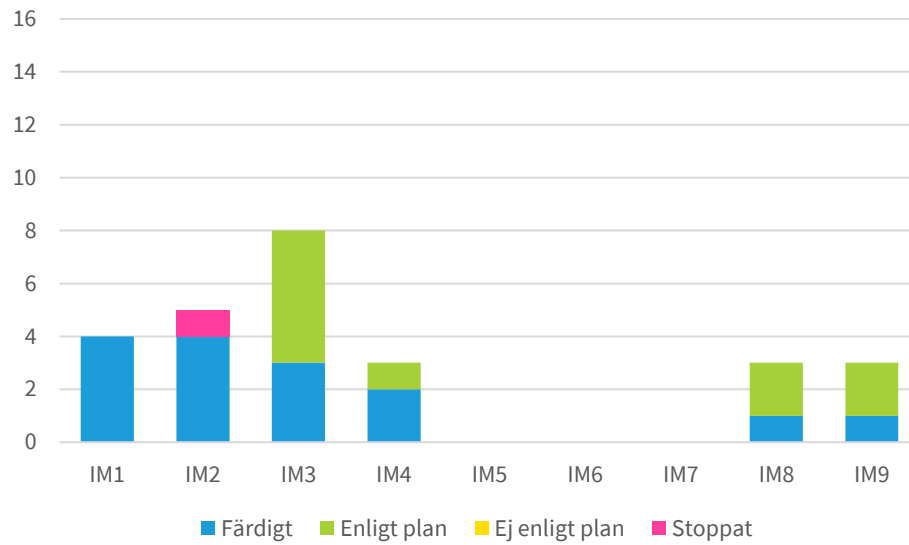
Mobility management

Bolaget arbetar aktivt tillsammans med gatu- och samhällsmiljönämnden kring mobility management där kommunens cykelparkeringshus och bolagets kommande mobilitetsanläggningar studeras utifrån perspektivet hållbart resande.

Utökad möjlighet för laddning av elbilar

Bolaget arbetar kontinuerligt med utbyggnaden av laddstolpar, både i centrala lägen så väl som i yttre delar. Bolaget har 60 laddplatser i parkeringshuset Dansmästaren. Bolaget arbetar även med en plan för laddinfrastruktur i centrala Uppsala.

Mål och uppdrag. Uppsala Parkerings AB har blivit färdig med 15 av 26 uppdrag under året. Tio uppdrag löper på enligt plan (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9). Ett uppdrag är stoppat. Det uppdrag som är stoppat avser upphandlingsarbetet rörande gaturummet. Bolaget har rapporterat att det inte berörs av uppdraget och därför har stoppat det.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla de flesta av kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolagsstyrelsen rapporterar att det delvis har uppfyllt mål 4 *Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet* och mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande*.

Uppsala R2 AB

Uppsala R2 AB är ett vilande bolag och bedriver för närvarande ingen verksamhet.

Uppsala Stadshus Holding AB

Uppsala Stadshus Holding AB bildades, tillsammans med 12 dotterbolag och dotterdotterbolag, i slutet av 2019. Syftet med bolagsbildningarna var att hantera de avyttringar av AB Uppsala Kommuns Industrihus och Uppsala Kommuns Fastighets AB:s fastighetsbestånd som beslutades av Uppsalas kommunfullmäktige i april 2019.

Avyttringarna har skett i två steg. I ett första steg har AB Uppsala Kommuns Industrihus och Uppsala Kommuns Fastighets AB sålt såväl bolag som fastigheter till Uppsala Stadshus Holding AB och dess dotterbolag och dotterdotterbolag. Därefter, i ett andra steg, har Uppsala Stadshus Holding AB avyttrat 11 av de 12 dotterbolagen och dotterdotterbolagen till externa aktörer.

Efter avyttringarna återstår ett dotterbolag i Uppsala Stadshus Holding AB:s ägo; AB Boländerna 20:1. Dotterbolaget bedriver ingen verksamhet.

	2020
Medelantalet anställda	-
Nettoomsättning, mnkr	0
Andel av koncernens nettoomsättning, %	0%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	459
Justerad balansomslutning, mnkr*	545
Justerat eget kapital, mnkr	482
Investeringar, mnkr	-
Räntabilitet på eget kapital, %	95%
Soliditet, %	88%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster nettoredovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Uppsala Stadshus Holdingkoncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 459 miljoner kronor, varav 469 miljoner kronor är realisationsvinst från avyttringar av dotterbolag till externa aktörer. Mellanskillnaden på cirka 10 miljoner kronor förklaras i allt väsentligt av externa kostnader hänförliga till genomförandet av avyttringarna.

Uppsala Stadshus Holding AB föreslås dela ut 370 miljoner kronor till ägaren Uppsala Stadshus AB. Utdelningen ryms inom det egna kapitalet och kan ske med en fortsatt hög och tryggande soliditet.

Uppsala Stadsteater AB

Uppsala stadsteater AB är en av Sveriges främsta konstnärliga teatrar med en stark lokal förankring och med goda nationella och internationella relationer. Bolaget strävar efter att aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala och stärka Uppsala som en attraktiv stad. Genom kombinationen av en bred och spetsig repertoar är teatern en av landets mest uppmärksammade stadsteatrar.

Ett vanligt år tar omkring 80 000 personer del av stadsteaterns utbud med ett 20-tal egna produktioner, gästspel och andra aktiviteter. Teatern bedriver även gästspel utanför huset inom performance, nycirkus och dans samt samarbetar med teatrar i och utanför Sverige. Uppsala stadsteater har också dramapedagogisk verksamhet som vilar på fyra grundpelare; ungdomsensemblen, pedagogiskt arbete i skolorna, teaterföreställningar och pedagogiskt arbete på teatern.

Förutom dekorateljéerna som ligger på Bolandsgatan ryms alla scener samt kontor och tillverkning i teaterhuset på Kungsgatan. I teaterhuset finns också Teaterrestaurangen, Teaterbaren och Kafé Rekommenderas.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	96	104	97	95	98
Nettoomsättning, mnkr	7	14	12	17	14
Andel av koncernens nettoomsättning, %	0%	0%	0%	1%	0%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	-77	-76	-73	-70	-71
Justerad balansomslutning, mnkr*	112	110	105	103	33
Justerat eget kapital, mnkr	89	87	88	85	11
Investeringar, mnkr	7	5	4	2	7
Räntabilitet på eget kapital, %	neg	neg	neg	neg	neg
Soliditet, %	79%	79%	83%	83%	34%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster netto redovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultatet efter finansiella poster uppgick till -77 (-76) miljoner kronor. Under året har verksamheten påverkats kraftigt av den pågående pandemin som resulterat i stora begränsningar av verksamheten och under perioder även nedstängning. Bolaget har tagit del av det statliga krispaketet i form av ersättning för sjuklönekostnader, sänkt arbetsgivaravgift och omsättningsstöd. Därutöver har bolaget fått utökat stöd från regionen, utöver ordinarie bidrag, samt ett riktat bidrag för digital satsning för barn och unga. Nettoomsättningen minskade med 47 procent jämfört med föregående år då föreställningar fick ställas in och flyttas. För att möta de minskade intäkterna har bolaget arbetat aktivt med kostnadskontroll. En översyn har gjorts av bemanningen och befintlig personal har utfört uppdrag som vanligtvis bemannas av timanställda. Flera produktioner har flyttats över till 2021 vilket inneburit att tillhörande produktionskostnader belastar nästa år istället för 2020. De ekonomiska konsekvenserna av pandemin dämpas något av det starka resultat som bolaget hade i början av året.

Under året har Uppsala stadsteater AB haft 22 995 (76 068) besökare vilket är en minskning med cirka 70 procent jämfört med föregående år.

Pandemins påverkan på bolagets verksamhet har inneburit stor resultatpåverkan. Vid jämförelse med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav justeras resultatet för poster kopplade till pandemin och poster av engångskaraktär. Bedömningen är att bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på -74 miljoner kronor då resultatet före finansiella poster, rensat för jämförelsestörande poster, uppgick till -74 miljoner kronor.

Årets investeringar var 7 (5) miljoner kronor och avsåg till övervägande del interiör och scenteknik.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala stadsteater AB ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Uppsala stadsteater AB ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturmännen, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Under året har bolagets verksamhet kraftigt påverkats av den pågående pandemin genom begränsad eller nedstängd verksamhet. Utifrån givna förutsättningar är bedömningen att bolaget helt eller i hög grad uppfyller kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Bidrar till utveckling av kulturlivet

Under en säsong arbetar ett stort antal konstnärer från Sverige och övriga världen tillsammans med teaterns ensemble i längre perioder. Detta bidrar till den konstnärliga utvecklingen och är avgörande för att teatern ska behålla sin starka position nationellt.

Teatern tar fram originalverk och fyller huset med verksamhet under högsäsong. Under ett normalt år bjuder teatern in gästspel för att komplettera teaterns egen repertoar och berika teaterns utveckling och även publiken.

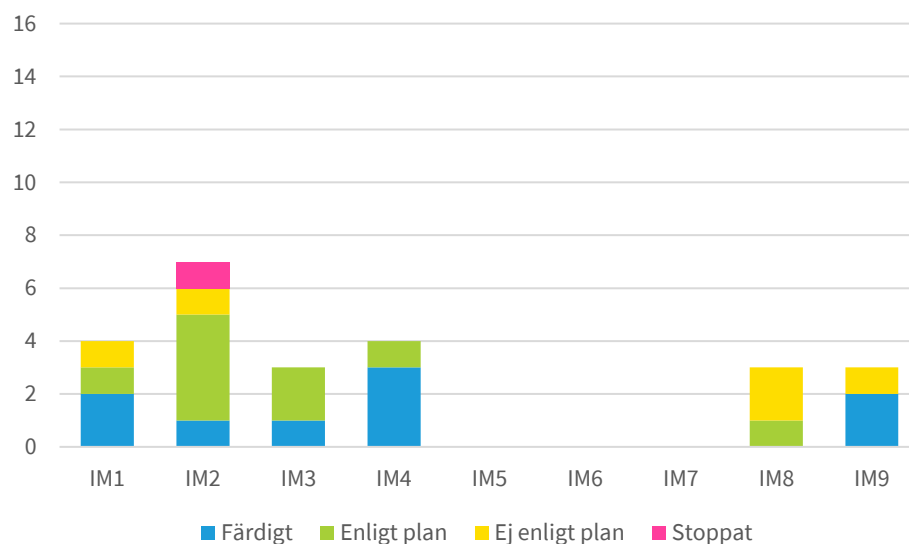
Dialog och samarbeten förs på flera nivåer med kulturförvaltningen samt fria teatergrupper och föreningar. Det sker även samarbeten med Uppsala universitet. I alla dessa forum dras nytta av varandras kompetens för att stärka kulturlivet samt hitta samordningsvinster på olika plan.

Uppsala - en attraktiv stad

Teaterns position på Kungsgatan och med dess rika program som under en normal säsong innehåller repertoar på fyra scener bidrar till att sätta Uppsalas kulturliv på kartan. Teaterns repertoar lockar inte bara Uppsalabor utan även publik från hela länet och angränsande län. Produktioner recenseras alltid i riksmidia och har en betydande plats på Sveriges kulturkarta.

De gränsöverskridande samarbetena med universitet, högskolor, föreningar och andra teatrar har gjort teatern attraktiv inom fler områden än just scenkonstområdet både i och utanför kommunen.

Mål och uppdrag. Uppsala Stadsteater AB har blivit färdig med nio (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9) av 24 uppdrag under året. Nio uppdrag löper på enligt plan och fem löper ej på enligt plan och ett uppdrag är stoppat. De uppdrag som är stoppade eller ej löper på enligt plan avser uppdrag som kommunfullmäktige fördelade till samtliga nämnder och bolag i Mål och budget 2019–2021, men som enbart avser ett fåtal.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolaget rapporterar att det enbart delvis uppfyller mål 2: *Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i* och mål 3 *Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande* på grund av pandemin som gjort att bolaget inte kan bedriva sin verksamhet fullt ut.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten och Avfall AB ansvarar för kommunens vatten- och avloppsförsörjning (VA) samt avfallshantering. Med avancerad teknik och stort kunnande tillgodoser bolaget Uppsalas behov av vattenförsörjning och avlopp. Bolaget tar hand om hushållsavfall, producerar biogas samt återvinner avfall. Sammantaget levererar bolaget dricksvatten och hanterar avloppsvatten för mer än 200 000 personer och ansvarar för hämtning och behandling av hushållsavfall från alla hushåll och företag i Uppsala. Bolaget producerar och levererar även biogas till bland annat stadsbussarna i Uppsala. Vid bolagets avfallsanläggning Hovgården sorteras och behandlas grov-, bygg- och industriavfall, askor, förorenade jordmassor med mera.

VA-försörjningen och den för kommunen obligatoriska avfallshanteringen finansieras via taxor enligt lagen om allmänna vattentjänster respektive miljöbalken. Verksamheterna regleras även till stor del av nationella lagar och förordningar. Dessa kompletteras med föreskrifter som fastställs av kommunfullmäktige som reglerar de lokala förhållandena.

Biogasproduktion och Hovgårdens avfallsanläggning bedrivs enligt affärsmässiga principer. Den verksamheten redovisas i den konkurrensutsatta verksamheten.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	248	236	221	206	199
Nettoomsättning, mnkr	638	609	576	520	492
Andel av koncernens nettoomsättning, %	17%	17%	17%	16%	16%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	30	35	5	21	-3
Justerad balansomslutning, mnkr*	3 299	3 231	3 091	2 655	2 275
Justerat eget kapital, mnkr	393	393	393	243	140
Investeringar, mnkr	349	278	362	340	224
Räntabilitet på eget kapital, %	8%	9%	1%	9%	neg
Soliditet, %	12%	12%	12%	9%	6%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster netto redovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Resultat efter finansiella poster uppgick till 30 (35) miljoner kronor vilket är 5 miljoner kronor lägre än föregående år. I resultatet ingår jämförelsestörande poster så som en realisationsvinst från försäljning av fordon och utrangeringar. Bolaget har haft en viss påverkan av den pågående pandemin i form av minskad gasförsäljning. Bolaget har tagit del av det statliga krispaketet i form av ersättning för sjuklönekostnader och sänkt arbetsgivaravgift.

För de taxefinansierade monopolverksamheterna ska resultatet i normalfallet vara noll då uppkomna överskott/underskott regleras mot balansposterna ”förutbetalda avgifter” i balansräkningen. Kostnaden för skadestånden som ålades bolaget efter skyfallet i juli 2018 återfinns i sin helhet inom VA-monopolet. Då de förutbetalda avgifterna i den så kallade brukningstaxefonden inte täckte det underskott som uppkom i monopolverksamheten till följd av skadeståndet belastade VA-monopolet resultatet under 2020 med 12 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor lägre än föregående år. Bolaget har under året återställt det egna kapitalet för VA-monopolet och därför regleras återigen uppkomna överskott/underskott mot balansposterna. Innan återställningen visar verksamheten ett högre resultat än föregående år vilket

beror både på taxehöjningen som genomfördes under april 2020 och på ökade volymer. Utökade lagkrav och en växande stad har bidragit till ökade kostnader för en växande organisation. Därutöver har fler projekt avslutats vilket gett ökade avskrivningar.

Resultatet från den konkurrensutsatta verksamheten uppgår till 18 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor högre än föregående år. Hovgårdens resultat är knappt 6 miljoner kronor högre än föregående år. Avvikelsen förklaras i huvudsak av ökade volymer in till Hovgårdens avfallsanläggning vilket genererar högre intäkter. Bolaget har under året betalat högre avfallsskatt än föregående år då mindre mängder material blivit utkört för sluttäckning. 2019 hade bolaget högre entreprenadkostnader då ett större sluttäkningsarbete pågick.

Biogasens resultat uppgick till 6 miljoner kronor vilket är knappt 3 miljoner kronor lägre än föregående år. Under året har verksamheten påverkats av den pågående pandemin då den neddragna kollektivtrafiken medfört att biogasförsäljningen minskat. Därtill har även priset på biogas minskat under året vilket ytterligare påverkar intäkterna. Intäktstappet möter kostnadsminskningen bolaget haft för gasinköp. Resultatet förklaras av att verksamheten haft ökade kostnader för reparation och underhåll och lägre kostnader för utrangeringar.

Bolagets resultat före finansiella poster, för den konkurrensutsatta verksamheten och rensat för jämförelsestörande poster, uppgick till 18 miljoner kronor. Bolaget uppfyller därmed kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 12 miljoner kronor.

Investeringarna var 349 (278) miljoner kronor. Investeringarna är framför allt hänförliga till upprustningen av reningsverket och utbyggnaden av ledningsnätet för att möta en växande stad.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget får besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvaret ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning, cirkulär näringsutnyttjande och minskad vattenförbrukning och implementera det i utbyggnaden av ny vatten- och avloppsinfrastruktur.

Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas i hela kommunen, samt verkar för att ytterligare tankställen för biogas etableras.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksintrasse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Bolaget uppfyller helt kommunfullmäktiges ägardirektiv.

Bolagets ansvar och roll i samhällsutvecklingen - rent vatten och smarta kretslopp

Under året har bolaget implementerat den av kommunfullmäktige beslutade taxestrukturen inklusive taxehöjning för VA-kollektivets verksamhet.

Bolaget har under året fattat beslut om att föreslå en VA-plan som har godkänts av berörda nämnder och styrelsen efter att ha tagits fram i ett förvaltningsövergripande samarbete. Förslagen förväntas beslutas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i början av 2021.

Bolaget har under året ökat sitt samarbete med större bolag i kommunen som har tillväxtplaner. Samarbetsavtal har tecknats med både Cytiva och Galderma avseende ökade dricksvattenleveranser, i syfte att säkerställa tillväxten utan negativ påverkan på VA-kollektivet. Under året har bolaget ökat sin dricksvattenproduktionskapacitet med ca 15 procent till följd av ett processtekniskt förbättringsarbete. Samtidigt har bolaget intensifierat arbetet med att skapa förutsättningarna för tillväxt genom att öka dricksvattenproduktionen inom befintliga anläggningar, men även genom förstudier för ökad råvattenframställning i framtiden. Under 2020 har handlingar för beslut om nytt miljötillstånd för Kungsängsverket lämnats in till Miljödomstolen, eftersom nuvarande tillståndsgivna kapacitetsutrymmet har utnyttjats.

Under 2020 har ett nytt avtal tecknats för hämtning av hushållsavfall för distrikt C efter upphandling. En ny entreprenör har kontrakterats från och med kvartal 1 2021. Samråd med FTI (Förpacknings- och Tidningsinsamlingen) har genomförts. Eftersom inget nationellt insamlingssystem fick tillstånd för fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar, har regeringen ändrat på införandedatum men även beslutat om att tidningar och papper framöver ska vara ett kommunalt ansvar (och inte producentansvar). Bolaget kommer under 2021 utreda möjligheterna till en valfri tilläggstjänst avseende hämtning av förpackningar samt förslag på hur det kommunala ansvaret för tidningar och papper kan tas över.

För ett hållbart Uppsala

Papperspåsen har under året införts och delats ut till ca 50 000 hushåll i Uppsala och utrullningen av det obligatoriska emballaget för matavfall fortsätter. Preliminära uppföljningsresultat visar att bolaget tack vare arbetet med papperspåsen nu för första gången når 25 procents andel matavfall i förhållande till den totala insamlade mängden hushållsavfall, vilket är i enlighet med bolagets egna mål.

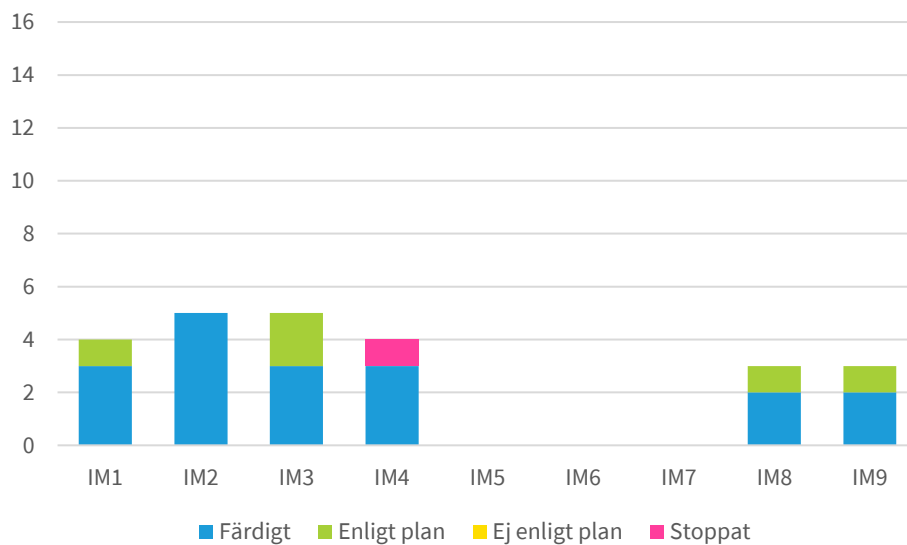
På grund av pandemin har antalet besök till verksamheten i princip helt upphört. Pumphuset och flertalet events kopplade till Pumphuset har varit stängda större delen av 2020. I stället har några digitala paket erbjudits samt en dagvattenvandring för barn i lägre åldrar har tagits fram.

Klimatomställning i fordonsflottan

Bolaget har inom den egna fordonsflottan nått över 75 procent fossilfritt nyttjande 2020.

Mål och uppdrag. Uppsala Vatten och Avfall AB har blivit färdig med 18 av 24 uppdrag under året. Fem uppdrag löper på enligt plan (varav ett är ett gemensamt bolagsmål

under inriktningmål 9) och ett uppdrag är stoppade. Uppdraget som är stoppat avser äldrevänlig kommun och bolaget anser att de inte omfattas av uppdrag.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningmål. Bolaget rapporterar att det avstått från att bidra till mål 5 *Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete*, mål 6 *Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande* och mål 7 *Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet* på grund av att bolagsstyrelsen anser att de ligger utanför bolagets verksamhet.

Uppsalahem AB

Uppsalahem AB är ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag. Bolaget bidrar till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och utveckla hyresfastigheter och erbjuda boenden för olika faser i livet. Bolaget erbjuder även bostäder för studenter, ungdomar och seniorer. Bolagets erbjudande är att skapa trygga och trivsamma hem där många vill bo.

Uppsalahem AB är Uppsalas ledande bostadsbolag som bygger och förvaltar närmare 17 000 hyresbostäder, inklusive studentbostäder. Nästan 30 000 Uppsalabor bor i bolagets hyresrätter runt om i hela staden.

Bolaget bildar tillsammans med fyra dotterbolag en helägd underkoncern till Uppsala Stadshus AB.

	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantalet anställda	274	274	259	256	269
Nettoomsättning, mnkr	1 439	1 409	1 351	1 284	1 222
Andel av koncernens nettoomsättning, %	44%	44%	44%	45%	45%
Resultat efter finansiella poster, mnkr	316	289	294	665	224
Justerad balansomslutning, mnkr*	12 376	12 272	11 991	11 735	10 618
Justerat eget kapital, mnkr	4 855	4 621	4 368	4 137	3 533
Investeringar, mnkr	761	620	866	1 161	832
Räntabilitet på eget kapital, %	7%	6%	7%	16%	6%
Soliditet, %	39%	38%	36%	35%	33%

*I tabellen ovan har koncerninterna poster netto redovisats i 2019 och 2020 års balansomslutningar

Ekonomiskt utfall

Uppsalahem redovisade 2020 ett resultat efter finansiella poster på 316 (289) miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor högre än föregående år. Årets resultat innehåller jämförelsestörande poster, såväl positiva som negativa, vilket framförallt avser kostnader för utrangeringar, reavinst vid försäljning av finansiella placeringar samt effekter av pandemin. De ekonomiska konsekvenserna av pandemin är relativt begränsade och utgörs framförallt av lämnade hyresrabatter och erhållna statliga stöd. Justerat för poster av engångskaraktär uppgick årets resultat till 312 (285) miljoner kronor. Det högre resultatet 2020 förklaras huvudsakligen av att beståndet ökat med fler nyproducerade hyresbostäder och av årets hyresjustering om 1,6 procent. Trots högre resultat ökar de underliggande kostnaderna mer än den årliga hyresjusteringen. Kostnadsutvecklingen har begränsats av det varma vädret som bidragit till lägre driftskostnader samt att bostadsunderhållet varit något lägre än ett normalår till följd av pandemin. Kostnadsutvecklingen i bostadsbranschen har de senaste åren väsentligt överstigit KPI.

Bolaget uppfyller kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav på 366 miljoner kronor i och med att resultatet före finansiella poster, justerat för årets jämförelsestörande poster, var 413 miljoner kronor.

Årets investeringar uppgick till 761 (620) miljoner kronor och avser högre investeringsnivåer inom såväl nyproduktion samt förnyelse av befintligt

fastighetsbestånd. De största projekten under 2020 avser nyproduktion i Bäcklösa, Rosendal och kvarteret Sverre samt ett renoveringsprojekt i Salabacke.

Ägardirektiv, mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Ägaridé

Ägaridé tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling och är bolagets långsiktiga direktiv. Den möjliggör en perspektivförskjutning mot en mer tillitsbaserad styrning och är en grund för kvalitativa samtal, uppföljning och ägardialog i form av hur man lever idén.

Bolaget ska som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala stad och landsbygd för olika faser i livet.

Bolaget ska vara ett av kommunens verktyg för att förverkliga sin bostadspolitik.

Bolaget har att värda sina tillgångar på ett långsiktigt hållbart sätt varvid bolagets resultat som huvudregel återinvesteras. För att möjliggöra fortsatta investeringar och en rimlig belåningsgrad får bolaget jobba med väl avvägda avyttringar av byggrätter och/eller mindre bestånd av bostäder och lokaler. Sammantaget över tid ska antalet hyresrätter för bolaget öka.

Bolaget ska skapa förutsättningar för att kommunen i olika konjunkturlägen ska kunna genomföra sin bostadspolitik. Bolagets är en av flera aktörer i utvecklingen av nya bostadsområden i kommunen och skapar samhällsnytta för hela kommunen genom att man i Uppsala tar en ledande roll i förvaltning och byggande av bostäder.

Bolaget ska vara ett utvecklingsinriktat företag där innovativa idéer och boendekoncept kan prövas och bolaget ska särskilt fokusera på hållbara renoveringsmodeller.

Bolaget ska årligen erbjuda en andel av nyuthyrningen till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen.

Bolaget ska vara en resurs för hela Uppsala kommun i strategiska frågor om samhällsutveckling, boende och bostadsbyggande. Bolaget ska i samverkan med andra bolag och aktörer, inom och utanför kommunkoncernen, utveckla kommunkoncernens kompetens i boendefrågor.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska bolaget särskilt fokusera på att minska boendesegregationen och social oro.

Bolaget ska i kommunkoncernen vara ett föredöme i frågor om att skapa sammanhållning och gemensam riktning i hela kommunen och aktivt bidra till att kommunens alla verksamheter i styrelser, nämnder, bolag och förvaltningar tillsammans bildar en helhet.

Uppsalahem AB har en ägaridé. Ägaridéen har ersatt de tidigare ägardirektiven och är ett mer långsiktigt direktiv. Innehållet i ägaridéen stärker Uppsalahem som allmännyttigt bolag och tydliggör dess roll i den expansion som Uppsala kommun befinner sig i.

Under året har bolaget arbetat med att integrera kommunfullmäktiges beslutade ägaridé i verksamheten.

Innovation

En innovationsstrategi har tagits fram. Bolaget utvecklar nya smarta funktioner med innovativa digitala lösningar och nyttjar modulärt byggande, innovativa byggmetoder och grönt byggmaterial för att bygga hem med lägre hyror. Vidare utvecklas och testas nya mobilitetslösningar i alla nyproduktionsprojekt och renoveringar med kvarboende.

Bolaget utvecklar bostäder som är särskilt anpassade för olika målgrupper med fokus på kvadratsmarta bostäder och bygger även med investeringsstöd där så är möjligt. Uppsalahem arbetar även med nya boendeformer, såsom co-living i projektet Takryttaren och kompiskontrakt i Eriksberg.

Hållbart samhällsbyggande

Kommunens ambition är att bostadsbyggandet ska uppgå till 2 000 - 3 000 nya bostäder årligen. I detta läge är det viktigt för bolaget att dels prioritera mellan nyproduktionsprojekt, dels hålla nere hyrorna vid nyproduktion och renovering. Uppsalahem förutser en fortsatt hög investeringstakt i såväl nyproduktion som

renovering och underhåll. Under året har bolaget haft inflyttning i 230 nya färdigställda bostäder och har 206 lägenheter i pågående nyproduktion.

Under 2020 har en riktlinje för social hållbarhet arbetats fram som tydliggör hur Uppsalahem arbetar med socialt ansvarstagande internt och externt. Uppsalahem och Uppsala kommun har beviljats ett lån om 255 miljoner kronor för renovering av cirka 370 hyresrätter i Eriksberg inom ramen för social hållbarhet, i enlighet med modellen för socialt hållbar renovering.

Klimatarbete

Uppsalahems nyproducerade byggnader projekteras och byggs enligt miljöcertifieringssystemen Miljöbyggnad Silver eller Svanen. Uppsalahem har ett ISO14001-certifierat miljöledningssystem med rutiner för att säkra en hög nivå på miljöarbetet. Under 2020 genomfördes en omcertifiering utan avvikelser.

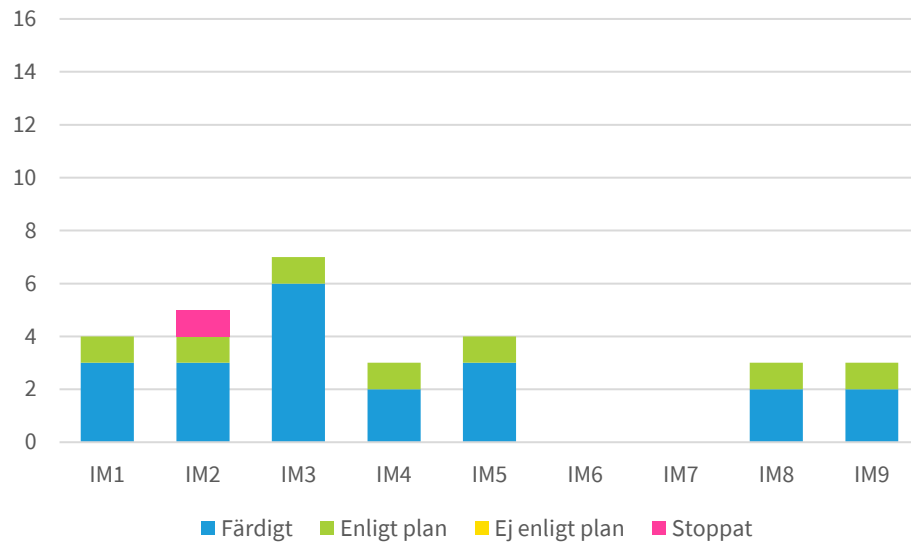
Bolaget har fortsatt att genomföra sin energibesparingsplan med positivt resultat och köper sedan årsskiftet 2019/2020 in Vattenfalls fossilfria produkt ”klimatneutral fjärrvärme” till hela bostadsbeståndet. Tillsammans med omställningen till en fossilfri fordonsflotta har bolaget uppnått målet om att vara fossilfritt till 2020.

Samarbete och sammanhållning

Under 2020 har Uppsalahem förmedlat 102 lägenheter till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bostättningslagen.

Bolaget fortsätter att bygga nytt i olika stadsdelar och tillsammans med andra aktörer arbetar bolaget med att skapa positiva mötesplatser inom och i anslutning till sina bostadsområden. Med fokus på att bidra till minskad boendesegregationen och social oro är Uppsalahem en naturlig samarbetspart för att stärka den positiva utvecklingen i utsatta områden.

Mål och uppdrag. Uppsalahem AB har blivit färdig med sex av 21 uppdrag under året. Sju uppdrag löper på enligt plan (varav ett är ett gemensamt bolagsmål under inriktningsmål 9). Ett uppdrag stoppat. Bolaget rapporterar att de ej omfattas av uppdraget.

Utifrån sina ansvarsområden bedöms bolaget ha bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.